

येसु तना बळयि योहनिहक तोहचीतव पोल्लोड

इद पुस्तकतुन रासवाल येसुना बळयि योहन आंदोग. येसु किर्स्तुन विस्वस कीताहकु, विस्वसिरिन लोकुर तिपल कीसोर मनदहपा, इद पुस्तक रासमुळ आता. येसुना साक्सि ईताहकु, योहनिन सिक्सा ईयलाह, सम्दुर नडुम मनदनद तोगदगा दोहच तासिस मतोर. इद पुस्तकतुन रासनस्के, योहन पका मुय्तोग मतोग.

योहन इद पुस्तकतुन बाराहक रासतोग इतेके, येसु तोहतव पोल्लोना मेटे, तिपलते मनवालोर् विस्वसिरा जीवातुन सितुर कीसीयलाहि, तिपलते वने विस्वसतुन विळसवा, दीरा पोस मनदलाहि, इद पुस्तकतुन रासतोग. वायना कालमते आयनव पोल्लोन, योहनिहकु येसुसामि लेकाते तोहतोग, ओसो रासिस तासलाह वेहतोग. इव पोल्लोन अर्विसि, येसु बेचोन डीसातोग आंदोग इन्जि, माक तेळियिहता. ओग बूमतोर राजालोरिन ताकिह केवाल आंदोग (1:5). ओसो ओग जल्दि इद बूमते मल्स वायनोग. अदिहकु तिपलते मनवालोर् विस्वसिर मन्कलोरिन रेयमाकिर, मति येसुना डीसातुन सीता कीसि, दीरा पोयिर.

वेल्लाडे सेतेमताड पोल्लोड इद पुस्तकतगा चित्रना रूपते तोहतव मन्हताड. बेदम इतेके, देयहकना मुक्याल अहे देवुळता अडम मनवालोर् बूमतोर राजालोर, इद पुस्तकते पका रेय वेसनाह रकस्क इन्जि दिसिहतोर. ओसो अलग-अलग रंगताड कोडाड, पापेड, गंदाल पिटेड, दिचिड, बोगे आंचाळि, इद्रमलेहकाडाड चित्राड दोर्किहताड. बेस्के-बेस्के इव माक तेळियलाह मुस्किल मन्हताड. मति इदे मोदुल पोल्लोतुन सीताते तासनदु: येसु किर्स्तुये आक्रिते पूरा गेल्सवाल आंदोग; अहे ओन विस्वस केवालोर सबेटोर, ओना गेल्समुळते कलियिहतोर. आक्रि एवनाह विस्वसतुन विळसवा मनवालोर्हक, देवुळि पोगोटा पूना बूमि, ओसो इळता पूना बूमि पंडिसि, अगा तासिहता इनजोर, इद पुस्तकतगा रासिस मन्हता. देवुळि कुदि अमेसा-अमेसातुहकु अगा ओरा ऐगे मनदगा.

इद पुस्तकताड पोल्लोड

1 इंजेके जल्दि आयनव पोल्लोन, माक माळवालोर्हक तोहचीम इनजोर, ✨ देवुळि अव पोल्लोन, येसु किर्स्तुहक तोहच मता. येसु किर्स्तु, तना देवतुलतुन

लोहचि, अविस्किन नाक तोहतोग. ✨ नना योहननन येसुना सेवकनन, ✨ इंजेके अव पोल्लोन रासलाह आतन.

2 नना ऊळतव सबेटविन रासतन. नना रासतव पोल्लोड देवुळताड आंदुड. इव पोल्लोड येसु किर्स्तुना लोप्पा साक्सि ईस्ताड. ✨

3 इव पोल्लोड करल आयनद कगो एवयलाह आता. ✨ अदिनेनाहक इव पोल्लोन, विस्वसिरा मुल केंजनाह, जोरते अर्ववाल मन्कल देव्वातो! अहे अर्वनदिन केंजिसि, इगा रासतव पोल्लोड वेहतप ताकवालोर मन्कलोर वने देव्वातो. ✨

एळुड सहर्कनोर विस्वसिरिहक, येसु रासलाह वेहतहतोग

4-5 नना योहननन, आसिया पटटाड एळुड सहर्कना विस्वसिरा मुडेनाहक, इव पोल्लोड रासलाह आतन: ✨ मुनेताह अमेसा मतदु, इंजेके वने मनदनदु, ओसोवने वायनद देवुळि, ✨ ओसो तना राजकुर्सता मुनेह मनदनव, तानगडाड एळुड जीवाड*; ✨ ओसो देवुळतेनाहक बर्वस लायकता साक्सि एवाल, ✨ हामुरताहि जीवा अरवालोरगडाहि मुनेतोग, ✨ अहे बूमतोर राजालोरिन ताकिह केवाल ✨ येसु किर्स्तु, वेरु मीक देव्वा ईयिर, सुकम ईयिर. ✨ येसु किर्स्तु माक जीवा कीतोग, ✨ ओसो तना नेतुर पोहचि, माक मावा पापमताहि विळिसह कीतोग. ✨

6 कीसि माक तना राजेमतोर कीतोग, ओसो तना देवुळबाबाना बूमयालोर कीतोग. ✨ अदिनेनाहक मान ओसो राजेमि, अमेसा-अमेसातुहक ओनाय मनि! आमैन. ✨

✨ **1:1 1:1 22:6** ✨ **1:1 1:1** रोम सहरतोर 1:1; तीतुस 1:1-4 ✨ **1:2 1:2 6:9; 12:17; 20:4** ✨ **1:3 1:3** रोम सहरतोर 13:12; तोहचीतव पोल्लोड 22:7 ✨ **1:3 1:3** लुकाल 11:28; तोहचीतव पोल्लोड 22:7 ✨ **1:4-5 1:4-5 22:16** ✨ **1:4-5 1:4-5 4:8; 16:5** * **1:4-5 1:4-5** इव एळुड जीवाड बेद्रमताड आंदुड इन्जि, वेहतद इले. यहूदिरा विचरते एळुड नंबरता अर्तम इतेके पूरा, बातय कमिलेवा. यशायाह 11:2, जकर्याह 4:2,10 ऊळाट; अहे इद पुस्तकते 3:1; 4:5; 5:6. ✨ **1:4-5 1:4-5 3:1; 4:5; 5:6** ✨ **1:4-5 1:4-5 2:13; 3:14** ✨ **1:4-5 1:4-5 1** कुरिततोर 15:20 ✨ **1:4-5 1:4-5 17:14** ✨ **1:4-5 1:4-5** रोम सहरतोर 1:6-7 ✨ **1:4-5 1:4-5** रोम सहरतोर 8:37 ✨ **1:4-5 1:4-5** रोम सहरतोर 3:25-26; इपिसुसतोर 1:7; इब्रितोर 10:29 ✨ **1:6 1:6 1** पत्रु 2:5; तोहचीतव पोल्लोड 5:9-10 ✨ **1:6 1:6** मत्याल 6:13; रोम सहरतोर 11:36; 15:6

7 ऊळाट, ओग मोयुलते वायलाह आतोग;✧ सबेटोर ओन ऊळनुर. ओन मोल्लाड कोटिस हक्कतोर इंका ऊळनुर. दुनियाताड सबे जातिनोर, ओनेनाहक अर्युल पासोर केयनुर.✧ इंगो आमैन.

8 मुनेताह अमेसा मतदु, इंजेके वने मनदनदु, ओसोवने वायनद, बेरा डीसाता देवुळि✧ इद्रम इन्हता: “सबेटविना मोदुल वने ननाये, सबेटविना कोड वने ननाये”✧ इनजोर सामि इन्हता.

पतमुस तोगदगा योहन लेका ऊळिहतोग

9 नना योहननन, मीवा ऐगेटोग विस्वसिनन. माट ऐगेन येसु किर्स्तुना राजेमतोर मन्कलोरल आतल. ओनेनाहक माट ऐगे तिपल आय्हनल.✧ ओसो ऐगेन तिपलते दीरा पोस महनल.✧ नना देवुळता पोल्लो ओसो येसुना लोप्पा साक्सि वेहताहकु,✧ नाक सिक्सा ईयलाह, सम्दुर नडुम मनदनद पतमुस;✧ इनदनद तोगदगा तासिस मतोर.

10 अगा मनदहपा, सामिना दिया ऐतारमते,✧ देवुळता जीवाता दळ्म नयगा अरता.✧ अस्के नावा पेक्केडेके अकुम नेकतप लेहका, जोरते वळ्हकनद केंजतन.

11 अद लेड नाक इद्रम इता: “निमा ऊळनविन पुस्तकतगा रासिसि,✧ एळुड सहर्कना विस्वसिरा मुडुहक लोहचीम:✧ इतेके इपिसुस सहर,✧ सुमुरना सहर, पिरगमुन सहर, तुवातिरा सहर,✧ सरदिस सहर, पिलदिलपिया सहर, ओसो लोदिकिया सहर,✧ इव सहर्कु,” इनजोर इता.

12 इतस्के नाक इद्रम वेहवाल बोग इनजोर, मिळिन्दस ऊळतन. अस्के बंगरताड एळुड चिमलि गुटाड दिसताड.✧

✧ 1:7 1:7 दानियेल 7:13; 1 तिसलुनितोर 4:17 ✧ 1:7 1:7 जकर्याह 12:10; योहन 19:36-37 ✧ 1:8 1:8 4:8; 19:6 † 1:8 1:8 सबेटविना मोदुल वने ननाये, सबेटविना कोड वने ननाये मोदुल कागिदते “अल्पा वने ननाये, ओमिगा वने ननाये”. इव रेंड इतेके युनिा बासाता मुनेता, आक्रिता अक्कर आंद. ✧ 1:8 1:8 यशायाह 41:4; तोहचीतव पोल्लोड 21:6; 22:13 ✧ 1:9 1:9 2 कुरिततोर 1:7; पिलिपितोर 4:14 ✧ 1:9 1:9 2 तिसलुनितोर 3:5; तोहचीतव पोल्लोड 3:10 ✧ 1:9 1:9 6:9; 20:4 ‡ 1:9 1:9 इद पतमुस तोगि, इंजेटा तुर्कि इनदनद देसेमता कचुल मनदनद सम्दुरतागा मन्हता. ✧ 1:10 1:10 बळयिर 20:7 ✧ 1:10 1:10 4:2; 17:3; 21:10 ✧ 1:11 1:11 10:4; 22:7 ✧ 1:11 1:11 22:16 ✧ 1:11 1:11 बळयिर 18:19 ✧ 1:11 1:11 बळयिर 16:14 ✧ 1:11 1:11 कुलुसितोर 2:1-3 ✧ 1:12 1:12 पेसमुळि 25:37; 37:23; जकर्याह 4:2; तोहचीतव पोल्लोड 2:1

13 अविस्कना नडुमि माने-मन्कना नडुम पुटटोना* लेहका, ओवोर्गो मन्कल दिसतोग; § ओना गेंदे काल्कनगा एवनाह, नेल बोयिस मता. अर्युलतगा बंगरता नूदे अर्हतद, दुपट दोहच मतोग.*

14 ओनाड केल्लुकु कोंगाबूलाना लेहकान, ओसोय पांड्रि* मताड*; ओनाड कोंडाड किस मळगना लेहकाडाड मताड.*

15 ओनाड नला काल्कुकु, कोल्मतगा वाटटद इतुळता लेहकान मिळिस्कंदुड.* ओना लेड गोदोग उसतप लेहका जोरते नेकिंदु.*

16 ओग तना तिनळ कयदे, एळुड उकाड पोस मतोग.* ओना तोडटगडाहि रेंड बाजेड वाय्व मनदनद, ओळतद तल्वर कसेग पेसिस मता.* ओना मोकमि नेक निता पोळदलेहका दीचिंदु.*

17 नना ओन ऊळिसि, मेग्यतप लेहकान ओनाड काल्कनगा अरतन.* अरतस्के ओग नावा पोगोन, तना तिनळ कय तासिस इद्रम इतोग: 'रेयमा!* ननाय सुस्तोनन, ननाय मारेंगातोनन;*

18 ओसो जीवात मनवानन.* नना डोलिस मतन, मति ऊळा! इंजेके अमेसा-अमेसातुहक जीवात महनन.* हानादीपताड तालम कय्कु नयगाने मन्हताड, (ताना अगदुन तेगयिसि,) हातोरिन तेगकिह कीयनद अदिकर नयगान मन्हता.*

19 अदिनेनाहक बेव पोल्लोड निमा ऊळिहनिन, बेव आसोर मन्हताड, ओसो बेव पया आयनव मन्हताड,* अविस्किन इंका रासा.*

20 नावा तिनळ कयदे एळुड उकानु ऊळतिन,* ओसो बंगरताड एळुड चिमलि

* 1:13 1:13 यहजेकेल 1:26; दानिय्येल 7:13; 10:16; मत्याल 8:20; तोहचीतव पोल्लोड 14:14 § 1:13 1:13 माने-मन्कना नडुम पुटटोग इतेके येस्ये. * 1:13 1:13 दानिय्येल 10:5; तोहचीतव पोल्लोड 15:6 * 1:14 1:14 कोंगाबूलाना लेहकान, ओसोय पांड्रि हिदीते श्वेत ऊन वरन पाले के से * 1:14 1:14 दानिय्येल 7:9 * 1:14 1:14 दानिय्येल 10:6; तोहचीतव पोल्लोड 2:18; 19:12 * 1:15 1:15 यहजेकेल 1:7; दानिय्येल 10:6; तोहचीतव पोल्लोड 2:18; 10:1 * 1:15 1:15 यहजेकेल 1:24; 43:2; तोहचीतव पोल्लोड 14:2; 19:6 * 1:16 1:16 2:1; 3:1 * 1:16 1:16 इन्नितोर 4:12; तोहचीतव पोल्लोड 2:12,16; 19:15 * 1:16 1:16 मत्याल 17:2; तोहचीतव पोल्लोड 10:1 * 1:17 1:17 दानिय्येल 8:17; 10:9 * 1:17 1:17 दानिय्येल 8:18; 10:10,12 * 1:17 1:17 यशायाह 41:4; 44:6; 48:12; तोहचीतव पोल्लोड 2:8; 22:13 * 1:18 1:18 लूकाल 24:5; तोहचीतव पोल्लोड 4:9-10 * 1:18 1:18 रोम सहरतोर 6:9-10; 14:9; तोहचीतव पोल्लोड 2:8 * 1:18 1:18 अय्यूब 38:17; तोहचीतव पोल्लोड 6:8; 9:1; 20:13 * 1:19 1:19 4:1 * 1:19 1:19 10:4 * 1:20 1:20 2:1; 3:1

गुटान ऊळतिन. अविस्कनगा उंद पोल्लो मकतद मन्हता. अद इद्रमि: एळुड उकाड इतेक एळुड सहर्कना विस्वसिरा मुडुन ऊळसोर मनदनव देवतुल्कु आंदुड. एळुड चिमलि गुटाड इतेके, एळुड सहर्कना विस्वसिरा मुडाड सीनाड आंदुड,” इनजोर इतोग.

2

इपिसुस सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

1 अस्के नावा संगे वळ्हकतोग इतोग, “इपिसुस सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: एळुड उकान तना तिनळ कयदे पोसि, ✧ बंगरताड एळुड चिमलि गुटाना नडुम तिरियवाल, ✧ मीट विस्वसिरिन इनदलाह आतोग:

2 मीट बेद्रम ताकलाह आतिर, विस्वसते मनदलाह बेद्रम कहटेम कीय्हनिर; तिपलते बह दीरा पोस महनिर, इव सबे पुतन. ✧ लाग्वोर मन्कलोर मीक मुर्तिय विचर वावोर. येसु किर्स्तुनाड बळयिरोम इनजोर, नाळेह केवालोर लोप्पा पर्हीकिस ऊळतिर, ऊळिसि ओर जोलतोर मन्कलोर इनजोर एर्का कीतिर, ✧ इदिन वने पुतन.

3 नाक नमताहकु पकाय तिपल आतिर, ✧ तेला मति अद तिपलते दीरा पोस महनिर, आरेम आयविर. ✧ नना इव सबे पोल्लोन पुतन.

4 मति मीवा उंद पोल्लो नाक विचर वावो: मीट नाक मुने बेद्रम जीवा कीदिर, अद्रम इंजेके जीवा केविर. ✧

5 अदिनेनाहक इंजेक वेहतलाह आतन: नयगडाहि बेचोन जेक आतिर, इदिन सीता कीसोर मन्हदु. ✧ सीता कीसोर नयके जर मल्महदु, ✧ मुने ताकतप लेहकान ताकाटु. ✧ इलवेके नना मियगा वासि, मीवा चिमलि गुटातुन, ताना जागाताहि तेंडकन (अस्के, मीवा वेहच पूरा पिवयगा.) ✧

6 “मति उंद कबळ मीट बेस कीतिर. नना नीकुलयि इनदनद तुंगातोर मन्कलोर कीयनव कबस्किन, एण्ड आय्हनन. अद्रम मीट वने ओर कीयनव कबस्किन एण्ड आय्हनिर.

✧ 2:1 2:1 1:16,20 ✧ 2:1 2:1 2 कुरिततोर 6:16; तोहचीतव पोल्लोड 1:12-13
 ✧ 2:2 2:2 3:1,8,15 ✧ 2:2 2:2 2 कुरिततोर 11:13; 1 योहन 4:1 ✧ 2:3 2:3
 योहन 15:21 ✧ 2:3 2:3 इब्रितोर 12:3 ✧ 2:4 2:4 यिर्मयाह 2:2; मत्थ्याल 24:12
 ✧ 2:5 2:5 2 पत्रु 3:17 ✧ 2:5 2:5 3:3,19 ✧ 2:5 2:5 इब्रितोर 10:32-33
 ✧ 2:5 2:5 1:20

7 देवुळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोer, बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर.✧ बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन आरे कीयनुर,✧ ओरिहक पोगोन सिंगदीपतगडा✧ हामुरलेवा जीवा ईयनद मराता पंडटुन✧ तिनदलाह ईकन.

सुमुरना सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

8 “सुमुरना सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: सुस्तोग, मारोंगातोग,✧ डोलिसि जीवा अरतोग,✧ मीट विस्वसिरिन इनदलाह आतोग:

9 नना मीवा तिपलतुन पुतन,✧ मीट गरिबतोरिन इनजोर वने पुतन. मति मीट विस्वसता इसबते मता मन्कलोरिर आंदिर.✧ मियगा उच्चुर तम्क देवुळ आचतोरिम* इनजोर नाळेह कीस्तोर, मति ओर देयहकना मुक्याना मुडोर आंदुर.✧ ओसो ओर मीक पास्कनदिन वने पुतन.

10 मीट तिपल आयकिरे, मति तान्क रेयमाट. केंजाट! देयहकना मुक्यानाड केंजिसि, ताना मुडोर मियगडोर उच्चुरिन जेलते वाटिहतोर. इद्रम देवुळिये मीवा विस्वसता पट ऊळिहता.✧ दहा दियाड मीट तिपल आयकिर; मति जीवा अनाह, विस्वस विळसवा मन्हटु.✧ अस्के नना मीकु अमेसाता पिसमुळता इनम ईकन.✧

11 देवुळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोer, बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर.✧ बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन आरे कीयनुर,✧ ओर उंदिय मल्का डोलनुर. ताना पेके दुस्ना मल्का डोलोर आयनुर.✧

पिरगमुन सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

✧ 2:7 2:7 मत्याल 11:15; तोहचीतव पोल्लोड 3:6,13,22; 13:9; 22:17 ✧ 2:7 2:7 3:5,12,21; 21:7 ✧ 2:7 2:7 यहजेकल 28:13; 31:8-9; लूकाल 23:43 ✧ 2:7 2:7 पुटमुळि 2:9; 3:22; बुदताड पोल्लोड 3:18; 11:30; 13:12; 15:4; तोहचीतव पोल्लोड 22:2,14 ✧ 2:8 2:8 यशायाह 44:6; 48:12; तोहचीतव पोल्लोड 1:17; 22:13 ✧ 2:8 2:8 रोम सहरतोर 14:9; तोहचीतव पोल्लोड 1:18 ✧ 2:9 2:9 1:9 ✧ 2:9 2:9 2 कुरिततोर 6:10; याकुब 2:5 * 2:9 2:9 देवुळ आचतोरिम मोदुल कागिदते “यहुदिरोम”. ओर निटमे यहदि जाततोर मतोर बहे, मति देवुळता इसबते देवुळता लोकुरा लेहका ताकोर. ✧ 2:9 2:9 3:9 ✧ 2:10 2:10 3:10 ✧ 2:10 2:10 2 तिमोति 4:7; तोहचीतव पोल्लोड 12:11 ✧ 2:10 2:10 1 कुरिततोर 9:25; याकुब 1:12; तोहचीतव पोल्लोड 3:11 ✧ 2:11 2:11 मत्याल 11:15; तोहचीतव पोल्लोड 3:6,13,22 ✧ 2:11 2:11 3:5,12,21; 21:7 ✧ 2:11 2:11 20:6,14; 21:8

12 “पिरगमुन सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: रेंड बाजेड वाय्व मनदनद ओळतद तल्वर कसेग पोयतोगु, ✨ मीट विस्वसिरिन इनदलाह आतोग:

13 देयहकना मुक्याल राजेम कीयनद जागातगा मीट महनिर इनजोर, नना पुतन. मियगडोग मन्कल अंतिपस इनवाल, नाक नमसोरे, नावा लोप्पा साक्सि ईसोर मतोग. ✨ ईताहकु, अगडोर देयहकना मुक्याल मनदनद, मीवा सहरतोर मन्कलोर ओन हक्कतोर. मीवा मन्कन हक्कतस्के वने, मीट नाक पोस विळसविर, नाक विस्वस कीयनदिन विळसविर ✨ इनजोर पुतन.

14 मति उचुक पोल्लोना लोप्पा नना मीवा अडम महनन, अद इद्रमि: वेल्लाय मुने बलामि पेदिरतोग गूनयाल, मोवब इनदनद देसेमतोग बलाकि इनवाल राजान इद्रम कागहतोग: ‘निमा अन्जि, इप्रयेल मन्कलोरिन एग्हिह कीयलाह, ओरिन पेन-बोमानेनाहक मोळकतविन तिनाह, ओसो साट्याल कबळ कीयनाह कीम,’ ✨ इनजोर कागहच मतोग. ✨ इंजेके मीवा मुडोर उच्वुर मन्कलोर, बलामि कागहतप लेहकान कीस्तोर. इद पोल्लो नाक विचर वावो.

15 अद्रमे ओसो मियगा उच्वुर मन्कलोर, नीकुलयि तुंगातोगा कागहमुळतुन पोस ताकिहतोर.

16 अदिनेनाहक इंजेके पापमता अगदाहि जर मल्हट्टु. ✨ इलवेक नना चट्टिपट मियगा वासि, नावा तोडटाहि पेसनद तल्वर कसेगते, ✨ अद्रम ताकवालोरिहक सिक्सा ईकन.

17 देवुळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोर, बेस-नेहना केंजिसि विचर कीस ऊळिर. ✨ बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन आरे कीयनुर, ✨ ओरिहक ओर्विहक-ओर्विहक देवुळदीपतगा मकिह कीस तासतद ‘मना’ इनदनद तिंडि ईकन. † ओसो उंद पांड्रि बंडा वने ईकन. अद बंडातगा पूना पेदिर रासतद मनदगा. ✨ अद बंडा बोन्क दोर्कगा, ओगे अद पेदिरतुन पुनदनोग. ✨

तुवातिरा सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

✨ **2:12 2:12** इब्रितोर 4:12; तोहचीतव पोल्लोड 1:16 ✨ **2:13 2:13** 1:4-5; 11:3; 17:6 ✨ **2:13 2:13** 3:8; 12:11; 14:12 ✨ **2:14 2:14** गिनती 25:1-2; बळयिर 15:29; 1 कुरिततोर 10:20 ✨ **2:14 2:14** गिनती 31:16; 2 पत्रु 2:15 ✨ **2:16 2:16** 3:3,19 ✨ **2:16 2:16** 2 तिसलुनितोर 2:8; तोहचीतव पोल्लोड 1:16 ✨ **2:17 2:17** 3:6,13,22 ✨ **2:17 2:17** 3:5,21; 21:7 † **2:17 2:17** इद मनाता लोप्पा पुनदना इतेके, पुस्तकता आकिते पुनवव पोल्लोना अर्तमि अगा ऊळाट. ✨ **2:17 2:17** यशायाह 56:5; 62:2; 65:15 ✨ **2:17 2:17** 3:12; 14:3-4; 19:12

18 “तुवातिरा सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: किस मळगना लेहकाडाड कॉडानोग, ओसो मिळस्कनद इतुळता लेहकाडाड नला काल्कनोग देवुळता मगि, ✨ मीट विस्वसिरिन इनदलाह आतोग:

19 मीट बेद्रम ताकलाह आतिर, बेद्रम नाक जीवा कीतिर इनजोर पुतन. ✨ मीवा विस्वसतुन, मीवा सेवातुन, तिपलते दीरा पोस मनदनदिन इंका पुतन. मीट नाक विस्वस कीतस्केडा सेवातुहकाय, इंजेक एक्वा सेवा कीयलाह आतिर.

20 मति उंद पोल्लो नाक विचर वावो: मीवा मुडगा इजेबेलनाः लेहकाडा आंचाळि, ✨ नना देवुळता कबुर वेहतनदिनन इनजोर, नाळेह कीस्ता; ओसो नाक माळवालोरिन साख्याल कबळ कीयलाह, पेन-बोमानेनाहक मोळकतविन तिनदलाह काःहचि लेसिह कीस्ता. ✨ मीट तान लेसिह कीयलाह इय्हनिर. इद नाक विचर वावो.

21 पापमता अगदाहि जर मलयि इनजोर, नना तान्क मोका ईतन; ✨ मति सिंद्दि कबळता अगदाहि मलयलाह, तान्क विचर वावो. ✨

22 केंजाट! तान तेद पगवाह दुकते अर्हतलाह आतन. तानाड लागवाड कबस्कने कलियवालोः, अद काःहतद पापमता अगदाहि मलवेके, ✨ ओरिन वने पकाय सिक्साते अर्हतकन. ✨

23 अद काःहतव पोल्लोन केंजवालोरिहक हामुर ईकनS. अस्के नना मन्कलोराड विचर्किन, ओसो ओराड पोटालोप्पाडाड सबे पोल्लोन पर्हकिस ऊळवानन इनजोर, ✨ सबे नाहकने विस्वसिरा मुडोर पुनदनुर. अहे मीट ओर्वोर्ग-ओर्वोर्ग मन्कना ताकमुळता इसबते, नना मीक सिक्सा ईकन. ✨

✨ 2:18 2:18 मत्याल 4:3; 16:16; मार्कल 1:1; तोहचीतव पोल्लोड 1:14-15 ✨ 2:19 2:19 3:1,8,15 ‡ 2:20 2:20 वेल्लाय मुने इग्रयेल मन्कलोरिन, अहब राजाल ताकिह कीदोग; ओना मुते इजेबेल, ओरिन देवुळतुन विळिसस, बहाल इनदनद पेनतुन मोळकनाह कीदु. तुवातिरा सहरता विस्वसिरा मुडगा वने, उच्चुर मन्कलोर इजेबेल कीतप लेहका, दुम्राड पेन-बोमान मानेम आयलाह, विस्वसिरिन लेसिह कीयलाहि आंदुर. लेसिह कीयनद मुडन इजेबेल इनजोर, इद वचनतगा इनदलाह आतोग. पेन-बोमान मोळकनदिन साख्याल कबळ कीतप इनजोर, इद वचनतगा इनदलाह आतोग. ✨ 2:20 2:20 1 राजा 16:31; 21:25; 2 राजा 9:7,22,30 ✨ 2:20 2:20 बळयिर 15:29; 1 कुरिततोर 10:20 ✨ 2:21 2:21 2 पत्रु 3:9 ✨ 2:21 2:21 रोम सहरतोर 2:5; तोहचीतव पोल्लोड 9:20-21; 16:9,11 ✨ 2:22 2:22 3:3,19 ✨ 2:22 2:22 17:1-2; 18:9 S 2:23 2:23 केंजवालोरिहक हामुर ईकन “केंजवालोरि पोगोन पीळा अर्हतकन”, इद अर्तम वने आया पयायहता. ✨ 2:23 2:23 देवुळताड पाटाड 7:9; 26:2; 139:1; यिर्मयाह 11:20; 17:10; ल्काल 16:15 ✨ 2:23 2:23 देवुळताड पाटाड 62:12; तोहचीतव पोल्लोड 20:12-13; 22:12

24 “मति तुवातिरा सहरतगा, अद आंचाना पोल्लोते ताकवोर मन्कलोरिर! देयमदीपताड मकतव पोल्लोड इनजोर वेहतहतोर, ✧ अव पोल्लोन मीट पुनविर. मीवा पोगोन इतेके, एक्वा मोताताड अडोन नना वाटोन. ✧

25 मति इद पोल्लो मात्रम सीता कीम्हटु: नना वानाह मियगा मनदनद विस्वसतुन पका पोस मन्हटु. ✧

26-28 बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन आरे कीयनुर, ✧ मारेंगा एवनाह नना वेहतप कीसोर मनदनुर, ओरिहक नावा बाबाल नाक ईतद अदिकरतुन ईकन. ✧

कचता डुडटे अळकान पगक-पगक कीयना लेहकान ✧

ओर जाति-जातिनोरिन, पूरा अदिकरते ताकिह कीयनुर. ✧

ओरिहक विय उका* वने ईकन. ✧

29 देवुळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोर, बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर. ✧

3

सरदिस सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

1 “सरदिस सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: देवुळतगडाड एळुड जीवानु बूममेंड लोहवाल, ✧ एळुड उकान पोयतोगु, ✧ मीट विस्वसिरिन इनदलाह आतोग: मीट बेद्रम ताकलाह आतिर इनजोर, नना पुतन. ✧ मीवा विस्वस जीवात मन्हता इनजोर, लोकर इन्हतोर; मति निटम ऊळतेके, अद डोललाह आता. ✧

2 मीवा ताकमुळि नावा देवुळ विचर कीतप दिसो. अदिनेनाहक उसरते मन्हटु. इंजेके मीवा पिसतद इचुटा विस्वस डोलनामुनेन, तान बोलिंह कीम्हटु.

✧ 2:24 2:24 याकुब 3:15 ✧ 2:24 2:24 बळयिर 15:28 ✧ 2:25 2:25

3:11 ✧ 2:26-28 2:26-28 3:5,12; 21:7 ✧ 2:26-28 2:26-28 3:21; 20:4

✧ 2:26-28 2:26-28 यशायाह 30:14; यिर्मयाह 19:11 ✧ 2:26-28 2:26-28

देवुळताड पाटाड 2:8-9; तोहचीतव पोल्लोड 12:5; 19:15 * 2:26-28 2:26-28 गिनती

24:15-19 अगा विय उका इतेके, देवुळ लोहवाल पिसिह केवाना अदिकरता सीना मन्हता. येसुये देवुळ

लोहतोग पिसिह केवाल राजाल आंदोग, तना राजेम कीयनद अदिकरते, तना लोकर वने कलिथिहतोर.

✧ 2:26-28 2:26-28 22:16 ✧ 2:29 2:29 2:7 ✧ 3:1 3:1 1:4-5 ✧ 3:1

3:1 1:16,20; 2:1 ✧ 3:1 3:1 2:2,19 ✧ 3:1 3:1 1 तिमोति 5:6

3 मुने मीट बेद्रम देवुळता पोल्लोतुन केंजिसि, तान मीवा जीवातगा तासतिर, इदिन सीता कीस ऊळट. सीता कीसि ताना लेहका पिसाट. पापमता अगदाहि मल्हट्ट. ✨ मीट उसरते मनवेक अचोन, कले वायना लेहकान, नना मियगा दोम्हक्ने वायकन. ✨ नना बेद वेलाते वायकन, इदिन मीट मुर्तिय पुनविर आयकिर. ✨

4 “मति सरदिस सहरतगा उच्चुर विस्वसिर मन्हतोर. तमाड गेंदेन कळ्जवप तासना लेहकान, ✨ तमा ताकमुळतुन वने, बेस-नेहना तासतोर. ओर माचलेवप पांड्रि गेंदेड केगतपु, ✨ सेतेमते नावा ऐगे-ऐगे ताकनुर; ओर अद्रम ताकना लायके मन्हतोर.

5 बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन गेल्सनुर, ✨ ओर वने इद्रमे पांड्रि गेंदेड उहतनुर. ओराड पेदिर्क, देवुळतगा मनदनद अमेसातुहक पिसवालोर पुस्तकतगा रासतव मन्हताड. ✨ तानगडाहि ओराड पेदिर्किन बेस्केने एडिह केवोन आयकन. ✨ वेर नावा मन्कलोर इनजोर, नावा बाबाना मुनेह, ओसो ओनाड देवतुल्कना मुनेह वेहतकन. ✨

6 देवुळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोर, बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर. ✨

पिलदिलपिया सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

7 “पिलदिलपिया सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: पवित्र मनवाल, सेतेम वळ्हकवाल, ✨ नीवा मुडोरिहक कबुर लोहतलाह आतोग. दाविदना राजेमता अदिकर वेनाय कयदे मन्हता. वेग तेगयतद अगदुन, बोगे केहता पगवोग; वेग केहतद अगदुन बोगे तेगय पगवोग. ✨ वेनाड केंजाटु:

8 मीट बेद्रम ताकलाह आतिर, इदिन नना पुतन. ✨ मीवा लाव उचुने मन्हता, मति मीट नाक विळसवा, दीराते नावा पोल्लोतुन केंजसोर मंदिर. ✨ अदिनेनाहक ऊळट, मीट ओळियलाह नना अग तेगयतन, तान बोगे केहता पगवोग. ✨

✨ **3:3:3** 2:5,16,22 ✨ **3:3 3:3 1** तिसलुनितोर 5:1-2; 2 पत्र 3:10; तोहचीतव पोल्लोड 16:15-16; 22:7 ✨ **3:3 3:3** मत्याल 24:43; लूकाल 12:39-40 ✨ **3:4 3:4** यहूदाल 23 ✨ **3:4 3:4** 4:4; 6:11; 7:9,13-14; 19:8,14; 14:3-4 ✨ **3:5 3:5** 2:7,11,17,26-28; 21:7 ✨ **3:5 3:5** पिलिपितोर 4:3 ✨ **3:5 3:5** पेसमुळि 32:32-33; देवुळताड पाटाड 69:28; लूकाल 10:20; तोहचीतव पोल्लोड 13:8; 17:8; 20:12,15; 21:27 ✨ **3:5 3:5** मत्याल 10:32; लूकाल 12:8 ✨ **3:6 3:6** 2:7,11,17 ✨ **3:7 3:7** 6:10; 19:11 ✨ **3:7 3:7** यशायाह 22:22 ✨ **3:8 3:8** 2:2,19 ✨ **3:8 3:8** 2:13 ✨ **3:8 3:8** बळयिर 14:27

9 “केंजाट! उच्चुर तम्क देवूळ आचतोरोम* इनजोर नाळेह कीस्तोर, मति ओर देयहकना मुख्याना मुडोर आंदुर. ✧ ऊळाट, ओरिन नना मीवाड काल्किन मोळकनाह कीकन. ✧ अस्के नना मीक जीवा कीतन इनजोर, ओर पुनदनुर. ✧

10 मीट तिपल आयहपा, नना मीक वेहतपु, तिपलतुन दीराते आपसोर मतिर. ✧ अदिनेनाहक पूरा बूमते मनवालора पट ऊळलाहि, ✧ बेद तिपल इंजेके बूमतगा वायलाह आता, अद तिपलताहि नना मीक पिसिह कीस तासकन. ✧

11 ऊळाट! नना चट्टिपेटे वायना मन्हता. ✧ वातस्के मीट गेल्सतिर इन्जि, देवूळता पिसमुळतुन इनम इनजोर ईकन. ✧ तान बोगे ऊंदना आयो इन्जि, मीवा विस्वसतुन पका पोस मन्हट. ✧

12 बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन गेल्सनुर, ✧ ओरिन नावा देवूळता मंदिरतगा, रायि मुंडाता लेहकान निल्लिह कीकन. ✧ बोगे ओरिन अगडाहि जर्गिह केवोग आयनोग. ओरा पोगोन नावा देवूळता पेदिरतुन रासकन. ✧ अहे ओर नावा देवूळता सहरतोर आयनुर; अद सहर इतेके, नावा देवूळता जागातगडाहि रेगनदु पूना येस्सलेम. ✧ ओसो नावाय पूना पेदिरतुन वने ओरा पोगोन रासकन. ✧

13 देवूळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोर, बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर. ✧

लोदिकिया सहरता विस्वसिरा मुडेनाहक कबुर

14 “लोदिकिया सहरता विस्वसिरा मुडा देवतुलतुहक इद्रम रासा: आमैन इनदनद पेदिरतोग ✧ इतेके, बर्वस लायकतोग निटम साक्सि एवाल, ✧ बोना मेटे देवूळि सबेटविन पुटिह कीता, ✧ ओगु मीट विस्वसिरिन इनदलाह आतोग:

* 3:9 3:9 2:9 अगा मनदनद नोटटुन ऊळाट. ✧ 3:9 3:9 2:9 ✧ 3:9 3:9 यशायाह 45:14; 49:23; 60:14 ✧ 3:9 3:9 यशायाह 43:4; योहन 17:22-23 ✧ 3:10 3:10 योहन 17:6; तोहचीतव पोल्लोड 1:9 ✧ 3:10 3:10 2:10; 8:13; 11:10; 13:8,14; 17:8 ✧ 3:10 3:10 2 पत्र 2:9 ✧ 3:11 3:11 22:7,12,20 ✧ 3:11 3:11 1 कुरिततोर 9:25; तोहचीतव पोल्लोड 2:10 ✧ 3:11 3:11 2:25 ✧ 3:12 3:12 2:7,11,26-28; 21:7 ✧ 3:12 3:12 1 राजा 7:21 ✧ 3:12 3:12 14:1; 22:4 ✧ 3:12 3:12 गलातितोर 4:26; तोहचीतव पोल्लोड 21:2,9-14 ✧ 3:12 3:12 यशायाह 62:2; तोहचीतव पोल्लोड 2:17 ✧ 3:13 3:13 2:7,11,17 ✧ 3:14 3:14 2 कुरिततोर 1:20 ✧ 3:14 3:14 1:4-5; 19:11 ✧ 3:14 3:14 योहन 1:3; तोहचीतव पोल्लोड 21:6; 22:13

15 मीट बेद्रम ताकलाह आतिर, इदिन नना पुतन. ✨ मीवा ताकमुळ बेद्रम मन्हता इतेके, मीट (सितुर ईयनद) किर्डतद एता लेहका वने इलविर, अहे (पोटातुन सब्रे कीयनद) कासतद एता लेहका वने इलविर! किर्डिसाय मनदना, इलवेके कासिसाय मनदना, अस्के नाक बेस ओप्पालि. †

16 आयो रा, मीट तोडटुहक विचर वावद केनकेने मलमल आतद एता लेहकान आतिर. अदिनेनाहक मीक नावा तोडटाहि उळ्सीयलाह आतन.

17 (विस्वसता इसबते) मीट नसिबलेवोरिर आतिर; दुसोर मीक ऊळिस मान वसना लेहका आतिर; गतलेवोरिर आतिर. (विस्वसता इसबते) गुडिरिर आतिर, कूळल आतिर. मति तान पुनवा, मता मन्कलोरोम आतोम, आलनाह-पिसनाह माक मन्हता, माक बेदिनाय गर्ज इले इह्निर. ✨

18 अदिनेनाहक नना मीक बुद काःहतहनन, केंजाटः मीट (विस्वसता इसबते) मता मन्कलोरिर आयलाहि, नयगडाहे किसते कारियिह कीसि, जूत कीतद बेसता बंगरतुन असाट. ✨ कूळल आसि लजा अर्स मनदनदिन दुसोर ऊळवाह, नयगडाहे उहतलाह पांङ्गि गेदेडः असाट. ✨ मीवाड कोंडानगा ओकलाह, नयगडाहे मत असाट, अस्के तोवयकिर! S

19 बोरिन-बोरिन नना जीवा कीतन, ओरिन सुद्रे कीयलाह तेर्हतहनन. ✨ अदिनेनाहक जिद कीसि, मीवा लेसिस दायनद अगदाहि मल्म्हटु. ✨

20 केंजाट! नना मीवा दारावंडटगा निच केयलाह आतन. बोर बोर नावा लेडतुन केंजिसि अगदुन तेगयनुर, ओरगा नितम ओळियकन, ओसो ओरा संगे नना उदिसि, माट ऐगेन तिनदकोम, उनडकोम. ✨

21 बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन गेल्सनुर, ✨ ओरिनु नना नावा संगे राजेम

✨ **3:15 3:15** 2:2,19 † **3:15 3:15** लोदिकिया सहरता उंद बाजेता सहरतगा, कासतद एण पेसनाड कनिक मताड. अहे ओसो दुस्रा बाजेता सहरतगा, किर्डतदु, एडटदु एण पेसनाड कनिक मताड. लोदिकिया सहरतुहक पोडनद बेरेग एदतस्के वतिदु. अदिनेनाहक ओरिहक जेकताहि नळ-तोंडाते एण तता पोयन्दु. नळ-तोंडाते वायनद एणु मलमल आंदु, काल्डिन्दु, एम्किन्दु. अद एतुन उन्जि, लोकुर बेमर आंदुर, पोटाड नोंदुड. इद सहरतोर विस्वसिरा मुडा ताकमुळतुन ऊळिसि, किर्स्तुहक वने अहे दलगता. ✨ **3:17 3:17** होशे 12:8; जकर्याह 11:5; लकाल 6:20,24; 1 कुरिततोर 4:8 ✨ **3:18 3:18** 1 पत्र 1:7 † **3:18 3:18** पांङ्गि गेदेड इतेके सेतेमि. ✨ **3:18 3:18** 16:15-16 S **3:18 3:18** लोदिकिया सहरते बंगरि, गेदेड, मत्कु, इविस्कना दंदा ताकिदु. ✨ **3:19 3:19** बुदताड पोल्लोड 3:12; 1 कुरिततोर 11:32; इन्नितोर 12:5-6 ✨ **3:19 3:19** 2:5,16,22 ✨ **3:20 3:20** योहन 14:23 ✨ **3:21 3:21** 2:7,11,17; 21:7

ताकिह कीयलाह अदिकर ईकन. बेद्रम नना लाग्वाड पोल्लोन गेल्लिसि, ✨ नावा बाबाल उदिस ताकिह कीयनद राजकुर्सतगा ओना संगे उदतन, अद्रम ओरिन उदिह कीकन. ✨

22 देवुळता जीवा विस्वसिरा मुडुन वेहतनद पोल्लोतुन पुनवालोर, बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर, ” ✨ इनजोर येसु किर्स्तु वेहतोगा.

4

पोगोन देवुळदीपतगा योहन ऊळतव पोल्लोड

1 इव पोल्लोड आतापया, ऊळाट, पोगोन देवुळदीपतगा अग तेगयिस मतदिन, नना योहननन ऊळतन. ✨ मुने बेरा अकुम नेकतप लेहका, नावा संगे वळहकतद लेडु, ✨ इंजेके नाक इद्रम इता: “इगा पोगोन देवुळदीपतगा वय. ✨ इंजेके मुनेह आयनव पोल्लोन, नीक तोहतहनन, ” ✨ इता.

2 अद अद्रम इतस्केन, देवुळता जीवाता दळम नयगा अरता. अस्के नना ऊळतन: उंद राजकुर्सि देवुळदीपतगा मता. अद राजकुर्सतगा बेदो उदिस मता. ✨

3 राजकुर्सतगा उदिस मतदु, मिळस्कनव हीरा ओसो मानिक इनदनव बंडाना लेहकान मिळिस्कंदु. ✨ अद राजकुर्सता सर्ने, मरकत इनदनद बंडाता लेहकान मिळस्कनद देवुळविल मता. ✨

4 राजकुर्सता सर्ने वीसा नालुड कुर्सिड मताड. अव कुर्सिनगा वीसा नालवुर पेदल्क उदिस मतोर. ✨ ओर पाडि गेंदेड केस मतोर; ✨ ओसो तमाड तलानगा, राजालोर केगयना लेहकाडाड बंगरताड राजटोपिड केस मतोर.

5 अद राजकुर्सतगा मिळस्कसोर, गुळजसोर मंदु, ✨ ओसो राजकुर्सता मुनेह, एळुड चिमलिड पोतसोर मताड. ✨ अव चिमलिड देवुळतगडाड एळुड जीवाड आंदुड. ✨

6 अद राजकुर्सता मुनेह, अदमलेहका पड्ने दिसनद समदुरलेहकान मता. ✨

✨ **3:21 3:21** 17:14 ✨ **3:21 3:21** मत्याल 19:28; तोहचीतव पोल्लोड 2:26-28; 5:9-10; 20:4,6 ✨ **3:22 3:22** 2:7,11,17; 22:16 ✨ **4:1 4:1** 19:11 ✨ **4:1 4:1** 1:10 ✨ **4:1 4:1** 11:12 ✨ **4:1 4:1** 1:19; 22:6 ✨ **4:2 4:2** 1 राजा 22:19; यशायाह 6:1; यहजेकेल 1:26; दानियेल 7:9 ✨ **4:3 4:3** 21:11,20 ✨ **4:3 4:3** यहजेकेल 1:28; तोहचीतव पोल्लोड 10:1 ✨ **4:4 4:4** 5:6,8,14; 11:16; 19:4 ✨ **4:4 4:4** 3:4-5,18 ✨ **4:5 4:5** पेसमुळि 19:16; तोहचीतव पोल्लोड 8:5; 11:19; 16:18 ✨ **4:5 4:5** पेसमुळि 25:37; जकर्याह 4:2 ✨ **4:5 4:5** 1:4-5 ✨ **4:6 4:6** यहजेकेल 1:22; तोहचीतव पोल्लोड 15:2; 21:18,21

राजकुर्सता नडुमि ओसो ताना सर्ने, नालुड जीवात मनदनव दिचिड मताड.✧
अविस्किहक पेगकेह-मुनेह वेट कोंडाडे मताड.✧

7 मुनेता दिचि सिड-पुललेहका मता. दुस्रा दिचि बार कोंदा पियोलेहका मता.
ओसो उंद दिचता तोडि बार मन्कना तोडलेहका मता. उंद दिचि बार पगायनद
गंदालता लेहका मता.✧

8 इव नालुड आस दिचिहकु, आरूड-आरूड मारेड मताड.✧ अविस्कना पूरा
मेंदुलमेंडु, ओसो मारेना इळन वने, वेट कोंडाडे मताड.✧ अवु नगका पिळ्विळ,
पियल-पोळद रोमवा,✧ इद्रम इनजोर मन्हताड:

“ए सामि देवुळतिन, निमान पवित्र, पवित्र, पवित्रतोनिन!✧

निमा बेरा लावता देवुळतिन!

निमान मुनेताह जीवात मतोनिन, इंजेके वने जीवात मनवानिन, ओसोवने
वावानिन,”✧

इनजोर इन्हताड.

9 अव जीवात मनदनव दिचिड राजकुर्सतगा उदतदिन,✧ अमेसा-अमेसातुहक
जीवात मनदनदिन,✧ कदर, मान, जोहर आयि इनदहपा,

10 वेर वीसा नालवुर पेदल्क वने, राजकुर्सतगा उदतदिनाड काल्क अर्सि,✧
अमेसा-अमेसातुहक जीवात मनदनदिन✧ मोळिकहतोर. ओसो तमाड राजटोपिन,
राजकुर्सता मुनेह तासिसि, इद्रम इन्हतोर:

11 “ए मावा सामिनिन, मावा देवुळतिन!

निमान सबेटविन पुटिह कीतिन.

अव नीवाय विचरते मन्हताड.

नीवाय विचरते अव पुटटाड.✧

अदिनेनाहक निमान डीसाता, मानता, बेरा लावता लायकतोनिन आंदिन,✧”

इनजोर इन्हतोर.

✧ 4:6 4:6 यहेजकेल 1:5; तोहचीतव पोल्लोड 5:6; 6:1,6; 7:11; 14:3-4; 15:7; 19:4

✧ 4:6 4:6 यहेजकेल 1:18; 10:12 ✧ 4:7 4:7 यहेजकेल 1:10; 10:14 ✧ 4:8

4:8 यशायाह 6:2 ✧ 4:8 4:8 यहेजकेल 1:18; 10:12 ✧ 4:8 4:8 7:15 ✧ 4:8

4:8 यशायाह 6:3 ✧ 4:8 4:8 1:4-5,8,17 ✧ 4:9 4:9 5:1,7,13 ✧ 4:9

4:9 दानिय्येल 4:34; 12:7; तोहचीतव पोल्लोड 10:6-7; 15:7 ✧ 4:10 4:10 5:8,14;

7:11; 11:16; 19:4 ✧ 4:10 4:9-10 1:18 ✧ 4:11 4:11 बळयिर 14:15;

इपिसुसतोर 3:9; तोहचीतव पोल्लोड 10:6-7; 14:7 ✧ 4:11 4:11 5:9-10,12; 19:1

5

लेहता पगवाह वटे मेततद तोला सीटि

1 पया नना ऊळतन अस्के, राजकुर्सतगा उदतदिना* (इतेके देवुळता) तिनळ कयदगा ऊर्हतद तोला सीटि मता.* अद तोला सीटटा लोप्पा ओसो पलते, पोल्लोड रासिस मताड.* अद सीटटुन बोगे लेहता पगवाह, सीटटगा एळुड जागाने वटे मेतिस मता.*

2 अस्के उंद पका लावता देवतुलतुन ऊळतन.* अद जोरते इद्रम केयता, “इद तोला सीटटगा मेततदिन तेंडिसि, तान लेहतना लायकतोग बोग मन्हतोग?” इता.

3 मति पोगोन देवुळदीपतगा, इद बूमतगा, हानादीपतगा वने,* बोगे सीटटुन लेहचि, तानगडा पोल्लोतुन अर्वना लायकतोग दोर्कोग.

4 सीटटुन लेहचि, तानगडा पोल्लोतुन अर्वना लायकतोग बोगे दोर्कवाहकु, नना योहननन पकाय अळया बोटटन.

उंद गोरैपिला तोला सीटटुन लेहतहता

5 पया पेदल्कनगडाहि ओर्वोग नयगा वासि, “अळमा! इद ऊळा! बोन यहुदाना पुळ्गता सिडपुल इन्हतोर,* ओग दाविद राजाना कूळतोग,* तना कोटुलतोरिन गेल्सतोग.* अदिनेनाहक तोला सीटटगा एळुड जागानगा मेततद वटेतुन तेंडिसि, तान लेहतलाह ओग लायक मन्हतोग,” इनजोर वेहतोग.

6 अचोटेने उंद गोरैपिलातुन* ऊळतन.† राजकुर्सता ओसो नालुड दिचिना,* वीसा नालवुर पेदल्कना नडुम* निच मता. तान मुनेने बोगो मति हक्किस मतप लेहकान दिसिंदु,* तान्क एळुड कोहक मताड, ओसो एळुड कोंडाड मताड.* अव कोंडाड पूरा बूमतगा, देवुळ लोहतव तानाड एळुड जीवाड!*

7 अद गोरैपिला वासि, राजकुर्सतगा उदिस मतदिना* तिनळ कयदगडाहि, अद तोला सीटटुन एता.

* 5:1 5:1 4:9 * 5:1 5:1 10:2 * 5:1 5:1 यहजेकेल 2:9-10 * 5:1 5:1 यशायाह 29:11; दानियेल 12:4 * 5:2 5:2 10:1; 18:21 * 5:3 5:3 पिलिपितोर 2:10 * 5:5 5:5 पुटमुळि 49:9; इब्रितोर 7:13-14 * 5:5 5:5 यशायाह 11:1,10; रोम सहरतोर 15:12; तोहचीतव पोल्लोड 22:16 * 5:5 5:5 बोन यहुदाना पुळ्गता सिडपुल इन्हतोर, ओग दाविद राजाना कूळतोग, तना कोटुलतोरिन गेल्सतोग इतेके येसु किस्तु आंदोग. * 5:6 5:6 योहन 1:29; तोहचीतव पोल्लोड 13:8 † 5:6 5:6 गोरैपिला इतेके येसु किस्तु आंदोग. * 5:6 5:6 4:6 * 5:6 5:6 4:4 * 5:6 5:6 13:8 * 5:6 5:6 जकर्याह 4:10 * 5:6 5:6 1:4-5 * 5:7 5:7 4:9

8 गोरेपिला अद तोला सीटटुन एतस्के, नालुड जीवात मनदनव दिचिड* ओसो वीसा नालवुर पेदल्कु,* ताना मुनेह अर्सि मोळ्कतोर.* ओर ओर्वोग-ओर्वोग, तमाड कचकने उंद जेतुरि,* ओसो दूपम उर्जनद बंगरता कस्ला पोस मतोर. अद कस्लामेंड दूपम मता. अद दूपम इतेके देवुळता मन्कलोरा पार्तना आंदु,* 9-10 मोळ्किसि ओर इद्रम पूना पाटा वागतोर:

“नीक मन्कलोर हव्किस मतोर,*

निमा नीवा नेतुर पोहच डोलतिन.

अद नेतुरता कर्सा कीसि, सबे पुळ्गिनाहि, दुस्राड-दुस्राड पोल्लोड वळ्हकवालोरगडाहि, सबे देसेहकनोरगडाहि, सबे जातिनोरगडाहि, मन्कलोरिन देवुळतेनाहक अलग कीतिन.*

ओसो ओरिन मावा देवुळता राजेमतोर कीतिन, तानाड बूमयालोर वने कीतिन, ओर पूरा बूमते राजेम कीयनुर.*

अदिहक तोला सीटटुन एतलाहि,

ओसो तानगा मेततद वटेतुन तेंडलाहि, निमान लायकतोनिन!*

इनजोर पूना पाटा वागतोर.*

देवतुल्क येसु किर्स्तुन मोळ्कहताड

11 पया नना ऊळतन: राजकुर्सि ओसो नालुड जीवात मनदनव दिचिड* ओसो पेदल्कु, वेरा सर्ने तिरियनव लाकिनाड-लाकिड, कोटिनाड-कोटिड लेक पगवाह देवतुल्क मताड.* नना अविस्कना लेड केंजतन.

12 अव जोरते इद्रम इताड:

“मन्कलोर इद गोरेपिलातुन हव्किस मतोर,

मति इंजेके अदिकर तानाये, सबे मालसोम तानाये, बुदि तानाये, लाव तानाये, मान तानाये, डीसा तानाये, तान जोहर कीकल,*

* 5:8 5:8 4:6 * 5:8 5:8 4:4 * 5:8 5:8 4:10 * 5:8 5:8 14:2; 15:2

* 5:8 5:8 देवुळताड पाटाड 141:2; तोहचीतव पोल्लोड 8:3-4 * 5:9-10 5:9-10 13:8

* 5:9-10 5:9-10 1 कुरिततोर 6:18-20; तोहचीतव पोल्लोड 7:9; 10:11; 11:9; 13:7;

14:3-4,6; 17:15 * 5:9-10 5:9-10 1 पत्रु 2:9; तोहचीतव पोल्लोड 1:6; 3:21; 20:4

* 5:9-10 5:9-10 4:11 * 5:9-10 5:9-10 देवुळताड पाटाड 33:3; 40:3; 98:1;

149:1; यशायाह 42:10; तोहचीतव पोल्लोड 14:3-4 * 5:11 5:11 4:6 * 5:11

5:11 दानियेल 7:10; इब्रितोर 12:22; यहूदाल 14 * 5:12 5:12 7:12

अदे अद्रम कीयना लायकता आंदु, ”✧

इनजोर इताडः.

13 अस्के पोगोटा बूमतगा मनदनव, इद बूमतगा मनदनव, हानादीपतगा मनदनव, सम्दुरतगा मनदनव, ✧ देवुळ पंडटव सबे इद्रम इनदनद केंजतनः

“राजकुर्सतगा उदतदिन, ✧ ओसो गोरेपिलातुन जोहर कीकल.

मान, डीसा, राजेमि अमेसा-अमेसातुहक अविस्कनाये मनि, ”✧

इनजोर इताडः.

14 इतस्के नालुड आस जीवात मनदनव दिचिड, ✧ “इंगो आमन” इनजोर इताडः. अहे ओसो पेदल्कु दंडुम अरिं मोळकतोर. ✧

6

मुनेटा मेततद वटेतुन किर्स्तु तेंडिहतोग

1 पेदल्क मोळकतापया, अद तोला सीटटगा मेततव एळुड वटेनाहि, ✧ उंद वटेतुन गोरेपिला तेंडनदिन ऊळतन. अद तेंडिहपा, नालुड दिचिनगडाहि, ✧ उंद दिचि गुळ्जतप लेहकाडा लेडते ✧ “पेसा” इनजोर इता.

2 इतस्के ऊळाट, उंद पांड्रि कोडातुन नना ऊळतन. ✧ ताना पोगोन ओर्वोग उदिस मतोग. ओग कान-विल पोस मतोग. ओसो ओन्क राजटोपि ईतद मता. ✧ ओग लळयते गेल्सलाहि, तना कोटुलतोरिन गेल्ससोर, बूमतेके पेसतोग.

दुस्रा मेततद वटेतुन किर्स्तु तेंडिहतोग

3 पया मेततद दुस्रा वटेतुन गोरेपिला तेंडटा. अस्के दुस्रा दिचि, “पेसा” इनजोर इता.

4 इतस्के रेंगाल कोडा पेसतद ✧ नना ऊळतन. ताना पोगोन ओर्वोग उदिस मतोग. (ओग वने बूमतेके पेससोर मतोग,) कयदे बेरा तल्वर कसेग पोसि. पूरा बूमतोरिन, ओर्विहक-ओर्वोग जळम आसि हक्कनाह कीयलाहि, ओनगा अदिकर मता.

मेततद मंड मल्काता वटेतुन किर्स्तु तेंडिहतोग

✧ 5:12 5:12 योहन 1:29; तोहचीतव पोल्लोडः 4:11; 13:8 ✧ 5:13 5:13 पिलिपितोर 2:10 ✧ 5:13 5:13 4:9 ✧ 5:13 5:13 रोम सहरतोर 11:36; तोहचीतव पोल्लोडः 1:6 ✧ 5:14 5:14 4:6 ✧ 5:14 5:14 4:4,10 ✧ 6:1 6:1 5:1 ✧ 6:1 6:1 4:6 ✧ 6:1 6:1 14:2; 19:6 ✧ 6:2 6:2 जकर्याह 1:8; 6:3; तोहचीतव पोल्लोडः 19:11 ✧ 6:2 6:2 जकर्याह 6:11; तोहचीतव पोल्लोडः 9:7; 14:14; 19:12 ✧ 6:4 6:4 जकर्याह 1:8; 6:2

5 पया मेततद मुचा मल्काता वटेतुन गोरेपिला तेंडटा. अस्के ओसो उंद दिंचि, “पेसा” इनजोर इता. इतस्के कार्यल कोडातुन नना ऊळतन. ✨ ताना पोगोन उदिस मतोगु, किलोकाटा पोस मतोग.

6 अचोटेने नालुड दिंचिना नडुमताहि, ✨ उंद लेड इद्रम इनदनद केंजतन: “पोळदमेटा कूलते किलोमेंडे गोहपिंड असनाह आस्ता, अचोके कोताने मूंड किलोड सेन जोना पिंड असनाह आस्ता; मति नेयदुन ओसो अंगुर जोमातुन कय इटमा,” ✨ इनजोर अद इता. *

मेततद नालुड मल्काता वटेतुन किर्स्तु तेंडिह्तोग

7 पया मेततद नालुड मल्काता वटेतुन गोरेपिला तेंडटा. अस्के ओसो उंद दिंचि, “पेसा” इनजोर इनदनद केंजतन.

8 अस्के दुमाल कोडातुन नना ऊळतन. ✨ ताना पोगोन ओर्वोग उदिस मतोग. ओना पेदिरि हामुर इनजोर मता. ओसो ओना पयाह पयाह, हानादीप पेदिरतोग मतोग. ✨ बूममेटोरिन नालुड तूस्क कीसि, उंद तूसतोरिनु लळयते, दुकळते, बेमरते, गेळा जन्वर्कने हक्कलाहि, देवुळि ओरिहक अदिकर इता. ✨

मेततद एयुड मल्काता वटेतुन किर्स्तु तेंडिह्तोग

9 ताना पया मेततद एयुड मल्काता वटेतुन, गोरेपिला तेंडटा. अस्के मुने बूमतगा मनदहपा, देवुळता पोल्लो वेहताहकु, येसुना साक्सि ईताहकु, ✨ कोटुलतोर बोरिन हक्सि मतोर, ✨ ओराड हानस्किन दूपम बोळसनद जागाता इळन नना ऊळतन. ✨

10 अव हानस्कु देवुळतुन बेरा लेडते इद्रम केयताड: “ए पवित्र मनवानिन, सेतेमतोग सामिनिन! ✨ बूमतगा माक हक्कतोरिन बेचानाह नेयम केवालेवा, सिक्सा एवालेवा केपसोर मनदकिन?” ✨ इनजोर केयताड.

✨ 6:5 6:5 जकर्याह 6:2,6 ✨ 6:6 6:6 4:6 ✨ 6:6 6:6 7:3; 9:4 * 6:6

6:6 तिंडि दोर्को आस्ता, दहा पटिड एक्वा दारा कीस वमिह्तोग इनजोर, इद वचन वेहतलाह आता. अद कालमते, जयतुन मराता पंडिनाहि नेय तेंडिदुर. नेय ओसो अंगुर जोमातुन कय इटमा इतेके जयतुन मराना, अंगुर-तोंडानाड वाळहकिन बळे कीयनदायो. ✨ 6:8 6:8 जकर्याह 6:3 ✨ 6:8 6:8

बुदताड पोल्लोड 5:5; होशे 13:14; मत्याल 11:23; तोहचीतव पोल्लोड 1:18; 20:13-14

✨ 6:8 6:8 यिर्मयाह 14:12; 15:2-3; 24:10; 29:17-18; यहजेकल 5:12,17; 14:21

✨ 6:9 6:9 1:2,9; 12:11,17 ✨ 6:9 6:9 20:4 ✨ 6:9 6:9 पेसमुळि 29:12;

लैव्यव्यस्था 4:7; तोहचीतव पोल्लोड 14:18; 16:7 ✨ 6:10 6:10 3:7 ✨ 6:10

6:10 व्यवस्थाविवरण 32:43; देवुळताड पाटाड 79:10; जकर्याह 1:12; लूकाल 18:7; तोहचीतव पोल्लोड 16:5; 18:20; 19:2

11 अस्के अव उंद-उंदतुहक, पांङ्गि गेंदे केगयलाह दोर्कता.☆ पया देवुळि अविस्किन इता, “मीवा ऐंगेटोर विस्वसिर भूमतगा नाक माळिहतोर. ओरिन वने मीक हक्कतप लेहकान, हक्कना मन्हता. बेच्वुर डोलना इनजोर नना विचर कीस तासतन, अच्वुर डोलनाह,☆ मीट वने गळक केपिस मन्हटु,”☆ इनजोर इता.

मेततद आरूड मल्काता वटेतुन किस्तुर्तु तेंडिहतोग

12 पया मेततद आरूड मल्काता वटेतुन गोरपिला तेंडटा. अस्के भूम पकाय गळजतदिन नना ऊळतन.☆ ओसो कार्यल गोंगळिता लेहकान, पोळदु कार्यल आता.☆ नेला बार नेतुरलेहका गंजता.

13 दूंद वायहपा, तोया कायाड इळन रालना लेहका, उकाड पोगोटाहि भूमतगा रालताड.☆

14 केततुन उळहतप लेहकान, पोगोटा भूमि मायता.☆ सबे मेटाड ओसो समदुरता नडुम मनदनव तोगिड, तमाड जागानाहि जर्गताड.☆

15 जर्गतस्के, भूमतोर राजालोर, मुक्यालोर, साख्यालोर, साक्कर मन्कलोर, अदिकरते मनवालोर, ओर्युलतोर, ओर्युल आयवोर, सबेटोर बोर बोर पांजानगा, बोर बोर मेटानाड बंडानगा वितिस मकतोर.☆

16-17 मकिसि अव मेटानु, कोको-बंडानु इद्रम इतोर, “राजकुर्सतगा उदतदिना ओसो गोरपिलाता, ओड आसि सबेटोरिन नेयम कीयनद दिया एवता!☆ बोगे पिस पगबोग.☆ अदिनेनाहक मावा पोगोन अम्हटु, राजकुर्सतगा उदतदिना कयदाहि, ओसो गोरपिलाता ओडताहि, माक पिसिह कीम्हटु,” इनजोर इतोर.☆

☆ **6:11 6:11** 3:4-5; 7:9 ☆ **6:11 6:11** इब्रितोर 11:40 ☆ **6:11 6:11** 10:6-7 ☆ **6:12 6:12** मत्याल 24:7; मार्कल 13:8; तोहचीतव पोल्लोड 8:5; 11:13,19; 16:18 ☆ **6:12 6:12** यशायाह 13:10; योएल 2:10,31; 3:15; मत्याल 24:29; मार्कल 13:24 ☆ **6:13 6:12-13** मत्याल 24:29; मार्कल 13:25; तोहचीतव पोल्लोड 8:10; 9:1 ☆ **6:14 6:14** देवुळताड पाटाड 102:26; यशायाह 34:4; 51:6; इब्रितोर 1:11-12; 2 पत्र 3:10; तोहचीतव पोल्लोड 20:11 ☆ **6:14 6:14** यहजेकेल 38:20; नहम 1:5; तोहचीतव पोल्लोड 16:20 ☆ **6:15 6:15** यशायाह 2:10-11,19,21; 24:21; तोहचीतव पोल्लोड 18:23; 19:18 ☆ **6:16-17 6:16-17** यशायाह 63:4; योएल 1:15; 2:1-2,11,31; तोहचीतव पोल्लोड 16:14 ☆ **6:16-17 6:16-17** देवुळताड पाटाड 76:7; नहम 1:6; मलाकी 3:2 ☆ **6:16-17 6:16-17** होशे 10:8; लूकाल 23:30; तोहचीतव पोल्लोड 9:6

7

देवुळि तना मन्कलोरिन सीना तासिस एगिह कीस्ता

1 पया नालुड देवतुल्क अताड, अन्जि बूमताड नालुड मूलानगा निचि, बूमतगडाड नालुड बाजेना वळदुन रोमिह कीतदिन ऊळतन. अदिहक बूमतगा, सम्दुरतगा, मरानगा मुर्तिय वळ्य कम्सवा मता.✧

2 अव नालुड आस देवतुल्किहक, बूमतगा ओसो सम्दुरतगा, पीळा लोहतलाह अदिकर ईतद मता. पया ओसो उंद देवतुलि, पोळद पेसनद बाजेताहि पेसिस वायनद ऊळतन. (अदु मन्कलोराड तला-कपरानगा तासलाह) जीवात मनदनद देवुळता सीनातुन पोस मता.✧ पोसि अव नालुड आस देवतुल्किन, जोरते इद्रम इता:

3 “रोमाटु! मावा देवुळतुन माळवाल्लोराड तला-कपरानगा, माट बेचानाह सीना तासोम,✧ अचानाह बूमतगा, सम्दुरतगा, मरानगा पीळा लोहमाट,” इता.✧

4 अस्के सीना दोर्कतोर लोकरा लेकातुन नना केंजतन: इस्येल लोकराड सवे कूळिनाहि, उंद लाक, रेंड वीसाड, नालुड अजर्क (1,44,000) मन्कलोरिहक सीना दोर्कता.✧

5-8 ओर इस्येलतोर बारा कूळिनोर मतोर: यहूदा मुय्तोना कूळि, रूबेन मुय्तोना कूळि, गाद मुय्तोना कूळि, आसेर मुय्तोना कूळि, नप्तालि मुय्तोना कूळि, मनसे मुय्तोना कूळि, सिमियोन मुय्तोना कूळि, लेवि मुय्तोना कूळि, इसाकर मुय्तोना कूळि, जाबलुन मुय्तोना कूळि, योसेप मुय्तोना कूळि, बिन्यमिन मुय्तोना कूळि. उंद-उंद कूळतोरगडाहि बारा अजर्क (12,000) मन्कलोरिहक, इतेके सबेटोर कलियिसि, उंद लाक, रेंड वीसाड, नालुड अजर्क (1,44,000) मन्कलोरिहक, देवुळता सीना दोर्कता.

सबे जातिना मुल देवुळतुन मोळिकहतोर

9 इव पोल्लोड आतापया, नना ऊळतन: सबे जातिनोर, सबे कूळिनोर, सबे देसेहकनोर, दुस्साड-दुस्साड बासाड वळहकवालोर मन्कलोरा मुलु, राजकुर्सता मुनेह, गोरपिलाता मुनेह निच मतोर.✧ बोगे लेक पगवाह मुल मतोर. मुडा मन्कलोर पाडि गेंदेड उहचि मतोर.✧ ओसो गजर मराताड कोमाड पोस मतोर.✧

✧ 7:1 7:1 8:7; 9:4 ✧ 7:2 7:2 9:4 ✧ 7:3 7:3 पुटमुळि 4:15; यहजेकल 9:4,6; तोहचीतव पोल्लोड 13:16; 14:1,9; 20:4; 22:4 ✧ 7:3 7:3 6:6 ✧ 7:4 7:4 14:1,3-4 ✧ 7:9 7:9 5:9-10; 22:3 ✧ 7:9 7:9 3:4-5; 6:11 ✧ 7:9 7:9 लैव्यवस्था 23:40

10 पोसि गिर्दाति इद्रम केयतोर:

“राजकुर्सतगा उदतद मावा देवुळतिन, ओसो गोरैपिलातिन,
मियगडाहे मावा पिसमुळ वास्ता!”✧

इनजोर केयतोर.

11 केयिह्वा, राजकुर्सता, पेदल्कना ओसो नालुड दिचिना✧ सर्ने, सबे देवतुल्कु निच मताड. पया अव राजकुर्सता मुनेह दंडुम अर्सि, देवुळतुन मोळकताड;✧ ओसो इद्रम इताड:

12 “आमेन! मावा देवुळिये सबेट्क बेरा,
डीसा तानाये, बुदि तानाये,
तान जोहर कीकल, तान मान ईकल,
अदिकर तानाये, लाव तानाये, आमेन!”✧

इनजोर इताड.

13 इतस्के पया, अचोटेने पेदल्कनाहि ओवोर्ग नाक ताल्हकतोग, “वेर पांड्रि गेंदेड उहतोर मन्कलोर बेर आंदुर, बेगडाह वातोर, पुतिना?” इतोग.

14 इतस्के, “नना पुनोन बाबा, निमान वेहा” इतन. इतस्के ओग इतोग, “वेर मन्कलोर पकाय गोसा आतोर;✧ मति आक्रि एवनाह आपिस वातोर. गोरैपिलाता नेतुरता मेटे,✧ वेर सितर्म आसि,✧ डागिल्लेवोर आतोर.✧

15 अदिनेनाहक वेर इंजेके देवुळता राजकुर्सता मुनेह निच मन्हतोर.

ताना मंदिरतगा मन्जि, नग्का पिळ्विळ पियल-पोळद तान माळिहतोर.✧
राजकुर्सतगा उदतदु, वेरा नडुम जागा आसि, वेरिन राका कीयगा.✧

16-17 राजकुर्सतगा मनदनद गोरैपिला, वेरिन अग तोहतगा;
ओसो देवुळता पिसमुळ ईयनद एताड कनिर्कनगा ओसीयगा;✧

अदिनेनाहक इंजेके वेरिहक कग् वसो आयगा,
एग उनडा वसो आयगा, एद दल्गो आयगा, कांका पोयो आयगा.✧

✧ 7:10 7:10 देवुळताड पाटाड 3:8; तोहचीतव पोल्लोड 12:10; 19:1 ✧ 7:11 7:11 4:6 ✧ 7:11 7:11 4:10 ✧ 7:12 7:12 5:12 ✧ 7:14 7:14 दानियेल 12:1; मत्याल 24:21; मार्कल 13:19 ✧ 7:14 7:14 इब्रितोर 9:14; 1 योहन 1:7 ✧ 7:14 7:14 12:11; 22:14 ✧ 7:14 7:13-14 3:4-5 ✧ 7:15 7:15 4:8; 13:6; 22:3 ✧ 7:15 7:15 लैव्यवस्था 26:11; यहजेकल 37:27; योहन 1:14; तोहचीतव पोल्लोड 21:3 ✧ 7:16-17 7:16-17 देवुळताड पाटाड 23:1-3; मत्याल 2:5-6; योहन 4:14; 10:11; तोहचीतव पोल्लोड 14:3-4; 21:6; 22:1,17 ✧ 7:16-17 7:16-17 देवुळताड पाटाड 121:5-6; यशायाह 49:10

देवुळि तनाय वेराडः सवे तिपल्किन जेक कीसि,
वेराडः सवे कंङ्गिन उन्चिसीयागा, ”*
इनजोर इतोग.

8

मेततद आक्रिता वटेतुन किर्स्तु तेंडिहतोग

1 पया बह आता, मेततद एळुडः मल्काता वटेतुन, गोरपिला तेंडटा. * अचोटेने पया पोगोन देवुळदीपतगा गळक मेक्ने आता.

2 अस्के देवुळता मुनेह नितनव, एळुडः देवतुल्किन ऊळतन. * देवुळि अविस्किहक एळुडः अकुहक ईता.

3 देवुळता राजकुर्साता मुनेह, बंगरते माचतद दूपम बोळसनद मेजा मता. * उंद देवतुलि दूपम उर्ननद बंगरता कस्ला पोसि, अद मेजातगा वास निता. नितस्के देवुळताडः सबेटोर मन्कलोरा पार्तनाता संगे उर्नलाहि, तान्क वेल्लाय दूपम दोर्कता. *

4 अस्के देवतुल उर्नतद दूपमता उंडुलि, देवुळता मन्कलोरा पार्तनाता संगे, देवुळता मुनेह एवता. *

5 ताना पया अद देवतुल बह कीता, दूपम बोळसनद मेजाताडः किसतळिमिन, तना दूपम उर्ननद कस्लातगा निहता. * निहचि, अविस्किन इळता बूमतगा अर्हचीता. * ईतस्के पया, पकाय गुळन्जना, नेकना, मिळस्कना, बूम गळजना इद्रम इळता बूमतगा दिसता. *

एळुडः देवतुल्कु एळुडः अकुहक ऊरिहताडः

6 पया अकुहक पोस मतव एळुडः देवतुल्कु, तमाडः अकुहकु ऊरलाह तयर आताडः.

* 7:16-17 7:16-17 यशायाह 25:8; तोहचीतव पोल्लोड 21:4 * 8:1 8:1 5:1; 6:1
* 8:2 8:2 9:1,13; 11:15 * 8:3 8:3 पेमसुळि 30:3; गिनती 4:11; तोहचीतव पोल्लोड
9:13; 14:18 * 8:3 8:3 पेमसुळि 30:1; तोहचीतव पोल्लोड 5:8 * 8:4 8:4 देवुळताडः
पाटाडः 141:2 * 8:5 8:5 लैव्यवस्था 16:12 * 8:5 8:5 यहजेकल 10:2 * 8:5
8:5 पेमसुळि 19:16; तोहचीतव पोल्लोड 4:5; 6:12; 11:13,19; 16:18

7 मुनेता देवतुलि तना अकुमतुन ऊरता, ऊरतस्के आदुर्कु ओसो किसु, ✧ नेतुरता संगे कलियिस, ✧ बूमतगा अरताड. अरतस्के, बूमताड मूंड चेकानाहि, उंद चेका बूमि कर्वता. ओसो मूंड चेकानाहि उंद चेकाताड मराड कर्वताड. ✧ अहे सबे पहना रोंडा कर्विस नेग आता. ✧

8 पया दुस्ना देवतुलि तना अकुमतुन ऊरता. ऊरतस्के, किस कर्वनद उंद बेरा मेटालेहकान, बातालो मति सम्दुरतगा अरता. अरतस्के, सम्दुरताड मूंड चेकानाहि उंद चेका सम्दुर, नेतुर मारियता. ✧

9 नेतुर मारियताहकु, अगडाड सबे जन्वर्क डोलताड. ✧ अगा मतव ओडाड वने बूळेम आताड.

10 मूंड मल्काता देवतुलि, तना अकुमतुन ऊरता. ऊरतस्के बेरा उंद उका, तौरें किसलेहकान मळगसोर, पोगोटाहि अरयलाह आता. ✧ अस्के बूमतगडाड बैरेहकु, एग पेसनाड कनिर्कु, इविस्कनाड मूंड चेकानाहि उंद चेकाताड बैरेहकनगा, ओसो एग पेसनाड कनिर्कनगा, इद उका अरता.

11 अद अरतस्के, मूंड चेकानगडाहि उंद चेकाता बेसतल एग कयता. एग कयताहकु, अद एग उटोरु वेल्लाटोर मन्कलोर डोलतोर. अदिहक अद उकातुन कयमुलि इन्हतोर. ✧

12 नालुड मल्काता देवतुलि तना अकुमतुन ऊरता. ऊरतस्के पोळ्दु, नेला, उकानगा पीळा अरता. पीळा अरतस्के, अव मुनेता लेहका दीचोड. ✧ अदिनेनाहक पियलि नालुड गंटाड, पोळ्दता वेहच इलवा मता. ✧ अहे नग्काटुहक नालुड गंटाड नेलाता, उकाना वेहच इलवा मता.

13 अद्रमलेहकाने पया उंद गंदाल पिटे, पोगोटाहि पगयिस वायनद ऊळतन. अद पका जोरते इद्रम इनदनद केंजतन: “इजेके पिसतव मूंड देवतुल्कु, तमाड अकुहक ऊरना मन्हता. अव अकुहक नेकिहपा, सबेटोर बूमतोरिहक बेचोन गोसा, गोसा, गोसा!” ✧ इनजोर इनदनद केंजतन.

✧ 8:7 8:7 11:19; 16:21 ✧ 8:7 8:7 पेसमुळि 9:23-25; यशायाह 28:2; यहजेकेल 38:22; योएल 2:30 ✧ 8:7 8:7 जकर्याह 13:8; तोहचीतव पोल्लोड 9:15,18; 12:4 ✧ 8:7 8:7 7:1; 9:4 ✧ 8:8 8:8 11:6 ✧ 8:9 8:8-9 16:3 ✧ 8:10 8:10 यशायाह 14:12; तोहचीतव पोल्लोड 6:13; 9:1 ✧ 8:11 8:11 यिर्मयाह 9:15; 23:15 ✧ 8:12 8:12 पेसमुळि 10:21-23; यशायाह 13:10; यहजेकेल 32:7; योएल 2:10,31; 3:15; तोहचीतव पोल्लोड 6:12-13; 12:4 ✧ 8:12 8:12 16:10 ✧ 8:13 8:13 3:10; 9:12; 11:14; 12:12

9

एयुड मल्काता देवतुलि अकुम ऊरिहता

1 अद्रमलेहकाने पया एयुड मल्काता देवतुलि, ✨ तना अकुम ऊरता. ऊरतस्के, उंद उका पोगोटाहि बूमतगा अरतदिन ऊळतन. ✨ अद उकातुहक, देयमदीपता सिक्सा-बोंदाता तालम कय ईतद मता. ✨

2 अद तालम कयदे, देयमदीपता सिक्सा-बोंदातुन तेगयता. तेगयतस्के, बेरा किसबटटाहि पेसना लेहका, पका पोया पेसता. ✨ अद देयमदीपता सिक्सा-बोंदाता पोया उंडिसि, पोळदता वेहचतुन मुचता. अदिहक ईकळ आता. ✨

3 अद उंडुलताहि वेल्लाडे पापेड पेसिस, बूमतगा वाताड. ✨ मिचो कोळहतप लेहकान कोळहतलाहि, ✨ देवुळि अविस्किहक लाव ईता.

4 ओसो अविस्किन इद्रमता उकुम ईतद मता: “मीट रोंडान, पोर्हकान, मरान बूळे केमाट; ✨ मति बोराड तला-कपरानगा देवुळता सीना इले, ✨ ओरिन कोळहाट.

5 मीट ओरिन हळकमाट; मति एयुड नेलाड आनाह, पकाय वर्केयनाह कीम्हटु,” इनजोर उकुम ईतद मता. मन्कन मिचो कोळहतस्के वर्केयना लेहकान, अव पापेड कोळहतस्के, मंटातुहक वर्केयनुर.

6 अस्के अद तिपलतुन आप पगवाहकु, मन्कलोर हामुरतुन पर्हकनुर; मति ओरिहक हामुर दोर्को आयगा. ओर डोललाह विचर कीयनुर; मति डोल पगवोर आयनुर. ✨

7 लळयतेनाहक तयर कीतव कोडाना लेहकान, अव पापेड दिसिंदुड. ✨ अविस्कनाड तलानगा बंगरताड राजटोपिना लेहकाडाड मताड. ✨ ओसो अविस्कनाड मोकाहकु, मन्कलोराड मोकाहकना लेहकान मताड.

8 अविस्कनाड केलकु आस्कनाड केलकना लेहकान मताड. ओसो अविस्कनाड पल्कु, डुवस्कनाड पल्कना लेहकान मताड. ✨

✨ 9:1 9:1 8:2 ✨ 9:1 9:1 6:13; 8:10 ✨ 9:1 9:1 लुकाल 8:31; तोहचीतव पोल्लोड 1:18; 17:8; 20:1 ✨ 9:2 9:2 पुटमुळि 19:28; पेसमुळि 19:18 ✨ 9:2 9:2 योएल 2:2,10; तोहचीतव पोल्लोड 6:10 ✨ 9:3 9:3 पेसमुळि 10:12-15 ✨ 9:3 9:3 2 इतिहास 10:11,14; यहजेकेल 2:6 ✨ 9:4 9:4 6:6; 7:1; 8:7 ✨ 9:4 9:4 यहजेकेल 9:4; तोहचीतव पोल्लोड 7:2-3 ✨ 9:6 9:6 अय्यूब 3:21; 7:15; यिर्मयाह 8:3; तोहचीतव पोल्लोड 6:16-17 ✨ 9:7 9:7 योएल 2:4 ✨ 9:7 9:7 6:2 ✨ 9:8 9:8 योएल 1:6

9 अविस्कनाड अर्युस्कु कचताड जगाना लेहका मताड* . ओसो अव पापेड पगयिहपा, वेल्लाडे कोडा गाडाड लळयतस्के नेकतप लेहकान नेकिंदुड.✧

10 अविस्कनाड तोकाड, मिचो तोकाना लेहकान मताड. अव तोकानगा काटाड मताड. मन्कलोरिन एयुड नेलाड आनाह, अळसिह कीयलाहि, अविस्किहक लाव दोर्किस मता; अद लाव अविस्कनाड तोकानगा मता.

11 अविस्कना उंद राजाल मता. अद देयमदीपता सिक्सा-बोदातुन ऊळेवाळे कीयनद देयम मता. इब्रि जाततोरु बासाते, ताना पेदिर अबदोन इनजोर मता,✧ अहे युनानि जाततोरु बासाते अपुलयोन इनजोर मता. (इव रेंड आस पेदिर्कना अर्तमि, “बूळे कीयनद” इनजोर आस्ता.)

12 इद मुनेता पीळा मारता, मति केंजाट, ताना पया ओसो रेंड बेराड पीळाड वायना मन्हताड!✧

आरुड मल्काता देवतुलि अकुम ऊरिहता

13 आरुड मल्काता देवतुलि, तना अकुम ऊरता. ऊरतस्के, देवुळता मुनेह मतद, बंगरते माचतद दूपम बोळसनद मेजाताड नालुड मूलानगडाहि,✧ उंद लेड केंज वाता.

14 अद लेडु आरुड मल्कातद देवतुलतुन इद्रम इता: “बेव नालुड देवतुल्क बेरा परात इनदनद बेरेटगा✧ दोहतव मन्हताड, अविस्किन निमा विळिसस ईम,” इता.

15 अदे वर्सा, अदे नेला, अदे दिया, अदे गट्कातेनाहक देवुळि अविस्किन तयर कीस मता. इंजेके बूममेटोर मन्कलोरिन मूंड तूस्क कीसि, उंद तूस मन्कलोरिन हक्कलाहि,✧ आरुड मल्काता देवतुलि अविस्किन विळिससीता.

16 पया कोडाना पोगोन उदिस मतोर सीपय्किन नना ऊळतन. ओरा लेकातुन नना केंजतन, ओर वीसा कोटिना मुल मतोर.

17 कोडाड ओसो अविस्कनगा उदिस मतोरिन, नना लेकाते ऊळिहपा, अव नाक इद्रम दिसताड: कोडानगा उदतोर अर्युलतगा कचताड जगाड केस मतोर, अव जगाड किसलेहका कम्कल मताड, पोगोटा बूमता रंगलेहका मताड,

* 9:9 9:9 अविस्कनाड अर्युस्कु कचताड जगाना लेहका मताड “अव केगतव कोटजगाड कचताड जगाना लेहका मताड” इद अर्तम वने आया पगयहता. ✧ 9:9 9:9 यिर्मयाह 47:3; योएल 2:5

✧ 9:11 9:11 अय्यव 26:6; 28:22; 31:12; बुदताड पोल्लोड 15:11 ✧ 9:12 9:12

8:13; 11:14 ✧ 9:13 9:13 पेममुळि 20:2-3,10; तोहचीतव पोल्लोड 8:3 ✧ 9:14

9:14 प्टमुळि 2:14; 15:18; व्यवस्थाविवरण 1:7; यहोशू 1:4; तोहचीतव पोल्लोड 16:12

✧ 9:15 9:15 8:7

किसतळिमा लेहका एरल मताड. अव कोडानाड तलाड, डुवल तलालेहका मताड, अविस्कनाड तोडिनाहि किसु, पोया ओसो किसतळिमड पेसिंदुड.*

18 अविस्कनाड तोडिनाहि पेसनव किसु, पोया, किसतळिमड, इवु मन्कलोरिन हक्कनव मूंड पीळाड मताड. अव पीळाने बूममेटोर मन्कलोराड, मूंड तूस्कनग्डाह उंद तूस मन्कलोर डोलतोर.

19 अव कोडाना लावु अविस्कनाड तोडिनगा, तोकानगा मता. ओसो तरस्कना लेहका, अविस्कनाड तोकानगा तलाड मताड. अवटे अवु मन्कलोरिन तिपल कीदुड.

20 इव मूंड आस पीळाने डोलवालेवा पिसतोर मन्कलोड, इचोन तिपल आस तेला, तमाड लाग्वाड कबस्कनाहि मलवोर, देवुळताड केंजोर.* ओर देयहकिन ओसो बंगरते, वेंडिते, इतुळते, बंडाने, मराने पंडटव बोमान मोळकसोरिन अंदुर.* अव बोमाड इतेके, तोवया पगवोड, वेनदा पगवोड, ताक पगवोड.*

21 अहे ओसो मन्कलोरिन हक्कना, ओदेड पंडना,* साख्याल कीयना, कले कीयना, इव कबस्कनाहि, ओर मुर्तिय मलवोर.*

10

योहन तोला सीटटुन तिन्हतोऱ

1 अद्रमलेहकाने पया पकाय लावता ओसो उंद देवतुलि,* देवुळदीपताहि इळन रेगनदिन ऊळतन.* अद मोयुलतुन गेंदेता लेहकान उहचि मता. ताना तलापोगोन उंद देवुळविल मता.* ताना मोकमि पोळदलेहका दीचिंदु,* ओसो तानाड काल्क किसगुटाना लेहकान मताड.*

2 अद देवतुलि लेहच मतद उड्ला तोला सीटटुन, तना कयदे पोस मता.* अदु तना तिनळ कादुन बार सम्दुरतगा, दावळ कादुन बार बूमतगा वाटिस मता.

3 पया अद डुवल कहचना लेहकान, बेरा लेडते केयता.* अद देवतुलि अद्रम केयतस्के, एळुड मल्काड गुळजतप लेहकाडाड पोल्लोड केंज वाताड.*

☆ 9:17 9:17 11:5 ☆ 9:20 9:20 2:21 ☆ 9:20 9:20 1 कुरिततोर 10:20

☆ 9:20 9:20 देवुळताड पाटाड 115:4-7; 135:15-17; दानियेल् 5:23 ☆ 9:21 9:21

18:23 ☆ 9:21 9:20-21 2:21; 21:8 ☆ 10:1 10:1 5:2 ☆ 10:1 10:1

18:1; 20:1 ☆ 10:1 10:1 4:3 ☆ 10:1 10:1 मत्याल 17:2 ☆ 10:1 10:1

1:15-16 ☆ 10:2 10:2 5:1 ☆ 10:3 10:3 होशे 11:10 ☆ 10:3 10:3

देवुळताड पाटाड 29:3-9

4 केंज वातस्के, नना योहननन अव पोल्लोन रासलाह बोटटन.✧ अचोटेने देवुळदीपताहि, उंद लेड इद्रम इता: “गुळिजहपा वेहतव पोल्लोन रासमा, अविस्किन मकिह कीस तासा,”✧ इनजोर इता.

5 सम्दुरतगा ओसो बूमतगा, तनाड काल्किन वाटिस निच मतद देवतुलि, तना तिनळ कयदुन पोगोन देवुळदीपतके आहता.✧

6-7 आहचि इद्रम ओतता: “एळुड मल्काता देवतुलि तना अकुम ऊरनद दियाते,✧ देवुळि तना इचानाह पुन्पिह केवद पोल्लोतुन, निटम आनाह कीयगा. इद दियाते अव पोल्लोड निटम आयनुड इनजोर,✧ तना सेवा कीतोर कबुरतोरिन अद मुनेन वेहच मता.✧ अद दिया ऐन एवता,✧” इता. इन्जि, पोगोटा बूमि ओसो अगा मनदनव, इळता बूमि ओसो अगा मनदनव, सम्दुर ओसो तानगा मनदनव, इव सबेटविन पंडटद,✧ अमेसा-अमेसातुहक जीवात मनदनद✧ देवुळता पेदिर पोस ओतता.

8 मुने देवुळदीपताहि नना केंजतद लेडु, ओसोवने नाक इद्रम इता: “अन! सम्दुरतुन ओसो बूमतुन ओय्हकिस नितद देवतुलता कयदाहि, लेहच मनदनद तोला सीटटुन ओम,” इनजोर इता.

9 इतस्के नना तानगा अन्जि, “अद उड्ला तोला सीटटुन नाक ईम,” इनजोर इतन. इतस्के अद नाक इता, “इदु! तिन! इद नीवा तोडटुहक ओग्वेनेयदा लेहका मिडऱगा; मति नीवा पोटातुन कयमुल कीयगा,” इनजोर इता.✧

10 इतस्के नना ताना कयदाहि, अद तोला सीटटुन ओस तितन. अद निटम नावा तोडटुहक ओग्वेनेयदा लेहका मिडिस मता; मति नना तान लोपतन अस्के, नावा पोटातुन कयमुल कीता.

11 तोला सीटटुन तितापया, नाक इद्रमता उकुम केंज वाता: “इंजेके वायनद कालमते वेल्लाडे देसेहकनोरिन, वेल्लाडे जातिनोरिन, वेल्लाडे बासानोरिन, वेल्लाटोर राजालोरिन,✧(ओरा लोप्पा आयनव पोल्लोन,) देवुळता जीवा नीक वेहतप लेहकान, निमा ओसोवने वेहतकिन,✧” इनजोर इता.

✧ 10:4 10:4 1:11,19 ✧ 10:4 10:4 दानिय्येल 8:26; 12:4,9; तोहचीतव पोल्लोड 22:10 ✧ 10:5 10:5 व्यवस्थाविवरण 32:40; दानिय्येल 12:7 ✧ 10:6-7 10:6-7 11:15 ✧ 10:6-7 10:6-7 17:16-18 ✧ 10:6-7 10:6-7 आमोस 3:7; रोम सहरतोर 16:25-26 ✧ 10:6-7 10:6-7 6:11; 12:12; 16:17; 21:6 ✧ 10:6-7 10:6-7 पेसमुळि 20:11; 4:11 ✧ 10:6-7 10:6-7 4:9 ✧ 10:9 10:9 यिर्मयाह 15:16; यहजेकेल 2:8; 3:1-3 ✧ 10:11 10:11 5:9-10; 11:9 ✧ 10:11 10:11 यहजेकेल 37:4,9

11

देवुळता साक्सि एवालोर इर्वुर मन्कलोस

1 अद्रमलेहकाने पया, बोगो मति कहतलाहि नाक लाट डुडि ईतोग.☆ ईतस्के नाक इद्रमता उकुम केंज वाता, “अले! तेदिसि देवुळता मंदिरता मोळकनद जागातुन, ओसो अगडा गर्यातुन कहा, अहे अगा मोळकवालोरिन लेका.

2 मति मंदिरता रेसातुन,☆ नाक पुनवोर लोकुरा कयदे ईतन. अदिनेनाहक तान कहमा. ओर मन्कलोस, मूंड वर्साड आरूड नेलाड आनाह,☆ नावा पवित्र येस्सलेम सहरतुन, तमा काल इळन तासनुर.☆

3 ओर अद्रम कीयनव दियाने, नावा साक्सि एवालोर☆ इर्वुर मन्कलोरिहक, नावा पोल्लो वेहतनद अदिकर ईकन. ओर पोता-गेंदेड उहचि,☆* उंद अजर रेंड नूहक मूंड वीसाड (1260) दियाड एवनाह, नावा पोल्लोतुन पोकुर कीयनुर,” इन्जि सामिना उकुम नयगा वाता.

4 (देवुळि तना मुनेतोग ओवोर्ग कबुरतोनु, लेका तोहच मता; अद लेकाते, पूरा बूमता सामिना मुनेह निच मनदनव रेंड जय्तुन मराडा† ओसो रेंड चिमलिड दिसताड.☆ अस्के वेर इर्वुर साक्सि एवालोर लोप्पाने, देवुळि तोहच मता.)

5 वेरिन बोराय बूळे कीयलाहि आतेके, वेर इर्वुर मन्कलोराड तोडिनाहि, किस पेसिसि ओरिन बूळे कीस्ता.☆ वेरा कोटुलतोर निटम इद्रमलेहकाने डोलिह्तोर.

6 वेर इर्वुर मन्कलोर देवुळता पोल्लोतुन वेहतहपा, पेग अरमाकि इनजोर, तान रोमिह कीयलाहि, ओरिहक अदिकर दोर्कता.☆ बेस्के ओरिहक विचर वास्ता, अस्के एतुन नेतुर मारियिह कीयलाहि,☆ बूममेटोरिन दुस्साड-दुस्साड पीळाने तिपल कीयलाहि, ओर इर्वुरिहक अदिकर मन्हता.

☆ **11:1 11:1** यहजेकेल 40:3; जकर्याह 2:1; तोहचीतव पोल्लोड 21:15-16 ☆ **11:2 11:2** यहजेकेल 40:17 ☆ **11:2 11:2** दानिय्येल 7:25; 12:7; तोहचीतव पोल्लोड 12:6; 13:5 ☆ **11:2 11:2** लूकाल 21:24 ☆ **11:3 11:3** 2:13 ☆ **11:3 11:3** पुटमुळि 37:34; 2 शमएल 3:31; 1 राजा 21:27; 2 राजा 19:1-2; न्हेम्याल 9:1; एस्तर 4:1; देवुळताड पाटाड 69:11; योएल 1:13; योनाल 3:5-6,8 * **11:3 11:3** यहुदि लोकुर बेदाय दुक्रम पुटटेके, पोता-गेंदेड उहन्दुर. † **11:4 11:4** जय्तुन मराना नेयदे चिमलि पोतिहता. ☆ **11:4 11:4** जकर्याह 4:1-14 ☆ **11:5 11:5** 2 राजा 1:9-12; यिर्मयाह 5:14; तोहचीतव पोल्लोड 9:17-18; 13:13 ☆ **11:6 11:6** 1 राजा 17:1; लूकाल 4:25 ☆ **11:6 11:6** पेसमुळि 7:17-20; तोहचीतव पोल्लोड 8:8; 16:3-4

7 ओर देवुळता साक्सितुन वेहतनद मारिह कीतस्के, देयमदीपता सिक्सा-बोंदाताहि, ✧ किर्स्तुना विस्दतद रकस पेसिस वास्ता, ✧ वासि ओर इर्वुरिन लळय कीस्ता. अह कीसि, ओरिन गेल्लिस हक्किहता. ✧

8 ओराड सेताड अद बेरा सहरता अगदगा अर्स मन्हाताड. अदे सहरतगा, ओरा सामिन वने, हक्कनागुटातगा मोल्लाड कोटिस हक्किस मतोर. सोदोम सहरतोरा लेहकाने, ✧ अहे मिसर देसेमतोरा लेहकाने, ✧ (अद बेरा सहरतोरा वने ओसोय लागवोरु)! ✧ ‡

9 सबे देसेहकनोर, सबे कूळिनोर, दुस्पाड-दुस्पाड बासाड वळ्हकवालोर, सबे जातिनोर, ✧ मूंड दियाना वळगा एवनाह, ओराड सेतान ऊळिहतोर. ओराड सेतान गति कीयलाह एवोर. ✧

10 वेर इर्वुर हातोर् देवुळता कबुरतोर्, बूमतोर मन्कलोरिन पकाय तिपल कीस मतोर. अदिहक वेर डोलतोर इनजोर, बूममेटोर गिर्दा आस्तोर. ✧ ओसो तमा सोमताहि, ओर्विहक-ओर्वोर्ग माल ईस्तोर. ✧

11 मति मूंड दियाना वळगा आतापया, देवुळि लोहतद ऊकुरि डोलतोरागा ओळिथिहता. ओळियतस्के, ओर तेदिस नितहतोर. ✧ तेदिस नितस्के, ऊळवालोर पका रेथिहतोर.

12 अद्रमलेहकान पया, ओर इर्वुर आसि पोगोन देवुळदीपताहि जोरते “इगा पोगोन वाटु” ✧ इनजोर इतद लेडतुन केंजिहतोर. केंजतस्के, ओर इर्वुर मोयुदगा पोगोन देवुळतेके दास्तोर. ✧ ओर अनेके, विस्द केवालोर ओरिन ऊळिहतोर.

13 अचोटेने बूमि पकाय गल्जिहता. ✧ सहरता दहा चेकाना बूमताहि, उंद चेका सहर बल अरयहता. बूम गल्जतस्के, एळुड अजर्क लोकर डोलिहतोर. पिसतोर लोकर पकाय रेथिहतोर. रेथिसि, पोगोटा देवुळतुन मान ईसि मोळिकहतोर. ✧

✧ 11:7 11:7 9:1 ✧ 11:7 11:7 13:1-3; 17:8 ✧ 11:7 11:7 दानियेल 7:21; तोहचीतव पोल्लोड 12:17; 13:7 ✧ 11:8 11:8 पुटमुळि 18:20; यशायाह 3:9; यिर्मयाह 23:14; यहजेकेल 16:49 ✧ 11:8 11:8 पेसमुळि 3:9 ✧ 11:8 11:8 यिर्मयाह 23:14; यहजेकेल 23:19,27 ‡ 11:8 11:8 सोदोम सहर करब कबस्कने निदिस मता. मिसर देसेम बार देवुळता लोकरिन तिपल कीयनद देसेम मता. ✧ 11:9 11:9 5:9-10; 10:11 ✧ 11:9 11:9 1 राजा 13:22; देवुळताड पाटाड 79:2-3 ✧ 11:10 11:10 3:10 ✧ 11:10 11:10 नहेम्याल 8:10,12; एस्तर 9:19,22 ✧ 11:11 11:11 यहजेकेल 37:5,9,10,14 ✧ 11:12 11:12 4:1 ✧ 11:12 11:12 2 राजा 2:11; बळयिर 1:9 ✧ 11:13 11:13 6:12; 8:5; 16:18 ✧ 11:13 11:13 14:7; 16:9; 19:7

14 केंजाट, दुस्सा गोसा मारता, मति ऊळाट! मुचाकेपाता गोसा* चट्टिपेटे वायलाह आता. §

एळुड मल्काता देवतुलि अकुम ऊरिहता

15 पया एळुड मल्काता देवतुलि अकुम ऊरता.* अस्के देवुळदीपतगा वेल्लाडे लेडिड जोरते पेसताड.* अव इद्रम इताड, “दुनियाता राजेम पूरा मावा देवुळता, ओसो अद आचतोग पिसिह केवाल राजाना आता.* इंजेके अद अमेसा-अमेसातुहक राजेम ताकिह कीस्ता,*” इनजोर इताड.

16 इतस्के देवुळता मुनेह राजकुर्सिनगा उदिस मतोर, वीसा नालवुर पेदल्लुकु,* देवुळता मुनेह दंडुम अर्सि तान मोळकतोर.*

17 मोळिकसि इद्रम इतोर:

“ए सामि! बेरा लावता देवुळतिन!

अमेसा मतदु, नेंड वने मनदनद देवुळतिन!*

इंजेके निमा नीवा लावतुन तोहचि, राजेम ताकिह कीयलाह सुरु कीतिन.*

अदिनेनाहक माट नीक जोहर कीयह्नोम.

18 नीक माळवोर ओड आस मतोर,*

मति इंजेके निमा ओड आसि.*

हातोर नेयम कीयनद कगो एवता.*

नीवा कबुर वेहवालोर सेवातोरिहक,

नीवा पवित्र लोकरिहक,

नीक रेयिस ताकवालोर उड्लोर-बेरोरिहक*, इनम ईयनद कगो एवता.

ओसो बूमतुन बूळे कीतोरिनु, बूळे कीयनद कगो एवता,*”

इनजोर इतोर.

---

* 11:14 11:14 8:13; 9:12 § 11:14 11:14 मुनेता गोसा 9:1-12 अगा वेहतद मन्हता, दुस्सा गोसा 9:13-21 अगा वेहतद मन्हता. * 11:15 11:15 10:6-7 * 11:15 11:15 19:1,6 * 11:15 11:15 12:10 * 11:15 11:15 पेसमुळि 15:18; दानिय्येल 2:44; 7:14,27; लूकाल 1:33 * 11:16 11:16 मत्याल 19:28; तोहचीतव पोल्लोड 4:4 * 11:16 11:16 4:10; 5:8,14; 7:11 * 11:17 11:17 16:5 * 11:17 11:17 19:6 * 11:18 11:18 देवुळताड पाटाड 2:1 * 11:18 11:18 देवुळताड पाटाड 2:5; 110:5 * 11:18 11:18 दानिय्येल 7:10; तोहचीतव पोल्लोड 20:12 * 11:18 11:18 देवुळताड पाटाड 115:13; तोहचीतव पोल्लोड 13:16; 19:5,18 * 11:18 11:18 13:10; 18:8

19 इतस्के अचोटेने देवुळदीपतगा मनदनद मंदिरता अगि पडूने आता. ✧ आतस्के, अगा देवुळि मन्कलोरिहक करल कीस मतद पोल्लोतुन, तासिस मतद संदुकतुन नना ऊळतन. ✧ अस्के पका मिळस्कता, नेकता, गुळ्जता, बूम गळ्जता, ओसो पकाय आदुर्क अरताड. ✧

12

आंचाळि ओसो मासुंडि

1 अचोटेने पोगोटा बूमतगा बेरा सीना दिसता. अद इद्रम मता इतेके: उंद आंचाळ* दिसता, अद आंचाळि पोळदतुन गेंदेता लेहकान उहचि मता. ✧ ओसो नेलातुन विहकिस मता. अहे (महरानि केगयना लेहका,) तना तलातगा राजटोपि केस मता. अद राजटोपतगा बारा उकाड मताड.

2 अद आंचाळि मेंदुदे मता. पया ताना रिकम आयनद कगो एवताहकु, नोप तेदिस मता. अदिनेनाहक अद नोपतुहक केयसोर मता.

3 पया ओसो उंद सीना देवुळदीपतगा दिसता. अद इद्रम मता: ऊळाट, उंद बेरा नेत्रल मासुंड तरस मता, ✧ तान्क एळुड तलाड, दहा कोहक मताड. ✧ ओसो एळुड तलानगा, एळुड राजटोपिड केस मता.

4 ताना तोका, मंड तूस्कनाहि उंद तूस पोगोटाड उकान गुंजिसि, बूमतगा अर्हचीता. ✧ अह कीसि पया, अद आंचाळि रिकम आतस्के, ताना मगिन लोपलाहि, ✧ आंचाना मुनेह निच मता.

किर्स्तु इनवाल पेकाल

5 अद आंचाळ पया पेकान† रिकम आता. मति अद मासुंड तरसि ओग पेकान लोपनामुनेने, देवुळि ओन तना राजकुर्सतगा ओता. ✧ अगडाहि ओग सबे जातिनोरिन पूरा अदिकरते ताकिह कीयनोग. ✧

✧ 11:19 11:19 14:15,17; 15:5 ✧ 11:19 11:19 इब्रितोर 9:4 ✧ 11:19 11:19 4:5; 8:5,7; 16:18,21 * 12:1 12:1 “उंद आंचाळि” इतेके, इस्रयेल देसेमि.
✧ 12:1 12:1 देवुळताड पाटाड 104:2 ✧ 12:3 12:3 यशायाह 27:1; तोहचीतव पोल्लोड 13:2; 16:13; 20:2-3 ✧ 12:3 12:3 दानिय्येल 7:7,20,24; तोहचीतव पोल्लोड 13:1; 17:3,7,9-13,16-18 ✧ 12:4 12:4 दानिय्येल 8:10; तोहचीतव पोल्लोड 8:12
✧ 12:4 12:4 मत्थाल 2:16 † 12:5 12:5 “पेकान” इतेके किर्स्तुन. ✧ 12:5 12:5 2 कुरिततोर 12:2-4 ✧ 12:5 12:5 देवुळताड पाटाड 2:9; तोहचीतव पोल्लोड 2:26-28

6 ओतस्के पया, अद आंचाळि पेळ्हकल बूमतगा वितता. अगा उंद अजर रेंड नूहक मूंड वीसाड (1260) दियाड एवनाह,✧ तान अय कीयलाह, देवुळि तानेनाहक जागा तयर कीस मता.

देयहकना मुक्याना संगे मीकायल लळेम आस्ता

7 पया देवुळदीपतगा उंद लळय आता. मीकायल इनदनद देवुळता देवतुलि✧ तना तोळतव देवतुल्किन पोसि, ओसो मासुंडि तना तोळतविन# पोसि, ईनाह-आनाह लळय आताड.

8 मति मासुंडि गेल्स पगवो. अदिनेनाहक देवुळदीपतगा मनदलाह, तान्क जागा दोर्को.

9 पया मीकायल तना तोळतव देवतुल्कना संगे, मासुंडतुन ओसो ताना तोळतविन बूमतगा अर्हचीता.✧ अद मासुंडि इतेके सुस्मुनेता तरसि! तान देयहकना मुक्याल वने इन्हतोर, ओसो सयतन वने इन्हतोर. S अदे बूममेटोरिन नाळेह कीसोर वाता✧.

10 अचोटेने देवुळदीपतगडाह जोरते उंद लेड इद्रम केंज वाता: “मावोरिन देवुळता मुनेह, नमका पिळ्विळ पियल-पोळद कसुर ओपसोर मतदिन,✧ इंजेके बूमतगा अर्हचीतद मन्हता. इंजेके देवुळि तना मन्कलोरिन पिसिह कीयनद कगो वाता.✧ देवुळि तना लावते राजेम ताकिह कीयलाह आता. इंजेके अद आचतोग राजाल, तना अदिकरतुन तोहतलाह आतोग.✧

11 गोरपिलाता नेतुर मावाड: सबे कसुर्किन एडिह कीता✧ इदिन पुन्जि, मावोर विस्वसिर मासुंडता कसुर ओपतदिन रेयोर. माट येसुनोरोम इन्जि साक्सि ईताहकु,✧ हामुर वायगा इन्जि पुतोर, पुन्जाय मति ओर तमा जीवाता पर्वा केवोर.✧ इद्रमलेहका ओर मासुंडतुन आरे कीतोर.✧

12 अदिनेनाहक ए देवुळदीपतगा मनवालोरिर!✧ मीट गिर्दा आम्हटु!✧ मति ए इळता बूमतगा, ओसो सम्दुरतगा मनवालोरिर! मीक बेरा गोसा वायगा.✧ देयहकना

✧ 12:6 12:6 11:2 ✧ 12:7 12:7 दानिय्येल 10:13,21; 12:1; यह्दाल 9 ‡ 12:7 12:7 “तोळतविन” इतेके देयहकिन. ✧ 12:9 12:9 लूकाल 10:18; योहन 12:31

S 12:9 12:9 सुस्मुनेता तरसिये आदम ओसो अवाल, वेरिन पापम कीयलाहि काहता (पुटमुळि 3:1-7).

✧ 12:9 12:9 पुटमुळि 3:1; 2 कुरिततोर 11:3; तोहचीतव पोल्लोड 13:14; 20:2-3,8,10

✧ 12:10 12:10 अय्युब 1:11; 2:5; जकर्याह 3:1; लूकाल 22:31 ✧ 12:10 12:10

7:10 ✧ 12:10 12:10 11:15 ✧ 12:11 12:11 7:14 ✧ 12:11 12:11 6:9

✧ 12:11 12:11 लूकाल 14:26; 2 तिमोति 4:7; तोहचीतव पोल्लोड 2:10,13 ✧ 12:11

12:11 1 योहन 2:13; तोहचीतव पोल्लोड 15:2 ✧ 12:12 12:12 13:6 ✧ 12:12

12:12 18:20 ✧ 12:12 12:12 8:13

मुक्याल इंजेके मियगा रेगता. इंजेक तना कबळ कीयलाह, एक्वा दियाड इलेड इनजोर अद पुता, पुताहकु पका ओड आता,”✧ इनजोर अद लेड इता.

13 पया मासुंडि तन्क बूमतगा अर्हचीतोर इनजोर, ओड आसि बह कीता इतेके, ओग पेकान रिक्म आतद आंचान तिपल कीयलाहि, ताना पेगेकेह दल्गता.

14 मति अद्रम आताहकु, आंचाळि मासुंडताहि पगयिसि, पेळ्हकल बूमतगा विति, अगा मूंड वर्साड आरुड नेलाड एवनाह✧ तान्क पिसवगा दोर्कि इनजोर, देवुळि आंचाहक बेरा गंदाल पिटेताड मारेड ईता.✧

15 ईतस्के मासुंडि बह कीता, अद आंचान एग मुळिह इनजोर, तना तोडटाहि एतुन बेरेगलेहकान, ताना पेगेकेडाहि पोडिह कीता.

16 मति बूमि अद आंचाहक सायता कीता. अद बूमि बह कीता इतेके, मासुंडि तना तोडटाहि पोडिह कीतद एतुन ऊतता.

17 अदिनेनाहक मासुंड तरसि आंचाना पोगोन ओड आता; आसि तानाड पिसतोर पेकोरा संगे, लळेम आयलाह अता.✧ तानाड पेकोर इतेके, देवुळताड अडोन माळवालोर,✧ ओसो येसुना साक्सि एवालोर मन्कलोस.✧ पया अद मासुंडि सम्दुरता दडटगा अन्ज निता.*

13

सम्दुरतगडा रकस

1 पया उंद रकस सम्दुरताहि पेसिस वायनद ऊळतन.✧ तान्क दहा कोहक मताड, ओसो एळुड तलाड मताड.✧ दहा कोहकनगा दहा राजटोपिड मताड.✧* तानाड एळुड तलानगा देवुळतुन पास्कना लेहकाडाड पेदिर्क रासतव मताड.✧

✧ 12:12 12:12 10:6-7 ✧ 12:14 12:14 दानिय्येल 7:25; 12:7 ✧ 12:14 12:14 पेसमुळि 19:4; व्यवस्थाविवरण 32:11; यशायाह 40:31 ✧ 12:17 12:17 11:7; 13:7 ✧ 12:17 12:17 1 योहन 2:3; तोहचीतव पोल्लोड 14:12 ✧ 12:17 12:17 1 योहन 5:10; तोहचीतव पोल्लोड 1:2; 6:9; 19:10 * 12:17 12:17 पया अद मासुंडि सम्दुरता दडटगा अन्ज निता. उचुक बाय्खस्कनगा इद पोल्लो 12:18 ते वास्ता, ओसो उचुक बाय्खस्कनगा 13:1 ते वास्ता. ✧ 13:1 13:1 दानिय्येल 7:3; तोहचीतव पोल्लोड 11:7; 15:2; 16:13; 17:8 ✧ 13:1 13:1 12:3 ✧ 13:1 13:1 17:12 * 13:1 13:1 “दहा कोहकु” इतेके दहा राजालोर; 17:12 ऊळाट. ✧ 13:1 13:1 दानिय्येल 11:36; तोहचीतव पोल्लोड 17:3

2 नना ऊळतन अद रकस, नेगलता लेहका मता.✧ तानाड नला कालकु, एळजताड नला कालकना लेहका मताड.✧ ताना तोडि, डुवलता तोडटा लेहका मता.✧ इंजेक अद मासुंडि बह कीता इतेके,✧ तना राजेम ताकिह कीयनद लावतुन, ओसो बेरा अदिकरतुन, रकसता कयदे ईता.✧

3 रकसता उंद तलातगा, जीवा तिनदनद बेरा नोमुर आस मता; मति अद हामुर ईतप लेहका मतद नोमुर सव्रेम आता. अद नोमुर सव्रेम आतदिन, बूममेटोर लोकर ऊळिस बामतोर.✧ बामिसि तान मानेम आस, ताना पयाह अतोर.✧

4 इद रकसता लेहका बेरा बेदे इले, ताना संगे लळेम आया पगवाल बोगे इलेग इन्जि,✧ रकसतुन वने मोळकतोर. पया मासुंडि तना अदिकरतुन रकसतुहक ईताहकु, लोकर मासुंडतुन वने मोळकतोर.

5 देवुळि अद रकसतुन वळहकलाह ईता. ईतस्के अद पया देवुळतुन पास्कनव पका बेराड-बेराड पोल्लोड वळहकता.✧ रेंड वीसाड रेंड (4:2) नेलाड आनाह,✧ तन्क विचर वातव कबस्क कीयलाहि, रकसतुहक देवुळि अदिकर ईता.

6 पया अद रकस पकाय देवुळतुन पास्क बोटटा. अद ताना पेदिरतुन, ताना जागातुन (इतेके ताना संगे देवुळदीपतगा मनवालोरिन)✧ पास्क बोटटा.

7 देवुळता मन्कलोर संगे लळेम आसि ओरिन गेल्सलाह, तान्क अदिकर दोर्कता.✧ ओसो सबे कूळिनोरिन, सबे देसेहकनोरिन, दुसाड-दुसाड बासाड वळहकवालोरिन, सबे जातिनोरिन✧ ताकिह कीयलाहि, तान्क अदिकर दोर्कता.†

8 मन्कलोर हक्किस मतद गोरपिलाता✧ अमेसातुहक पिसवालोर पुस्तकतगा, बोराड-बोराड पेदिक दुनिया पुटवस्केन रासतव मन्हाताड,✧ ओर रकसतुन माळोर आयनुर. मति ओरिन विळिसिसि, बूमतगा मनवालोर सबेटोर, अद रकसतुन मोळकनुर.✧

9 पुनवालोर बेस-नेहना केंजिसि, विचर कीस ऊळिर:✧

✧ 13:2 13:2 दानिय्येल 7:6 ✧ 13:2 13:2 दानिय्येल 7:5 ✧ 13:2 13:2 दानिय्येल 7:4 ✧ 13:2 13:2 12:3 ✧ 13:2 13:2 16:10 ✧ 13:3 13:3 17:8 ✧ 13:3 13:1-3 11:7 ✧ 13:4 13:4 18:18 ✧ 13:5 13:5 दानिय्येल 7:8,11,20; 11:36; 2 तिसलुनितोर 2:4 ✧ 13:5 13:5 11:2 ✧ 13:6 13:6 7:15; 12:12 ✧ 13:7 13:7 दानिय्येल 7:21; तोहचीतव पोल्लोड 11:7; 12:17 ✧ 13:7 13:7 5:9-10 † 13:7 13:7 इद रकस किस्तुना मोदुल विस्दतोन तोहहता. 1 योहन 2:18 ऊळाट. ✧ 13:8 13:8 5:6,9-10,12 ✧ 13:8 13:8 देवुळताड पाटाड 69:28; 1 पत्रु 1:20; तोहचीतव पोल्लोड 3:5 ✧ 13:8 13:8 3:10 ✧ 13:9 13:9 2:7,11,17; 3:6,13,22

10 बोरिन-बोरिन जेलते मनदलाह देवुळि तासता,
ओरिन जेलते ओयनुर.✧

बोरिन-बोरिन तल्वरते डोललाह देवुळि तासता,
ओरिन तल्वरते कोटनुर.✧

इवटेने देवुळता मन्कलोर तिपल्किन आपसोर मनदनद, ओसो विस्वसतुन विळसवा
मनदनद दिसिहता.✧

बूमतगडा रकस

11 पया दुस्ना उंद रकसः बूमतगडाहि पेसिस वायनद ऊळतन.✧ तान्क गोरेपिलाता
लेहका रेंड कोहक मताड. अद वळ्हकनस्के बार, मासुंडता लेहका वळ्हकिदु.

12 इद दुस्ना रकस बह कीस्ता इतेके, मुनेता रकसता पूरा अदिकरतुन पोसि, ताना
मुनेह राजेम ताकिह कीस्ता. कीसि अद मुनेता नोमुर सत्रेम आतद रकसतुन, पूरा
बूमतोर लोकुर मोळकनाह कीस्ता.✧

13 ओसो मन्कलोर ऊळनाह, पोगोटाहि इळता बूमतगा किस अरनाह कीस्ता;✧
अद्रमताड बेराड-बेराड सीनान तोहचीस्ता.✧

14 मुनेता रकसता मुनेह सीना तोहतलाह, तान्क अदिकर दोर्किहता. अद सीना
तोहचि, बूमतगा मनवालोर सबेटोर मन्कलोरिन, अद नाळेह कीस्ता.✧ अद पयाडा
रकस बूमतगा मनवालोरिन इद्रम इन्हता: “तल्वर कसेगते नोमुर आसि, सत्रेम आतद
रकसता बोमा पंडाटु,” इन्हता.

15 इतस्के ओर बोमा पंडिहतोर. बोमातुन जीवा अर्हतलाहि, दुस्ना रकसतुहक
अदिकर दोर्किहता. अदिनेनाहक अद बोमा जीवा अर्सि वळ्हकिहता, ओसो तन्क
मोळकवोर सबेटोर मन्कलोरिन हळकलाह वेहतहता.✧

✧ 13:10 13:10 यिर्मयाह 15:2; 43:11 ✧ 13:10 13:10 पृढमुळि 9:6; मत्याल
26:52; तोहचीतव पोल्लोड 11:18 ✧ 13:10 13:10 इन्नितोर 6:12; तोहचीतव पोल्लोड
14:12 † 13:11 13:11 दुस्ना रकस इतेके, मुनेता रकसता जोल कबुरतदु (16:13, 19:20,
20:10 ऊळाट). ✧ 13:11 13:11 16:13 ✧ 13:12 13:12 14:9,11; 16:2;
19:20; 20:4 ✧ 13:13 13:13 1 राजा 18:38; लूकाल 9:54; तोहचीतव पोल्लोड
11:5; 20:9 ✧ 13:13 13:13 मत्याल 24:24; तोहचीतव पोल्लोड 16:14; 19:20
✧ 13:14 13:14 2 तिसलुनितोर 2:9-11; तोहचीतव पोल्लोड 3:10; 12:9 ✧ 13:15
13:15 दानिय्येल 3:6

16 ओसो अद दुस्रा रकस बह कीस्ता इतेके, बूमतोर सबेटोर उड्लोर-बेरोर, मतोर-लेवोर, माल्कालोर-ओर्युलतोर, ✧ वेर सबेटोर तमा तिनळ कयदगा, इलवेके तमा तला-कपरातगा सीना रासनाह कीस्ता. ✧

17 इद सीनालेवा मन्कलोर बेदे मादुन असलाह, वमलाह पगवोर. इद सीना इतेके, रकसता पेदिरतुन तोहतहता, ✧ इलवेके अद पेदिरता लेकातुन तोहतहता. ✧

18 बेस बुदतुन पोयन्हट्टु. ✧ तेल्वतोर मन्कलोर रकसता लेकातुन लेकर. अद लेका ओर्वीग मन्कन तोहतहता. अद लेका आरूड नूहक मूंड वीसाड आरूड (666) इचोन मन्हता.

14

गोरेपिला ओसो ताना मन्कलोर

1 अद्रमलेहकाने नना येस्सलेमता सियोन मेटातगा, ✧ गोरेपिला निच मतदिन ✧ ऊळतन. ताना सगे उंद लाक रेंड वीसाड नालुड अजर्क (1,44,000) मन्कलोर निच मतोर. ओराड तला-कपरानगा गोरेपिलाता पेदिर, ओसो ताना बाबाना (इतेके देवुळबाबाना) पेदिर रासतव मताड. ✧

2 पया देवुळदीपताहि उंद लेड केंजतन. अद लेडु, एताड राल्क नेकना लेहकान, गुळ-जना लेहकान नेकिस मता. ✧ ओसो जेतुर एचना लेहका वने नेकिस मता. ✧ 3-4 पया ओर उंद लाक रेंड वीसाड नालुड अजर्क (1,44,000) मन्कलोर्, देवुळता राजकुरसता मुनेह, नालुड दिचिना मुनेह, ✧ पेदल्कना मुनेह, पूना पाटा वागतोर. ✧ ओरिन विळिसस, बोरे अद पाटातुन कगय पगवोर. ✧ पूरा बूमतोर मन्कलोरगडाहि, देवुळि ओरिने कर्सा ईसि, विळिसह कीस मता. ✧ ओर देवुळतेनाहक ओसो गोरेपिलातेनाहक अलग आतोर. ✧ बेस्केन साट्याल कबळ

✧ 13:16 13:16 11:18; 19:5,18 ✧ 13:16 13:16 7:3; 14:9; 16:2; 20:4 ✧ 13:17 13:17 14:11 ✧ 13:17 13:17 15:2 ✧ 13:18 13:18 17:9 ✧ 14:1 14:1 देवुळताड पाटाड 2:6; इब्रितोर 12:22 ✧ 14:1 14:1 5:6 ✧ 14:1 14:1 यहजेकल 9:4; तोहचीतव पोल्लोड 3:12; 7:3-4 ✧ 14:2 14:2 1:15; 6:1 ✧ 14:2 14:2 5:8 ✧ 14:3-4 14:3-4 4:6 ✧ 14:3-4 14:3-4 7:4 ✧ 14:3-4 14:3-4 2:17 ✧ 14:3-4 14:3-4 5:9-10 ✧ 14:3-4 14:3-4 इब्रितोर 12:23; याकूब 1:18

केवोर कोय्तोरा लेहका, ओर गोरपिलातुन विळिससि बेदिने मोळकोर*. ओर गोरपिला तोहतद अगदेने तार्किदुर.✧

5 ओराड तोडिनाहि बेस्केन जोल पोल्लो पेसो. ओर बाताले कसुरलेवोर मतोर.✧

मूंड देवतुल्लक मूंड कबुर्क ततहताड

6 पया नना उंद देवतुल्लतुन मोयुदगा पगियनदिन ऊळतन. तानगा बूमतगा मनवालोर सबे जातिनोर, कूळिनोर, दुस्राड-दुस्राड बासाड वळ्हकवालोर, सबे देसेहकनोर मन्कलोरगा पोकुर कीयलाहि, बेस्केन मिळ्दवद बेसता कबुर मता.✧

7 अद जोरते इद्रम इता: “देवुळि नेयम कीयनद दिया एवता. अदिनेनाहक तान्क रेयाटु, तान्क मान ईम्हटु.✧ पोगोटा बूमि, इळता बूमि, सम्दुर ओसो एताड कनिक, इविस्किन पंडटद देवुळतुन मोळकाट,”✧ इनजोर इता.

8 अद अतापया दुस्रा देवतुल वाता, वासि इद्रम इता: “बूळेम आता, बूळेम आता, पका बेरा बेबिलोन इनदनद सहर✧ बूळेम आता✧.† बेद्रम बोगे आस्कु, तमगा वावालोर कोय्तोरिन, सात्या बुदता रिमा वानाह कीस्ताड, अहलेहका बेबिलोन सहरतोर सबे जातिनोरिन कागहचि, ओरिन सेतेम देवुळतुन विळिससि, बोमान मोळकनद गिर्दा वानाह कीतोर,”✧ इता.

9 अद अतापया, ओसो उंद देवतुल वाता. वासि जोरते इता, “बोर बोर रकसतुन ओसो ताना बोमातुन मोळिकसि, ताना सीनातुन तमा तला-कपरातगा आयि, कयदगा आयि, तासिहतोर,✧ ओरा इद्रम आयगा:

* **14:3-4 14:3-4** बेस्केन साद्याल कबळ केवोर कोय्तोरा लेहका, ओर गोरपिलातुन विळिससि बेदिने मोळकोर मोदुल कागिदते “ओर कुव्रा मन्कलोर आंदुर, बेविस्कनाये संगे आंचाळ-कोय्तोग आयवालेवा, कळ्वोग आयोर.” दुस्राड देवुळकना, पेन्कना संगे जोळेम आयनदु इतेके, देवुळता मुनेह सात्या पापमलेहका आंदु, इद्रम पवित्र साङ्गमते ऊक-ऊके वेहतद मन्हता. ✧ **14:3-4 14:3-4** 2 कुरिततोर 11:2; तोहचीतव पोल्लोड 3:4; 7:16-17; 17:14 ✧ **14:5 14:5** देवुळताड पाटाड 32:2; सपन्याह 3:13; मलाकी 2:6; योहन 1:47; इब्रितोर 9:14; 1 पत्र 1:18-19; 2:22; यहदाल 24 ✧ **14:6 14:6** 1 पत्र 1:24-25; तोहचीतव पोल्लोड 5:9-10 ✧ **14:7 14:7** 11:13; 15:4 ✧ **14:7 14:7** 4:11 ✧ **14:8 14:8** दानिय्येल 4:30; तोहचीतव पोल्लोड 16:19; 17:5; 18:10 ✧ **14:8 14:8** यशायाह 21:9; यिर्मयाह 51:8; तोहचीतव पोल्लोड 18:2-3 † **14:8 14:8** अद कालमते बोर बोर रोम सहरतुन, बेबिलोन इनजोर इंदुर. ✧ **14:8 14:8** यिर्मयाह 51:7; तोहचीतव पोल्लोड 17:1-2,4; 18:2-3 ✧ **14:9 14:9** 7:3; 13:12,15-16; 16:2

10 ओर देवुळतगडाड देवतुल्कना मुनेह, गोरपिलाता मुनेह, ✧ किसतगा ओसो किसतळिंमनगा पकाय तिपल आयनुर. ✧ देवुळि तना पूरा मळगनद ओडतुन, इचुन तेला तक्वा केवालेवा, ओरा पोगोन अर्हचीयगा. ✧

11 ओर रकसतुन ओसो ताना बोमातुन मोळकतोर, ताना पेदिरता सीना तासतोर. ✧ अदिनेनाहक ओर नग्का पिळ्विळ पियल-पोळद आरमलेवा, तिपल आसोर मनदनुर. ओरिन तिपल कीयनद किसु बेस्केन पिबो आयगा. ✧

12 अदिनेनाहक इद पोल्लोतुन सीता कीसि, देवुळताड अडोड वेहतप माळसोरे, ✧ येसुन विस्वस कीयनदिन विळसवोर, देवुळता पवित्र मन्कलोर तमा तिपलते दीरा पोस मनदना, ✧” इनजोर इता.

13 पया देवुळदीपताहि उंद लेड इद्रम वेहतनद केंजतन: “इद्रम रासा: ‘इजेटाहि सामिन विस्वस कीसोर डोलतोर मन्कलोरिहक सुकम दोर्कगा’ इनजोर रासा,” इता. देवुळता जीवा वने इद्रम इन्हता: ✧ “इंगो! निटमे! ओर कीतव बेसताड कबस्किन, देवुळि अमेसा सीताते तासगा. ✧ अदिनेनाहक ओर डोलतस्के, तिपललेवा ओरिहक आरम दोर्कगा, ✧” इनजोर इता. ✧

बूमता पंटा कोयवालो

14 पया नना उंद पांड्रि मोयुल मतदिन ऊळतन. अद मोयुदगा ओवोर्ग उदिस मतोग. ओग माने-मन्कना नडुम पुटोना ✧ लेहका दिसिंदोग. ओग तना तलातगा बंगरता राजटोपि केस मतोग. ✧ ओना कयदगा, पका ओळतद एटळ मता.

15 अस्के उंद देवतुलि मंदिरतगडाहि पेसता, ✧ पेसिसि मोयुदगा उदिस मतोन जोरते इद्रम इता: “बूमतगडा पंटा अयता. ✧ पंटा कोयनद वेला एवता. अदिनेनाहक नीवा एटळ पोस कोय्म, ✧” इता.

✧ **14:10 14:10** मार्कल 8:38 ✧ **14:10 14:10** पुटमुळि 19:24; यहजेकेल 38:22; 2 तिसलुनितोर 1:8; तोहचीतव पोल्लोड 19:20; 20:10,14-15; 21:8 ✧ **14:10 14:10** देवुळताड पाटाड 75:8; यशायाह 51:17; यिर्मयाह 25:15-16,27; तोहचीतव पोल्लोड 16:19; 18:6; 19:15 ✧ **14:11 14:11** 13:12,16,17 ✧ **14:11 14:11** यशायाह 34:10; तोहचीतव पोल्लोड 18:9,18; 19:3 ✧ **14:12 14:12** 12:17 ✧ **14:12 14:12** 1 योहन 2:3; तोहचीतव पोल्लोड 2:13; 13:10 ✧ **14:13 14:13** 22:17 ✧ **14:13 14:13** 1 तिमोति 5:25 ✧ **14:13 14:13** इब्रितोर 4:9-10; तोहचीतव पोल्लोड 20:6 ✧ **14:13 14:13** 1 कुरिततोर 15:18 ✧ **14:14 14:14** दानिय्येल 7:13; तोहचीतव पोल्लोड 1:13 ✧ **14:14 14:14** 6:2 ✧ **14:15 14:15** 11:19; 15:6; 16:17 ✧ **14:15 14:15** यिर्मयाह 51:33; मत्याल 13:38-41 ✧ **14:15 14:15** योएल 3:13; मार्कल 4:29

16 इतस्के पया, मोयुदगा उदिस मतोग, तना एटळते बूमतगडा पंटातुन कोयतोग.‡

17 अस्के ओसो उंद देवतुलि, देवुळदीपतगडा मंदिरतगडाहि पसता.✧ तानगा वने ओळतद एटळ मता.

18 अस्के दूपम बोळसलाह अदिकर मनदनद उंद देवतुलि, दूपम बोळसनद मेजाताहि पसता.✧ पसिसि, एटळ पोयतद देवतुलतुन जोरते इता: “बूमतगडाड अंगुर पंडिड पंडटाड.✧ नीवा ओळतद एटळते, अव अंगुर गुतिन कोयम,” इनजोर इता.

19 इतस्के, अद देवतुलि बूमतगडाड अंगुर गुतिनु, तना एटळते कोयता. कोसि (अंगुर पंडिन काल्कने ओय्हकिस,) जोमा पेगनद बेरा बोंदातगा वाटटा. अद बोंदाता पेदिरी देवुळता ओडु इनजोर मन्हता.✧ 20 सहरता पलते मतद अंगुर्क ओय्हकनद बोंदातगा, अव अंगुर गुतिन ओय्हकिस पेगतोर.✧ पेगतस्के, पूरा डेडा नूर कोस्क एवनाह इतप, नेतुर पोळडता. अद नेतुर जोक-जोक डेडा मिटरता निल्क एवनाह निर्दिस अता.

15

आक्रिताड एळुड पीळाड पोयतव देवतुल्क

1 पया देवुळदीपतगा ओसो उंद सीना ऊळतन.✧ अद बेरा, बामनाह लेहकाडा सीना मता. अद इद्रमि: एळुड बेराड पीळान पोसि, एळुड देवतुल्क देवुळदीपतगा मताड.✧ इव आक्रिताड पीळाड आंदुड; इव पीळाड आतापया, देवुळता ओड रेगगा.

2 ओसो सम्दुरता लेहकाडदिन ऊळतन. अद अदमता लेहका, ओसो किस काल्हपतप लेहका दिसिंदु.✧ बोर मन्कलोर मुनेता रकसता बोमातुन✧ मोळकवा,

‡ 14:16 14:16 मार्कल 4:26-29, लूकाल 10:2, योहन 4:35-38, इद्रमलेहकाडाड वचन्किन ऊळिसि, इद अद्रययते वचन 14-16 सेतेमतोगा लोप्पा वेहतहता इन्जि, उय्तर इन्हतोर. वचन 17-18 बारा लाग्वेरा सिक्साता लोप्पा वेहतहता. मति दुस्रोरा विचरते, इव सभे वचन्क लाग्वेरा नेयमता लोप्पा मन्हताड. ✧ 14:17 14:17 11:19; 15:6; 16:17 ✧ 14:18 14:18 6:9; 8:3; 16:7 ✧ 14:18 14:18 योएल 3:13 ✧ 14:19 14:19 यशायाह 63:2-3; तोहचीतव पोल्लोड 19:15 ✧ 14:20 14:20 यशायाह 63:3; विलापगीत 1:15; तोहचीतव पोल्लोड 19:15 ✧ 15:1 15:1 12:1,3 ✧ 15:1 15:1 16:1; 17:1-2; 21:9 ✧ 15:2 15:2 4:6 ✧ 15:2 15:2 13:1

तमाड मॅदुस्कनगा ताना पेदिरता लेकातुन रासवा, ✨ तान गेल्लिस मतो, ✨ ओर अद सम्दुरता दडटगा निच मतद ऊळतन. ओर देवुळि ईतव जेतुर्क पोस निच मतो. ✨

3 ओर देवुळता सेवातोरा मोसा मुय्तोना ✨ पाटातुन ✨ (तान गोरपिलाता पाटा वने इन्हतोर), इद्रम वागतोर:

“ए बेरा डीसाता, सामि देवुळतिन!

नीवाड कबस्क बेराड, बामिह कीयनव मन्हताड! ✨

ए सवे जातिनोरा राजानिन! ✨

निमा बेदाय कीतेके, निटमे कीय्हनिन, सेतेमते कीय्हनिन. ✨

4 ए सामिनिन! सिरप निमान पवित्रतोनिन! ✨

अदिनेनाहक नीक कतमतोर रेयिस ताकनुर. ✨

नीवा पेदिर पोस नीक कतमतोर मान ईयनुर.

नीवा सेतेमताड कबस्किन सबेटोर ऊळतोर. ✨

अदिनेनाहक सवे जातिनोर नीवा मुनेह वासि मोळकनुर, ✨”

इनजोर वागतोर.

5 पया देवुळदीपतगा, देवुळि तना लोकुरा नडुम मनदनदिना साक्सि तोहतनद रावुळि ✨ मता. ताना लोप्पा पवित्र गूडटुन तेगयतदिन, नना ऊळतन. ✨

6 बेव एळुड देवतुल्क बूमतगा एळुड पीळान वळसीयनव मताड, अवे पवित्र गूडटाहि पेसनदिन ऊळतन. ✨ अव उहच मतव गेंदेड पूरा गुलगुल मताड, पूरा वेडिस मताड, मांजसोर मताड. ✨ अव देवतुल्क, तमाड अर्युस्कनगा बंगरताड पाटाड दोहच मताड. ✨

7 पया नालुड दिचिनगडाह उंद बह कीता इतेके, ✨ अव एळुड देवतुल्किहक, बंगरताड एळुड कस्लाड ईता. अव कस्लाड अमेसा-अमेसा जीवात मनदनद ✨ देवुळता ओडते निर्दिस मताड. ✨

✨ 15:2 15:2 13:17 ✨ 15:2 15:2 12:11 ✨ 15:2 15:2 5:8 ✨ 15:3 15:3 पेसमुळि 14:31 ✨ 15:3 15:3 व्यवस्थाविवरण 32:1-43 ✨ 15:3 15:3 देवुळताड पाटाड 111:3 ✨ 15:3 15:3 यिर्मयाह 10:7 ✨ 15:3 15:3 व्यवस्थाविवरण 32:3-4; तोहचीतव पोल्लोड 16:7 ✨ 15:4 15:4 16:5 ✨ 15:4 15:4 यिर्मयाह 10:7; तोहचीतव पोल्लोड 14:7 ✨ 15:4 15:4 19:8 ✨ 15:4 15:4 देवुळताड पाटाड 86:9; यशायाह 66:23 ✨ 15:5 15:5 पेसमुळि 38:21; गिनती 1:50; बळयिर 7:44; इब्रितोर 8:5 ✨ 15:5 15:5 11:19 ✨ 15:6 15:6 14:15,17 ✨ 15:6 15:6 19:8 ✨ 15:6 15:6 1:13 ✨ 15:7 15:7 4:6 ✨ 15:7 15:7 4:9; 10:6-7 ✨ 15:7 15:7 21:9

8 देवुळता डीसा ओसो लावु, पूरा रावुळतुन पोयाते निहता. ✪ एळुड देवतुल्क पोस मतव एळुड बेराड पीळाड मारनाह, बोरें रावुळतगा ओळिय पगवोर. ✪

16

देवुळता ओडताड एळुड कस्लाड

1 पया उंद लेडु मंदिरतगडाहि, जोरते एळुड देवतुल्किन इद्रम वेहतनद नना केंजतन: “अन्हट! एळुड कस्लानगा मनदनद, देवुळता ओडतुन बूमतगा वळसीम्हट” ✪ इनजोर इता.

2 इतस्के मुनेता देवतुलि अन्जि, तना कस्लातुन बूमतगा वळता. वळतस्के, रकसता सीनातुन रासतोरिहक, ताना बोमातुन मोळकतोरिहक ✪ कूतव बोटाड पेसताड. ✪

3 पया दुष्पा देवतुलि, तना कस्लातुन सम्दुरतगा वळता. वळतस्के, अगडा एगु, डोलतोग मन्कना नेतुरता लेहका, कार्यल आता. आताहकु एताड सबे जन्वर्क डोलताड. ✪

4 पया मूंड मल्काता देवतुलि, तना कस्लातुन बोरेंहकनगा ओसो एताड कनिर्क पेसनगा वळता. वळतस्के अगडा एग नेतुर मारियता. ✪

5 मारियतस्के, पूरा एता पोगोन अदिकर मनदनद देवतुलि, देवुळतुन इता, “ए पवित्रतोनिन! ✪ अमेसा मतोनिन, नेंड वने मनवानिन! ✪ निमा इद्रमता सिक्सा लोहचि, सेतेमते नेयम कीतिन! ✪

6 नीवाड पवित्र मन्कलोरिन, ओसो नीवा कबुरतोरिन लाग्वोर मन्कलोर हक्कतोर, ओरा नेतुर पोहतोर. ✪ इंजेके निमा एतुन नेतुर मारियिह कीसि, ओर लाग्वोर मन्कलोरिन, नेतुरतुने उनडनाह कीतिन. ✪ ओर इद्रमताये सिक्सा दोर्कना लायक मन्हतोर,” ✪ इनजोर इता.

✪ 15:8 15:8 21:11 ✪ 15:8 15:8 पेसमुळि 19:18; 40:34-35; लैव्यव्यवस्था 16:2; 1 राजा 8:10-11; 2 इतिहास 5:13-14; यशायाह 6:4 ✪ 16:1 16:1 देवुळताड पाटाड 79:6; यिर्मयाह 10:25; यहजेकेल 22:31; सपन्याह 3:8; तोहचीतव पोल्लोड 15:1 ✪ 16:2 16:2 13:12,15-17; 14:9 ✪ 16:2 16:2 पेसमुळि 9:9-11; व्यवस्थाविवरण 28:35 ✪ 16:3 16:3 पेसमुळि 7:17-21; तोहचीतव पोल्लोड 8:8-9; 11:6 ✪ 16:4 16:4 पेसमुळि 7:17-20; देवुळताड पाटाड 78:44; तोहचीतव पोल्लोड 11:6 ✪ 16:5 16:5 15:4 ✪ 16:5 16:5 1:4-5,8,17; 4:8; 11:17 ✪ 16:5 16:5 योहन 17:25; तोहचीतव पोल्लोड 6:10 ✪ 16:6 16:6 17:6; 18:24 ✪ 16:6 16:6 यशायाह 49:26 ✪ 16:6 16:6 19:2

7 अचोटेन दूपम बोळसनद मेजाताहि, ✧ उंद लेड इद्रम वेहतनद नना केंजतन: "इंगो, ए बेरा डीसाता सामि देवुळतिन! ओर लागवोरा नेयम सेतेमते कीतिन, ओरिहक ओजनद सिक्सा ईतिन," ✧ इनजोर अद लेड इता.

8 पया नालुड मल्काता देवतुलि तना कस्लातुन पोळदतगा वळता. वळतस्के, पोळदता कांका इचोन वीळता इतेके, बूमता मन्कलोरिहक किस दगळालेहका दलगाता.

9 पकाय कांकाते मन्कलोर तिपल आंदुर, आसि इव बेराड पीळाना पोगोन अदिकर मनदनद देवुळतुन, उस्कना-पास्कना कीदुर. मति तमा पापमता अगदाहि मलवोर, अहे देवुळतुन मान ईस मोळकोर. ✧

10 पया एयुड मल्काता देवतुलि, तना कस्लातुन मुनेता रकसता राजकुर्सतगा वळता. वळतस्के, ताना राजेमते ईकळ पोयता. ✧ अस्के मन्कलोर पकाय सिक्सा आसि, मंटातुहक तमाड पल्क कोगिकिदुर.

11 तमा मंटातेनाहक, ओसो तमाड बोटानेनाहक, पोगोटा देवुळतुन उस्कना-पास्कना कीतोर. मति तमा पापमता अगदाहि मलवोर. ✧

12 पया आरुड मल्काता देवतुलि, तना कस्लातुन परात इनदनद बेरा बेरेटगा वळता. ✧ वळतस्के अद बेरेग इळकता. ✧ इळकताहकु, पोळद पेसना बाजेतकेडोर राजालोरिहक, तमाड सीपय्किन पोस वायलाह अग दोर्कता. ओरिहक अग दोर्कि इनजोर, अद देवतुलि बेरेटन इळकनाह कीता. ✧

अर-मगिदोन इनदनद जागा

13 अचोटेने नना ऊळतन: मासुंडता तोडटाहि, ✧ सम्दुरतगडाह पेसतद रकसता तोडटाहि, ✧ जोल कबूर वेहतनद बूमतगडा रकसता ✧ तोडटाहि, मूंड देयहक पेसताड. ✧ अव देयहक पंडेनलेहका दिसताड.

✧ 16:7 16:7 6:9; 14:18 ✧ 16:7 16:7 15:3; 19:2 ✧ 16:9 16:9 2:21; 11:13 ✧ 16:10 16:10 पेसमुळि 10:21-22; तोहचीतव पोल्लोड 8:12; 9:2; 13:2 ✧ 16:11 16:11 2:21 ✧ 16:12 16:12 9:14 ✧ 16:12 16:12 यशायाह 11:15-16; 44:27; यिर्मयाह 51:36 ✧ 16:12 16:12 यशायाह 41:2,5; 46:11 ✧ 16:13 16:13 12:3 ✧ 16:13 16:13 13:1-10 ✧ 16:13 16:13 13:11-18 ✧ 16:13 16:13 18:2-3; 20:10

14 अव देयहकिकहक बामिह कीयनव सीनाड तोहतनद लाव मता. ✧ अव देयहक लळयतेनाहक, पूरा बूमतोर राजालोरिन जमा कीयलाह पेसताड. ✧ बेरा लावता देवुळि पूरा बूमतोरिन नैयम कीयनद दियातस्के, अद लळय आयगा. ✧

15-16 पया ओर राजालोरिन, इब्रि बासाते अर-मगिदोन इनदनद जागातगा, ✧ अव देयहक तताड. ✧ * (किर्स्तु इद्रम वेहतलाह आतोग, “ऊळाट! मन्कलोर पुनवस्के, कले वायना लेहकान, नना वायकन. ✧ बोग उंजवालेवा उसरते मन्हतोग, ओग देव्वातोग. ओग तनाड जगाड केस मतप मन्हतोग. अद्रम मनवेके, लोकुर ऊळनाह, कूळलिय लजा वानाह ताकमुळ आयगा, ✧” इनजोर किर्स्तु वेहतलाह आतोग.)

देवुळता ओड मतद एळड मल्काता कस्ला

17 पया एळड मल्काता देवतुलि, तना कस्लातुन मोयुदगा वळता. वळतस्के, रावुळतगडा देवुळता राजकुर्सताहि, ✧ उंद लेड जोरते इद्रम पेसता: “इंजेके मारता!” ✧ इनजोर इता.

18 अचोटेने मिळस्कता, नेकता, गुळन्जता, बूमि पकाय गल्जता. ✧ मन्कलोर बूमतगा मनदलाह आतोर, अस्केडाहि इचोन पका बेस्केन गल्जवा मता. ✧

19 बूमि गल्जतस्के, बेरा बेबिलोन सहर ✧ मूंड तुक्ळेड आता. ✧ दुस्राड देसेहकनाड सहर्क वने पूरा बूळेम आताड. देवुळि तना पूरा मळगनद ओडतुन, बेबिलोन सहरता पोगोन अर्हचीयलाह सीता कीता. ✧

20 अस्के सम्दुरता नडुम मनदनव सबे तोगिड मायताड; सबे मेटाड वने मायताड. ✧

✧ 16:14 16:14 13:13 ✧ 16:14 16:14 17:14; 19:19; 20:8 ✧ 16:14 16:14 6:16-17 ✧ 16:15-16 16:15-16 न्यायियो 5:19; 2 राजा 23:29-30; 2 इतिहास 35:22; जकर्याह 12:11 ✧ 16:15-16 16:15-16 19:19 * 16:15-16 16:15-16 अर-मगिदोन जागा इतेके, मगिदो इनदनद मेटा. ✧ 16:15-16 16:15-16 मत्थ्याल 24:43-44; तोहचीतव पोल्लोड 3:3; 22:7 ✧ 16:15-16 16:15-16 3:18 ✧ 16:17 16:17 14:15 ✧ 16:17 16:17 10:6-7; 14:15,17; 21:6 ✧ 16:18 16:18 4:5; 6:12; 8:5; 11:19 ✧ 16:18 16:18 दानियेल 12:1; मत्थ्याल 24:21 ✧ 16:19 16:19 17:5,16-18; 18:10,18-19,21 ✧ 16:19 16:19 17:1-2 ✧ 16:19 16:19 14:8-10; 18:5 ✧ 16:20 16:20 6:14; 20:11

21 ओसो पोगोटाहि रेंड वीसाड किलोड इचोटाड आदुर बंडाड मन्कलोर पोगोन अरताड. ✧ आदुर्कनेनाह मन्कलोर पकाय तिपल आतोर. अदिनेनाहक आदुर्कना पीळातुहकु, ✧ मन्कलोर देवुळतुन उस्कना-पास्कना कीतोर.

17

बेबिलोन सहरता पोल्लो

1-2 अद्रमलेहकाने पया, एळुड कस्लाड पोयतव देवतुल्कनगडाहि, ✧ उंद देवतुल बह कीता, नयगा वासि इद्रम इता: ✧ “इंजेके वेल्लाडे कसानगा उदतद, (बेरा सहरतुन ऊळकिन, तान) पका लाग्वद बोगे आंचाळ इन्हतोर. ✧ ताना संगे साद्याल कबळ कीतप लेहका, बूमतोर राजालोर, (बोमान मोळकनद) ताना पापमते कलियतोर. ✧ अद बोगे आंचाना साद्या बुदता रिमा आतप लेहका, बूमतगा मनवालो (सेतेम देवुळतुन विळिसस, बोमान मोळकलाह गिर्दा) आतोर. ✧ दय! देवुळि अद सहरतुहक बेद्रम सिक्सा ईस्ता इनजोर, नीक तोहतकन,” ✧ इता.

3 अचोटेने देवुळता जीवाता दळम नयगा अरिी, देवतुल नाक पेळ्हकल बूमतगा ओता. ✧ ओसि नाक उंद लेका तोहता. अद लेकाते अगा, उंद रेंगाल रकसता पोगोन उदतद आंचान नना ऊळतन. अद रकसता पूरा मेंदुलमेंड, देवुळतुन पास्कनव पेदिर्क मताड. अहे तान्क एळुड तलाड ओसो दहा कोहक ✧ मताड.

4 अद आंचानाड गेंदेड, डुंगा पंड रंगताड, ओसो रेंगाल रंगताड मताड. ओसो अद आंचाळि बंगरते, मिळस्कनव बंडाने, मोतिने पंडटव दुमेड-दग्रान केस मता. ✧ ताना कयदगा बंगरता कस्ला मता. अद कस्ला देवुळतुहक एड वानाह, ताना करब बुदताड कबस्कने निदिस मता. ✧

5 ताना तला-कपरातगा पेदिर रासिस मता, अद पेदिरता अर्तम बोरे पुनवप मता. ✧ अद इद्रम मता: “बेरा बेबिलोन सहर: ✧ बूमतगडाड बोगे आस्कना कबळि, ओसो एड वानाह मनदनव करब कबस्क, इगडाहिये पुटटाड,” इनजोर रासिस मता.

✧ 16:21 16:21 8:7; 11:19 ✧ 16:21 16:21 पेसमुळि 9:18-25 ✧ 17:1-2 17:1-2 15:1,7 ✧ 17:1-2 17:1-2 21:9 ✧ 17:1-2 17:1-2 यशायाह 1:21; यिर्मयाह 2:20; नहम 3:4; तोहचीतव पोल्लोड 19:2 ✧ 17:1-2 17:1-2 2:22; 18:2-3,9 ✧ 17:1-2 17:1-2 14:8 ✧ 17:1-2 17:1-2 16:19 ✧ 17:3 17:3 1:10 ✧ 17:3 17:3 12:3; 13:1 ✧ 17:4 17:4 यहजेकेल 28:13; तोहचीतव पोल्लोड 18:12-13,16 ✧ 17:4 17:4 यिर्मयाह 51:7; तोहचीतव पोल्लोड 14:8; 18:6 ✧ 17:5 17:5 2 तिसलुनितोर 2:6-7 ✧ 17:5 17:5 14:8; 16:19

6 ओसो अद आंचाळ ओचिस मतद ऊळतन. येसुना साक्सि मन्जि डोलतोर☆ देवुळता पवित्र मन्कलोरा नेतुर उन्जि, अद आंचाळ ओचिस मता.☆ नना तान ऊळिस पका बामतन.

7 अस्के नाक ततद देवतुल इता, “निमा बाराहक बामतिन? इद आंचाना पोल्लो, ओसो इद उदतद एळुड तलानदु, दहा कोहकनदु रकसता पोल्लो मकिस मन्हता.☆ नना अद पोल्लोतुन नीक वेहतहनन.

8 अद इद्रमि: निमा ऊळतिन अद रकस मुने मता, इंजेक इले;☆ मति अद देयमदीपता सिक्सा-बोंदाताहि, इंजेक तेदगा. अस्केने देवुळि तान पूरा बूळे कीयगा.☆ बूम पुटटस्केडाहि, उच्चुर मन्कलोराड पेदिर्क, अमेसातुहक पिसवालारा पुस्तकतगा रासतव मन्हताड.☆ अद पुस्तकते बोराड पेदिर्क रासतव इलेड, इतेके इद दुनियातोर मन्कलोर्,☆ ओरू अद हातद रकस तेकतदिन ऊळिसि बामनुर.☆

9 रकसताड एळुड तलाड इतेके एळुड मेटाड. अद आंचाळ अव मेटाना पोमोन उदता.* ओसो अव एळुड तलाड इतेके, एळवुर राजालोर वने. इद पोल्लोतुन पुनदलाह, बेस विचर कीम्हटु.☆

10 एळवुर राजालोरगडाहि, एयवुराड राजेहक बूळेम आताड. ओवोंग इंजेके राजेम कीस्तोग. ओसो ओवोंग वायनोग. ओग वातस्के, गळ्के राजेम ताकिह कीयनोग.

11 मुने मता, इंजेके इले, अद रकस इतेके, आट मल्कातोग राजाल आंदोग. अद एळवुर राजालोर लेहकाडाये; मति तान वने देवुळि बूळे कीयगा.

12 निमा ऊळतिन अव दहा कोहक वने, दहा राजालोर.☆ ओर इंका वने राजेम ताकिह केवोर; मति ओर रकसता संगे राजालोर लेहकान मनदलाह, गळिकहक अदिकर दोर्किह कीयनुर.☆

13 ओर सबेटोर तमा लावतुन, ओसो अदिकरतुन, रकसतुहक ईकल इनजोर, उंद विचर आयनुर.☆

गोरेपिला गेल्लिहता

☆ 17:6 17:6 2:13 ☆ 17:6 17:6 16:6; 18:24 ☆ 17:7 17:7 2 तिसलुनितोर 2:6-7; तोहचीतव पोल्लोड 12:3; 13:1 ☆ 17:8 17:8 13:1 ☆ 17:8 17:8 9:1; 11:7 ☆ 17:8 17:8 देवुळताड पाटाड 69:28; तोहचीतव पोल्लोड 3:5; 13:8 ☆ 17:8 17:8 3:10 ☆ 17:8 17:8 13:3 * 17:9 17:9 रोम सहर एळुड मेटानगा दोहतद मता. ☆ 17:9 17:9 13:18 ☆ 17:12 17:12 दानिय्येल 7:24; तोहचीतव पोल्लोड 13:1 ☆ 17:12 17:12 18:10 ☆ 17:13 17:9-13 12:3; 13:1

14 “गोरेपिलाता संगे वेर राजालोर लळय कीयनुर;☆ मति गोरेपिला सामिरा सामि, राजालोरा राजाल मताहकु,☆ अद तना केयतोर, आचतोर, विस्वसिरा संगे,☆ वेर राजालोरिन गेल्सगा.☆

15 अद बोगे आंचाळ उदिस मतव कसान ऊळतिन, अव कसाड इतेके, बूमतगडोर सबे कूळिनोर, ईनाह-आनाह मुडा लोकर, सबे जातिनोर, दुसाड-दुसाड बासाड वळ्हकवालोरा आंदुर.☆

16-18 निमा ऊळतिन अद आंचाळि, बूमतोर राजालोरिन ताकिह कीयनद बेरा सहर† आंदु.☆ निमा ऊळतिन, अव दहा कोहक ओसो रकस बह कीयनुड, अद बोगे आंचान कोटे कीयनुड. कीसि तानाड गेंदेड कुळ्हचि, तान कूळल कीयनुड.☆ अह कीस तानाड अविड तिनदनुड‡, तान किसते बोळ्सनुड.☆ देवुळताड सबे पोल्लोड निटम आनाहि,☆ ओर राजालोर, रकसतुहक राजेम ईकल इनजोर, उंद एका आसि, रकसताड केंजसोर मनिर इनजोर, देवुळि इद विचरतुन ओरा बुदतगा वाटटा,” इनजोर इता.

18

बेबिलोन सहर बूळेम आता

1 पया ओसो उंद देवतुल, पोगोन देवुळता जागाताहि रेगनद ऊळतन.☆ तान्क पकाय अदिकर मता. ताना सोबाता वेहचते पूरा बूमतगा वेहच आता.

2-3 अद जोरते इद्रम केयता:

“बेबिलोन सहरता लाग्वद साट्याल कबळता रिमाते, सबे जातिनोर कलियतोर.☆ बूमतोर राजालोर ताना संगे साट्याल कबळ कीतोर☆.*

☆ 17:14 17:14 16:14 ☆ 17:14 17:14 1 तिमोति 6:15; तोहचीतव पोल्लोड 1:4-5; 19:16 ☆ 17:14 17:14 मत्याल 22:14; रोम सहरतोर 1:6-7 ☆ 17:14 17:14 3:21 ☆ 17:15 17:15 5:9-10 † 17:16-18 17:16-18 बेरा सहर इतेके रोम इनदनद सहर आंदु. ☆ 17:16-18 17:16-18 16:19 ☆ 17:16-18 17:16-18 यहजेकल 16:37,39; तोहचीतव पोल्लोड 18:17,19 ‡ 17:16-18 17:16-18 तानाड अविड तिनदनुड तेना अर्तम इतेके, ताना मालसोमतुन कयदे कीयनुर. ☆ 17:16-18 17:16-18 12:3; 13:1; 18:8 ☆ 17:16-18 17:16-18 10:6-7; 19:9 ☆ 18:1 18:1 10:1; 17:1,7; 20:1 ☆ 18:2-3 18:2-3 यिर्मयाह 51:7; तोहचीतव पोल्लोड 14:8 ☆ 18:2-3 18:2-3 17:1-2 * 18:2-3 18:2-3 इगा “साट्याल कबळ” इतेके वेल्लाडे देसेहकनोर तमा मालसोमतुन बोल्गिह कीयलाह, देवुळताड अडोन देहचि, बेबिलोन सहरता संगे दंदा कीतोर.

ताना बेहरा मादगडाहि, बूमतगा दंदा केवालोर मन्कलोर साव्कर आतोर.✱

अदिहक बूळेम आता, बूळेम आता, बेरा बेबिलोन सहर बूळेम आता!✱

इंजेके अद सहर देयहक मनदनद जागा आता.

सबे देयहक अगा मन्हताड.✱

सबे पोलवव पिटेड अगा गूडाड पंडटाड,✱”†

इता.

4 ताना पया, पोगोन देवुळता जागाताहि, ओसो उंद लेड केंजतन. अद इद्रम इता:

“ए नावा मन्कलोरिर! मीट ताना पापमते कलियमाट!

ताना सिक्सा मीक दोर्कमाकि! तानगडाहि पेसिस वाटु!✱

5 ताना पापम पोगोटा बूमतगा एवनाह, कुपा कीतप लेहका आता.✱

ताना लाग्वद कबळतनु, देवुळि इंजेके सीता कीसि, तान्क सिक्सा ईयगा.✱

6 ‡अद दुसोरिहक लाग्वाड कबस्क कीतप लेहका, तान्क अहे कीम्हट.

आयो, तान्कुरेंड पटिड बद्ला ईम्हट.✱

अद दुसोरिहक ईतद बेचोन एर्स मंदु,

तान्काय रेंड पटिड एक्वा एरतदिन, ताना कस्लातगा वळसीम्हट.✱

7 अद सहर तना इद्रम सीता कीयलाह आता: नना रानिना लेहकान उदतन!

नना रांडे आंचानन आयोन!

नना बेस्केन दुकम आयोन आयकन इनजोर, सीता कीयलाह आता.✱

अदिनेनाहक अद बेचोन पोगयिंदु,

बेचोन विचर वातप सबे बेसता मादुन दोर्किह कीदु,

अचोन तान्क सिक्सा ईम्हट, दुकम ईम्हट.✱

✱ 18:2-3 18:2-3 यहजेकेल 27:9-25 ✱ 18:2-3 18:2-3 यशायाह 21:9; यिर्मयाह 51:8; तोहचीतव पोल्लोड 14:8 ✱ 18:2-3 18:2-3 16:13 ✱ 18:2-3 18:2-3 यशायाह 34:11,13-15; सपन्याह 2:14 † 18:2-3 18:2-3 बेव मोदुल काग्देहकने इद पोल्लो ओसो वास्ता: “पोलवव एड वानाह मनदनव सबे जन्वर्क अगान जागा पोयताड.” ✱ 18:4 18:4 यशायाह 52:11; यिर्मयाह 50:8; 51:6,9,45; 2 कुरिततोर 6:17 ✱ 18:5 18:5 यिर्मयाह 51:9 ✱ 18:5 18:5 16:19 ‡ 18:6 18:6 वचन 4-5 बूमतगा मनवालोर देवुळता मन्कलोरिहक वेहतद मन्हता. मति इगडाहि बेव पोल्लोड मन्हताड, अतु देवुळता सिक्सा ततनविस्किहक वेहतव मन्हताड बहे. ✱ 18:6 18:6 देवुळताड पाटाड 137:8; यिर्मयाह 50:15,29 ✱ 18:6 18:6 14:10; 17:4 ✱ 18:7 18:7 यशायाह 47:7-8; सपन्याह 2:15; देवुळताड पाटाड 10:5-6; सभोपदेशक 8:11 ✱ 18:7 18:7 यहजेकेल 28:2-8

8 तान नेयम कीयनद डीसाता देवुळि, तान्काय लावता मन्हता.☆
 अदिनेनाहक तानगा उंदिय दियाते, तिपल्क वास अरयनुड इतेके:
 हामुरि, दुकामि, दुकळि इव सबे अरयनुड.☆
 ओसो अद सहर किसते कर्विस, बूळेम आयगा, ”☆
 इनजोर इता.

बेबिलोन सहरतगा दंदा केवालोर अळयहतोर

9 अद सहरता संगे साट्याल कबळ कीतोर्, ताना संगे दंदा कीसि साव्कर आतोर राजालोर्,☆ अद सहर कर्वनद उंडुलतुन ऊळनुर.☆ ऊळिसि, तानेनाहक अर्थुल पासोर अळयनुर.☆

10 ओर अद सहरताड तिपल्कनेनाहक रेयिसि, जेक निचि इद्रम इनदनुर: “अलो! बेरा सहरतिन! बेबिलोनतिन, बेरोर राजालोरा सहरतिन! नीक बेचोन गोसा वाता!☆ गट्कामेटेन नीक सिक्सा दोर्कता,☆” इनदनुर.

11 ओसो इद बूमतगा दंदा केवालोर मन्कलोर्, इंजेके तमा मादुन असवालोर बोरे इलेर इनजोरे,☆ अद सहर कर्वनदिन ऊळिस, दुकमते अळयना-केयना कीयनुर.☆

12 तमाड बंगर्क, वेंडिड, मिळ्स्कनव बंडाड, मोतिड, राजालोर केगयनव पका दाराताड गेंदेड,☆ गम-गम एस्कनव नळकतव मराड, एन-पल्कने पंडटद मालु, पकाय मोलाताड मराने पंडटद मालु, इतुळता मालु, कचता मालु, सोबाताड बंडाने पंडटद मालु,

13 बेस गब वायनव मस्लाड, दूपमि, गम-गम एस्कनद अतर्नेय, बेस-नेहना एस्कतद एवेगि, अंगुर जोमा, जय्तुन नेयु, असलता गोहक पिडि ओसो गोहक, कोंदाड-मरेड, गोरेड, एर्देड, कोडाड, कोडा गाडाड,☆ ओर्युलतोर्, इव सबेटविन असवालोर बोरे इलेर इनजोर अळयनुर.

☆ 18:8 18:8 यिर्मयाह 50:34; तोहचीतव पोल्लोड 11:17-18 ☆ 18:8 18:8 यशायाह 47:9; यिर्मयाह 50:31-32 ☆ 18:8 18:8 17:16-18 ☆ 18:9 18:9 17:1-2 ☆ 18:9 18:9 14:11; 19:3 ☆ 18:9 18:9 यहेजकेल 26:16-17; 27:35; तोहचीतव पोल्लोड 2:22 ☆ 18:10 18:10 14:8; 16:19 ☆ 18:10 18:10 17:12 ☆ 18:11 18:11 यहेजकेल 27:9-25 ☆ 18:11 18:11 यहेजकेल 27:27-34 ☆ 18:12 18:12 17:4 ☆ 18:13 18:12-13 यहेजकेल 27:12-22; तोहचीतव पोल्लोड 17:4 ☆ 18:13 18:13 ओर्युलतोर् यहेजकेल 27:13; 1 तिमोति 1:9-10

14 ओसो सहरतुन इनदनुर, “निमा पकाय विचर कीतिन, अद बेसता माल इंजेके नीक दोर्को. नियगा मतदु वेल्ला दाराता मालु, ओसो पका सिंगमता मालु, इंजेके मायता. नियगडोर मन्कलोरिहक, अद इंजेके मुर्तिय दोर्को,” इनदनुर.

15 इद मादुन अद सहरतोर मन्कलोरिहक वमिसि, साव्कर आतोर दंदा केवालोरु, ताना तिपलतुन ऊळिसि, रेथिस मन्जि, जेक नितनुर. निचि अळसोर, दुकम आसोर इद्रम इनदनुर:

16 “अलो! निमा बेरा सहरतिन! राजालोर केगयनव पका दाराताड गेंदेड उहचि, बंगर्क, मिळस्कनव बंडाड ओसो मोतिड केगतद, रानिना लेहका मतिन.✧

17 इंजेक ऊळा! नियगा मता इचोक कोताड ओसो मालु, गट्कामेटेन बूळेम आताड,”✧ इनजोर इनदनुर. सम्दुरतगा ओडाड पूंडवालोरु, ओडाने अनवालोरु, ओडानाड माल्कालोरु,✧ ओसो अगा कबळ-काम केवालोरु सबेटोर, सहरताहि जेक नितनुर.

18 निचि अद सहर कर्वनद उंडुलतुन ऊळनुर,✧ ऊळिसि “इचोटा बेरा सहरता लेहका बेद सहर मन्हाता!”✧ इनजोर केयनुर.

19 ओसो दुकम आताहकु, तमाड तलानगा दुरातुन वाटनुर. वाटिसि इद्रम अळसोर केयनुर, “इद सहरतगा पकाय मालसोम मताहकु, ओडानोर अद मालसोमते साव्कर आतोर. मति इंजेके गट्कामेटेन इद बूळेम आस्ता!”✧ इनजोर जोरते केयनुर.

20 ए देवुळदीपतगा मनवालोरिर! देवुळता मन्कलोरिर! किर्स्तुनाड बळयिरिर! देवुळता कबुरतोरिर! अद सहर मीक कोटुल पोस मताहकु, मियेनाहक देवुळि तान्क इंजेके सिक्सा ईता.✧ अदिनेनाहक गिर्दा आम्हटु!✧

21 अस्के उंद पका लावता देवतुलि,✧ बेरा जेता बंडाता लेहकाडा बंडातुन तेहचि, सम्दुरतगा वाटसोरै इता, “देवुळि बेरा सहर बेबिलोनतुन,✧ इद्रमे तेहच वाटिसीयगा, ओसो बूळे कीयगा. ताना पया अद सहर मुर्तिय दिसो आयगा.✧

✧ 18:16 18:16 17:4 ✧ 18:17 18:17 17:16-18 ✧ 18:17 18:17 यहजेकेल 27:28-29 ✧ 18:18 18:18 14:11 ✧ 18:18 18:18 यहजेकेल 27:32; तोहचीतव पोल्लोड 13:4 ✧ 18:19 18:18-19 16:19; 17:16-18 ✧ 18:20 18:20 6:10; 19:2 ✧ 18:20 18:20 यिर्मयाह 51:48; तोहचीतव पोल्लोड 12:12 ✧ 18:21 18:21 5:2; 10:1 ✧ 18:21 18:21 16:19 ✧ 18:21 18:21 यिर्मयाह 51:63-64; यहजेकेल 26:21

22 बेबिलोन सहरतिन! नियगा ओसो बेस्केन जेतुर एचनद, पाटा वागनद, सनय ऊरनद, अकुम ऊरनद केंज वावो आयगा. मिश्रिर, कुमालोर, कोल्से कबळ केवालोर, इद्रमलेहकाडोर दंदा केवालोर इंजेके नियगा मनोर आयनुर. जेता बंडाते पिंड नोगनद लेड, इंजेके नियगा केंज वावो आयगा.✧

23 इंजेके ईकळ आयहपा, चिमलिड पोतिह कीयलाहि, मन्कलोर मनोर आयनुर. मर्मिना गिर्दाते एंदना-पागना केंज वावो आयगा.✧ नियगा दंदा केवालोर पूरा बूमतोरिहक बेरोर मंदुर.✧ नियगडोर मन्कलोर तमाड ओदेने, सबे जातिनोरिन लेसिह कीदुर.✧

24 इद बेरा सिक्सा नीवा पोगोन बाराहक अरता इतेके, नियगा देवुळता कबुरतोरिन, पूरा बूमतगा देवुळता मन्कलोरिन, ओसो दुसोर मन्कलोरिन, नियगडोर हक्कतोर इनजोर, ”✧ इन्जि अद देवतुल इता.

19

गोरेपिलाताड मर्मिड

1 इव सबे आतापया, पोगोन देवुळदीपतगा वेल्लाय मुलु रोदा पोयतना लेहका, रोदा पोयतनद केंजतन.✧ ओर इद्रम इतोर:

“हलेलुया!* मावा देवुळिये मन्कलोरिन पिसिह कीयनदु;✧

अदे मान ईयना लायकता आंद. अदे लावता देवुळि.✧

2 अद सेतेमते नेयम कीस्ता.✧

इतेके अद बेरा बोगे आंचाळि, तना सिंङ्गि कबळते, पूरा बूमतोरिन करब कीस मता.✧

देवुळतुन माळवालोरिन अद आंचाळ हक्कताहक,

देवुळि ओरेनाहक इंजेके तान्क सिक्सा ईसि बद् ला एता,”✧

✧ 18:22 18:22 यशायाह 24:8; यिर्मयाह 25:10; यहजेकेल 26:13 ✧ 18:23 18:23

यिर्मयाह 7:34; 16:9 ✧ 18:23 18:23 यशायाह 23:8; तोहचीतव पोल्लोड 6:15

✧ 18:23 18:23 नहम 3:4; तोहचीतव पोल्लोड 9:21 ✧ 18:24 18:24 मत्याल 23:35;

तोहचीतव पोल्लोड 16:6; 17:6 ✧ 19:1 19:1 11:15 * 19:1 19:1 “हलेलुया”

इद इब्रि पोल्लो आंद. इद पोल्लोता अर्तमि, “सामिहक जोहर आयि” इद्रम आस्ता. ✧ 19:1 19:1

7:10 ✧ 19:1 19:1 4:11 ✧ 19:2 19:2 देवुळताड पाटाड 19:9; तोहचीतव पोल्लोड

16:7 ✧ 19:2 19:2 17:1-2 ✧ 19:2 19:2 व्यवस्थाविवरण 32:43; 2 राजा 9:7;

2 तिसलुनितोर 1:5-7; तोहचीतव पोल्लोड 6:10; 16:6; 18:20

इनजोर रोदा पोयतेर.

3 ओर ओसो उंद मल्का इतोर,

“हलेलुया! अद सहर कर्वनद उंडुलि, अमेसा-अमेसा पेससोरेन मनदगा,”✧

इनजोर रोदा पोयतेर.

4 वीसा नाल्वुर पेदल्कु, ओसो नालुड आस जीवात मनदनव दिचिड✧, “आमेन, हलेलुया” इनजोर, राजकुर्सतगा उदिस मतद देवुळतुन, दंडुम अर्सि मोळ्कतेर.✧

5 अस्के राजकुर्सतगडाहि उंद लेड इद्रम इता:

“ए देवुळतुन माळवालोरिर! तान्क रेयवालोर उड्लोरिर, बेरोरिर!✧

मावा देवुळतुन जोहर कीम्हटु,”✧

इनजोर इता.

6 इतस्के पया वेल्लाटोर लोकुर रोदा पोयतना लेहकाडा लेड केंजतन. एताड राल्क नेकना लेहका, ओसो पका गुळ्न्जना लेहका, अद केंज वांदु.✧ अद लेड इद्रम इद्रु:

“हलेलुया! सामि, मावा देवुळि,

बेरा डीसाता, राजेम ताकिह कीस्ता.✧

7 माट गिर्दा-वेळका आयिड! ताना जोहर कीयिड!✧

ऊळाट, गोरेपिलाताड मर्मिड एवताड.✧

मर्मिनेनाहक मर्मपिला तयर आता.✧

8 तान्क उहतलाह गुलगुल मनदनद,

मिळ्स्कनद, डागिललेवद गेंदे दोर्कता.”✧

इद गुलगुल मनदनद गेंदे इतेके, देवुळता मन्कलोर कीतव सेतेमताड कबस्क आंदुड.✧

✧ 19:3 19:3 यशायाह 34:10; तोहचीतव पोल्लोड 14:11; 18:9 ✧ 19:4 19:4 4:4,6

✧ 19:4 19:4 4:10; 5:8,14; 7:11; 11:16 ✧ 19:5 19:5 13:16 ✧ 19:5

19:5 देवुळताड पाटाड 115:13; 134:1; 135:1; तोहचीतव पोल्लोड 11:18 ✧ 19:6

19:6 येहेजकेल 1:24; तोहचीतव पोल्लोड 1:15; 6:1; 11:15 ✧ 19:6 19:6 देवुळताड

पाटाड 93:1; 97:1; 99:1; तोहचीतव पोल्लोड 1:8; 11:17 ✧ 19:7 19:7 11:13

✧ 19:7 19:7 मत्याल 22:2; 25:10; योहन 3:29; इपिसुसतोर 5:25-27,32 ✧ 19:7

19:7 लूकाल 12:36; तोहचीतव पोल्लोड 21:2,9 ✧ 19:8 19:8 15:6 ✧ 19:8

19:8 3:4-5; 15:4

9 पया अद देवतुल नाक इता, “इद्रम रासा: गौरेपिलाता मर्म-कुळपतुहक केयतोरु, ओर देयवातोरु,” * इनजोर इता. ओसो, “इव पोल्लोड देवुळताड सेतेम पोल्लोड आंदुड;” * इनजोर इता.

10 इतस्के नना अद देवतुलतुन दंडुम अरयलाह, तानाड काल्क अरतन; * मति अद इता, “नाक दंडुम अरमा! नीवा लेहकान, नीवा ऐंगेओर विस्वसिरा लेहकान, नना वने येसुनेनाहक साक्सि ईसोर, * देवुळतुन माळवानने! * देवुळतुने मोळका. बह इतेके येसुना साक्सि ईयनदे, देवुळता सेतेम कबुर वेहतनाह आस्ता,” इनजोर इता.

किर्स्तु पांड्रि कोडातगा उदिस, लळेम आस्तोग

11 पया देवुळदीप पड्ने आस मतद ऊळतन. * अगा उंद पांड्रि कोडा मता. * ताना पोगोन ओर्वोग उदिस मतोग. ओना पेदिर बर्वस लायकतोग, सेतेमतोग. * ओग सेतेमते नेयम कीसि, लळय कीस्तोग. *

12 ओनाड कोंडाड किस मळगना लेहकाडाड मताड. * ओना तलातगा वेल्लाडे राजटोपिड मताड. * ओना पेदिर वने रासिस मता. ओन विळिसिस, अद पेदिरतुन बोगे दुस्रोग मन्कल पुनोग. *

13 ओग नेतुर इल्हकिस मतद गेंदे उहचि मतोग. * ओन देवुळता पोल्लो इनजोर इंदुर. *

14 देवुळदीपतोर सीपय्क पांड्रि कोडाना पोगोन उदिसि, ओना पयाह पयाह अंदुर. ओर उहच मतव गेंदेड गुलगुल मताड, पांड्रि मताड, डागिललेवा मताड. *

15 तना विस्दताड जातिनोर सबेटोरिन कोटलाहि, ओना तोडटाहि ओळतद तल्वर कसेग पेसिस मंदु. * ओग तना राजडुडि पोसि, ओरा पोगोन राजेम

* 19:9 19:9 मत्याल 22:2-3; लूकाल 14:15 * 19:9 19:9 17:16-18; 21:5; 22:6 * 19:10 19:10 22:8 * 19:10 19:10 12:17 * 19:10 19:10 बळयिर 10:26; तोहचीतव पोल्लोड 22:9 * 19:11 19:11 यहजेकल 1:1; योहन 1:51; तोहचीतव पोल्लोड 4:1 * 19:11 19:11 6:2 * 19:11 19:11 1:4-5; 3:7,14 * 19:11 19:11 देवुळताड पाटाड 96:13; यशायाह 11:4 * 19:12 19:12 दानियेल 10:6; तोहचीतव पोल्लोड 1:14 * 19:12 19:12 6:2 * 19:12 19:12 2:17 * 19:13 19:13 यशायाह 63:3 * 19:13 19:13 योहन 1:1; इब्रितोर 1:2 * 19:14 19:14 3:4-5 * 19:15 19:15 यशायाह 11:4; 2 तिसलुनितोर 2:8; तोहचीतव पोल्लोड 1:16

कीयनोग. ✨ ओरिन बेरा डीसाता देवुळता ओडता बोंदातगा वाटिसीयनोग; अगा ओरिन अंगुर जोमा पेगतपु, ओग ओरिन तनाड काल्कने विहकनोग. ✨

16 ओना गेंदेतगा ओसो कोःकतगा† तना पेदिर रासिस मता. अद इद्रम मता: “सबेटोर राजालोरा राजाल, ✨ सामिरा सामि” इनजोर मता. ✨

17 अचोटेने उंद देवतुल पोळदतगा निच मतद ऊळतन: अद पोगोन पगियनव सबे गंदाल पितेन‡ जोरते इद्रम इता: “अलेट! देवुळि तयर कीतद कुळप तिनदलाह, जमा आम्हटु! ✨ अगा मीक पकाय तिनदलाह दोर्किहता.

18 राजालोर, सायबालोर, सीपय्कु, कोडाड ओसो अविस्कना पोगोन उदिस पूंडवालोर, ओर्युलतोर, ओर्युल आयवोर, साव्कर्क, उड्लोर, बेरोर, सबेटोर ✨ मन्कलोराड अविड तिनदकिर, ” ✨ इनजोर इता.

19 इतस्के नना ऊळतन: अद सम्दुरतगडा रकस, § बूमतगडोर राजालोर, ओराड सबेटोर सीपय्क जमा आस मतोर. ओरू पांड्रि कोडाता पोगोन उदतोना, ओसो ओनाड सीपय्कना संगे लळय कीयलाह, जमा आस मतोर. ✨

रकस ओसो जोल कबुरतदु बूळेम आस्ताड

20 आतस्के, पया पांड्रि कोडातगा उदतोगु अद रकसतुन पोयतोग. जोल कबुर वेहतनद बूमतगडा रकसतुन ✨ वने पोयतोग. पोसि, रेंड आसि रकस्किनु, मळगनद किसबटटगा, जीवा अःकेन वाटिसीतोग. ✨ (बूमतगडा रकस इतेके, मुनेता रकसता मुनेह, बामनाड सीनाड तोहन्दु; तोहचि मुनेता रकसता सीना रासतोरिनु, ताना बोमातुन मोळकतोरिनु, नाळेह कीदु. ✨)

21 कोडाता पोगोन उदिस मतोगु, रकसता तोळतोरिन, तना तोडटाहि पेसतद तल्वर कसेटे हक्कतोग. पया सबे गंदाल पितेड ओराड अविन, पोटाड पंजनाह तिताड.

✨ 19:15 19:15 देवुळताड पाटाड 2:9; तोहचीतव पोल्लोड 2:26-28 ✨ 19:15 19:15 यशायाह 63:3; योएल 3:13; तोहचीतव पोल्लोड 14:10,19-20 † 19:16 19:16 कोःकतगा “कोःकपोगोन मनदनद गेंदेतगा” इद अर्तम वने अरयहता. ✨ 19:16 19:16 1:4-5 ✨ 19:16 19:16 1 तिमोति 6:15; तोहचीतव पोल्लोड 17:14 ‡ 19:17 19:17 गंदाल पितेन मोदुल कागिदते वेट “पितेन”. ✨ 19:17 19:17 1 शमूएल 17:44; यिर्मयाह 12:9; यहजेकल 39:17 ✨ 19:18 19:18 11:18; 13:16 ✨ 19:18 19:18 यहजेकल 39:18-20; तोहचीतव पोल्लोड 6:15 § 19:19 19:19 इद पुस्तकता 13:4 वचन ऊळाट. ✨ 19:19 19:19 16:14-16 ✨ 19:20 19:20 16:13 ✨ 19:20 19:20 14:10; 20:10,14-15; 21:8 ✨ 19:20 19:20 13:12-17

20

देयहकना मुक्यान अजर वसनिनाहक दोहतना

1 रकसता तोळतोरिन हक्कतापया, पोगोन देवुळदीपताहि उंद देवतुल इळन रेगनदिन ऊळतन. ✧ तानगा देयमदीपता सिक्सा-बोदाताड तालम कयकु मताड. ✧ ओसो उंद बेरा गोल्स पोस मता.

2-3 पया अद देवतुलि मासुंडतुन पोसि, दोहच ओता. अद मासुंडि इतेके, मुनेता तरसि. तान देयहकना मुक्याल ओसो सयतन वने इन्हतोर. ✧ देवतुल तान दोहच ओसि, देयमदीपता सिक्सा-बोदातगा वाटिसीता. ✧ वाटिसि अगदुन केहचि, बोगे तेगयनायो इन्जि, तालम ईता. अद्रम कीताहकु, अजर वर्साड आनाह, सबे जातिनोर लोकरिन, देयहकना मुक्याल लेसिह कीया पगवो. ✧ अजर वर्साड मारतापया, तान गळिकहक विळसमुळ आयगा.

4 पया नना राजकुर्सिन ऊळतन. अविस्कना पोगोन बोर उदिस मतोर इतेके, बूमतगा मनदहपा उच्चुर मन्कलोर अद रकसतुन, ताना बोमातुन, मोळकवोर. ✧ ताना सीनातुन तमाड तला-कपरानगा, कयकनगा रासवोर. ✧ ओर येसुना ओसो देवुळता पोल्लोता साक्सि ईताहकु, ✧ विस्दतोर ओराड तलान डायिस मतोर. ✧ अद्रम डोलतोर मन्कलोराड जीवाड, अव राजकुर्सिनगा उदिस मतदिन ऊळतन. देवुळि ओरिहक नेयम कीयनद अदिकर ईता. ओर ओसोवने जीवा अर्सि, ✧ किर्स्तुना संगे अजर वर्साड आनाह, राजेम ताकिह कीतोर. ✧

5 इदे डोलतोरगडाह मुनेता तेगमुळ आंदु. ✧ दुसोर हातोर मन्कलोर अजर वर्साड मारतस्केने जीवा अरतोर.

6 इद्रम मुने जीवा अरवालोर देव्वातोर, देवुळि ओरिन तना मन्कलोर इन्हता. ✧ ओरिहक पयाडा हामुरि* दल्गो, ✧ मति ओर देवुळता ओसो किर्स्तुना बूमयालोर आयनुर. ✧ ओसो किर्स्तुना संगे अजर वर्साड राजेम ताकिह कीयनुर. ✧

✧ 20:1 20:1 10:1; 18:1 ✧ 20:1 20:1 1:18; 9:1 ✧ 20:2-3 20:2-3 प्टमुळि 3:1; तोहचीतव पोल्लोड 12:3,9 ✧ 20:2-3 20:2-3 2 पत्रु 2:4 ✧ 20:2-3 20:2-3 12:9 ✧ 20:4 20:4 दानिय्येल 7:9,22; मत्याल 19:28; तोहचीतव पोल्लोड 3:21 ✧ 20:4 20:4 7:3; 13:12,15-17 ✧ 20:4 20:4 1:2,9 ✧ 20:4 20:4 6:9 ✧ 20:4 20:4 योहन 14:19 ✧ 20:4 20:4 2 तिमोति 2:12; तोहचीतव पोल्लोड 2:26-28; 3:21; 5:9-10; 22:5 ✧ 20:5 20:5 लूकाल 14:14; पिलिपितोर 3:10-11; 1 तिसलुनितोर 4:16 ✧ 20:6 20:6 14:13 * 20:6 20:6 पयाडा हामुरि किसबटे अमेसाता हामुरि. ✧ 20:6 20:6 2:11 ✧ 20:6 20:6 1 पत्रु 2:5,9; तोहचीतव पोल्लोड 1:6 ✧ 20:6 20:6 3:21; 5:9-10; 22:5

देयहकना मुक्याल बूळेम आस्ता

7 पया अजर वर्साड मारतापया, उंद देवतुलि, देयहकना मुक्यान दोहतगडाहि विळिससीयागा.

8 सिक्सा-बोंदाताहि पेसिसि, अद बूममेंड मनवालोर सबे जातिनोरिन, नाळेह कीयलाहि दायगा. ✧ ओर जातिनोरिन गोग ओसो मागोग इन्हतोर. ✧ देयहकना मुक्याल ओरिन लळयतेनाहक जमा कीयलाहि दायगा. ✧ ओर मन्कलोरु सम्दुरता उस्कोलेहकान लेक पगवप मनदनुर.

9 ओर बूममेंड तिरियनुर, ओसो देवुळि जीवा कीतद, ताना लोकुर मनदनद सहरतुन सर तिरियनुर. ✧ मति पोगोटाहि किस रेगिसि ओरिन बूळे कीयगा. ✧

10 ताना पया ओरिन नाळेह कीसोर मतद देयहकना मुक्यानु, उंद देवतुलि मळगनद किसबटटगा वाटिसीयागा. ✧ अगाने अद रकसतुन, ओसो जोल कबुरतदिन, मुनेन वाटटद मन्हता. ✧ अवु अगा नका पिळिवळ, पियल-पोळद, अमेसा-अमेसातुहक किस मंटाते, सिक्सा आसोर मनदनुड. ✧

आक्रिता नेयम

11 पया उंद बेरा पांड्रि राजकुर्सतुन ऊळतन. ताना पोगोन देवुळि उदिस मतदिन ऊळतन. अचोटेने इळता बूमि ओसो पोगोटा बूमि, ताना मुनेहताहि वितताड. अविस्कना पता-जाडा वने दोर्को. ✧

12 ताना पया हातोर मन्कलोर उड्लोर, बेरोर सबेटोर, देवुळता राजकुर्सता मुनेह नितद ऊळतन. देवतुल्क पुस्तकिन तेगयताड. ✧ अव पुस्तकिनगा रासतपु, हातोर मन्कलोर तमा जीवात मनदहपा, कीतव कबस्कना इसबते, देवुळि ओरिन नेयम कीता. ✧ पया ओसो उंद पुस्तकतुन तेगयताड. अद पुस्तकतगा, अमेसातुहक पिसवालोरुड पेदिर्क रासिस मताड. ✧

✧ 20:8 20:8 12:9 ✧ 20:8 20:8 यहजेकेल 38:1-2,14-17; 39:1,6 ✧ 20:8 20:8 16:14 ✧ 20:9 20:9 यहजेकेल 38:9,16 ✧ 20:9 20:9 2 राजा 1:10,12; यहजेकेल 38:22; 39:6; तोहचीतव पोल्लोड 13:13 ✧ 20:10 20:10 19:20 ✧ 20:10 20:10 16:13 ✧ 20:10 20:10 14:10-11 ✧ 20:11 20:11 6:14; 16:20; 19:20; 21:1 ✧ 20:12 20:12 दानिय्येल 7:10 ✧ 20:12 20:12 मय्याल 16:27; रोम सहरतोर 2:6; तोहचीतव पोल्लोड 2:23; 11:18 ✧ 20:12 20:12 3:5

13 पया सम्दुरतगा हातोरिन, देवुळि नेयम कीता. पया बूमते हातोर मन्कलोरिन, ओसो हानादीपतगा मनवालोरिन, नेयम कीता. ✧ ओवोर्ग-ओवोर्ग मन्कल कीतव कबस्कना इसबते, ओना नेयम कीता. ✧

14 ताना पया हामुर ओसो हानादीप मनो, अविस्किन देवुळि मळगनद किसबटटगा वाटिसीता. ✧ इद किसबटटये अमेसाता हामुरि†. ✧

15 देवुळता संगे अमेसातुहक पिसवालोर पुस्तकतगा, बोराड पेदिर्क रासतव इलेड, ✧ ओर कतमतोरिन देवुळि मळगनद किसबटटगा वाटिसीता. ✧

21

पोगोटा बूमि, इळता बूमि, पूनाड आस्ताड

1 (देवुळि सबेटोर मन्कलोरिन नेयम कीतापया,) नना पोगोटा बूमि ओसो इळता बूमि, पूना आतदिन ऊळतन. ✧ मुने मतद पोगोटा बूमि ओसो इळता बूमि मायता. सम्दुर वने मायता. ✧

2 पया पोगोन देवुळदीपताहि, पूना येस्सलेम इनदनद देवुळता सहर, इळन रेगनदिन ऊळतन. ✧ मर्मपेकानेनाहक मलयिह कीतद मर्मपिलाता लेहकान, अद सहर पका सोबाता दिसता. ✧

3 पया राजकुर्साताहि उंद लेड जोरते इद्रम इता, “ऊळाट! इंजेके देवुळि मन्कलोरगा जागा आता. अद ओरा देवुळि आयगा. ओर ताना लोकुर आयनुर. देवुळि कुद ओरा संगे मनदगा. ✧

4 देवुळि ओराड सबे तिपल्किन जेक कीसि, ओराड कंडुिन उम्चिसीयगा. ✧ अद ओरा संगे मनाहक, मुनेता कालम मारिस अता; ✧ अदिनेनाहक हामुर मनो

✧ 20:13 20:13 1:18; 6:8 ✧ 20:13 20:13 रोम सहरतोर 2:6 ✧ 20:14 20:14 1 कुरिततोर 15:26; तोहचीतव पोल्लोड 21:4 † 20:14 20:14 अमेसाता हामुरि मोदुल कागिदते “पयाडा हामुरि”. ✧ 20:14 20:14 2:11; 21:8 ✧ 20:15 20:15 मिलिपितोर 4:3; तोहचीतव पोल्लोड 3:5 ✧ 20:15 20:14-15 14:10; 19:20 ✧ 21:1 21:1 यशायाह 65:17; 66:22; रोम सहरतोर 8:19-21 ✧ 21:1 21:1 2 पवु 3:10; तोहचीतव पोल्लोड 20:11 ✧ 21:2 21:2 यशायाह 52:1; गलातितोर 4:26; इब्रितोर 11:10,16; तोहचीतव पोल्लोड 3:12; 11:2; 22:19 ✧ 21:2 21:2 यशायाह 61:10; तोहचीतव पोल्लोड 19:7; 22:17 ✧ 21:3 21:3 लैव्यव्यवस्था 26:11-12; यहजेकेल 37:27; योहन 14:23; इब्रितोर 8:2; तोहचीतव पोल्लोड 7:15; 22:3 ✧ 21:4 21:4 यशायाह 25:8; तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17 ✧ 21:4 21:4 2 कुरिततोर 5:17; इब्रितोर 12:27

आयगा, ✨ दुकम मनो आयगा, अळयनद मनो आयगा, तिपल आयनद मनो आयगा.” ✨

5 अस्के राजकुर्सतगा उदतद नाक इद्रम इता: “ऊळा! नना सबेटविन पूना कीयलाह आतन. ✨ नना वेहतनव पोल्लोड, बर्वस लायकताड ओसो निटमताड मन्हताड. ✨ अदिनेनाहक अविस्किन रासा,” इनजोर इता.

6 ओसोवने इता, “सबे पोल्लोड इंजेके करल आताड. ✨ सबेटविना मोदुल वने ननाये. सबेटविना कोड वने ननाये. * ✨ सबेटविन सुरु केवानन वने ननाये, सबेटविन मारिह केवानन वने ननाये. एग उनडा वसतोरिहक पुनेमते एग ईकन. अद एगु पिसमूळ ईयनद एताड कनिकनाहि पेसिहता. ✨

7 बोर बोर लाग्वाड पोल्लोन गेल्सनुर, ✨ ओरिहक नना इव सबे ईकन. नना ओरा देवुळि आयकन. ओर नावाड पिलाड-पेकोर आयनुर. ✨

8 मति रेयवालोर मन्कलोर, विस्वस विळसतोर, करब बुदतोर, हक्कवालोर, ✨ साद्याल कबळ केवालोर, ओदेड पंडवालोर, पेन-बोमान मोळकवालोर, सबेटोर जोलहालोर, ✨ नना ईयनविन दोर्किह केवोर. ✨ मळगनद किसबटि ओरा तूस आयगा. ✨ इदे पयाडा हामुर मन्हता, ✨” इता.

पूना येस्सलेम

9 अचोटेने आक्रिताड पीळाने, निंदतव एळुड कस्ताड पोयतव देवतुल्कनगडाहि, उंद देवतुल बह कीता, नयगा वासि इद्रम इता, ✨ “इगा वय! गोरपिलाता संगे जोळेम आयनद मर्मपिलातुन, नीक तोहतहनन,” ✨ इनजोर इता.

✨ 21:4 21:4 1 कुरिततोर 15:26; तोहचीतव पोल्लोड 20:14 ✨ 21:4 21:4 यशायाह 35:10; 51:11; 65:19 ✨ 21:5 21:4-5 2 कुरिततोर 5:17 ✨ 21:5 21:5 19:9; 22:6 ✨ 21:6 21:6 10:6-7; 16:17 * 21:6 21:6 सबेटविना मोदुल वने ननाये. सबेटविना कोड वने ननाये. 1:8 इद वचनता नोट ऊळाट. ✨ 21:6 21:6 1:8; 3:14; 22:13 ✨ 21:6 21:6 यशायाह 55:1; योहन 4:10; तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17; 22:17 ✨ 21:7 21:7 2:7,11,17,26-28; 3:5,12,21 ✨ 21:7 21:7 2 शम्पूल 7:14; देवुळताड पाटाड 89:26-27; रोम सहरतोर 8:14; 2 कुरिततोर 6:16 ✨ 21:8 21:8 1 योहन 3:15 ✨ 21:8 21:8 1 तिमोति 1:9-10 ✨ 21:8 21:8 1 कुरिततोर 6:9-10; तोहचीतव पोल्लोड 9:21; 22:15 ✨ 21:8 21:8 14:10; 19:20 ✨ 21:8 21:8 2:11; 20:6,14 ✨ 21:9 21:9 15:1,7; 17:1-2 ✨ 21:9 21:9 19:7; 22:17

10 अचोटेने देवुळता जीवाता दळ्म नयगा अर्सी, अद देवतुल नाक उंद बेरा मेटाकोकतगा ओता, ✨ ओसि नाक उंद लेका तोहता. अद लेकाते देवुळता सहर येस्सलेम, पोगोन देवुळदीपताहि रेगनदिन तोहता. ✨

11 देवुळि तानगा मताहकू, ताना डीसाता वेहचते, अद सहर मिळ्स्कसोर मता. ✨ पकाय मोलाता हीरा इनदनद बंडाता लेहकान, मिळ्स्कसोर मता. ✨

12 अद सहरता किले पका बेरा ओसो निल्क मता. अद किलेता गूेतगा, बारा अगिड मताड. बारा अगिनगा बारा देवतुल्क मताड. अव उंद-उंद अगदगा, इप्रयेल लोकराड बारा कूळिनोराड पेदिर्क रासिस मताड. ✨

13 सहरताड नालुड आस बाजेड, मूंड-मूंड अगिड मताड.

14 अद सहरता किलेतुन बारा बंडाड वाटिस जोता दोहचि, गूेतुन तेहतद मता. ✨ बारा बंडानगा, गौरेपिलाताड बारा बळथिराड पेदिर्क रासिस मताड. ✨

15 नाक वळ्हकसोर मतद देवतुलतगा, बंगरता कहतनद डुडि मता. अद डुडटे सहरतुन, तानाड अगिन, ताना किलेतुन कहतलाहि, तान पोस मता.

16 अद सहर नालुड पचाल्क अर्के उदिस मता. ताना लाटि, नेर्वु बराबर मता. अद देवतुलि तना डुडटे सहरतुन कहता. ✨ ताना लाटि उंद अजर रेंड नूहक (1200) कोस्क मता. अद लाटि, नेर्वु, निल्कु बराबर अचोने मता.

17 अद देवतुलि सहरता किलेतुन, मन्कल कहतपु कहता. नूटा रेंड वीसाड नालुड (144) कुटाड नेर्व मता.

18 किलेता गूे यसब इनदनद बंडाते दोहतद मता. पूरा सहर अदमलेहका मिळ्स्कनद, सिरसिर आतद बंगरते पंडटद मता. ✨

19 किलेता जोता बंडानगा पकाय दाराताड, रीतरीतिनाड, मिळ्स्कनव बंडाड वाटिस दोहतव मताड. अव मोलाताड बंडाना पेदिर्क इद्रमि: 1. यसब 2. नीलमनि 3. लालडि 4. मरकत,

20 5. गोमेदक 6. मानिक ✨ 7. पीतमनि 8. पेरोज 9. पुकराज 10. लहसनिये 11. दुमरकांत 12. याकूत, इद्रम मताड. ✨

✨ 21:10 21:10 यहजेकेल 40:2; तोहचीतव पोल्लोड 1:10; 17:3 ✨ 21:10 21:10 गलातितोर 4:26 ✨ 21:11 21:11 यशायाह 60:1-2; यहजेकेल 43:2; तोहचीतव पोल्लोड 15:8; 22:5 ✨ 21:11 21:11 4:3 ✨ 21:12 21:12 यहजेकेल 48:31-34; तोहचीतव पोल्लोड 22:14 ✨ 21:14 21:14 इब्रितोर 11:10 ✨ 21:14 21:9-14 3:12 ✨ 21:16 21:15-16 यहजेकेल 40:3; तोहचीतव पोल्लोड 11:1 ✨ 21:18 21:18 4:6 ✨ 21:20 21:20 4:3 ✨ 21:20 21:19-20 पेसमुळि 28:16-20; यशायाह 54:11-12

21 बारा अगिनाड तेल्लिड, बारा मोतिनाड मताड. उंद-उंद तेल्लि, उंद-उंद मोतिते पंडटद मता. सहरता अगि अदमता लेहकान, सिरसिर आतद बंगरते पंडटद मता.✧

22 नाक सहरतगा बेदे रावुळ दिसो.✧ बेरा डीसाता देवुळि ओसो गोरपिला, तमा कुदि अगान मताहकु, रावुळता गर्ज इले आसि.

23 अद सहरतगा वेहच ईयलाह पोळदता, नेलाता गर्ज इले. बाराहक इतेके अगा वेहच ईयनद चिमलि इतेके, गोरपिलाये मन्हता; तानगा देवुळता बेरा वेहच दीचिहता.✧

24 सबे जातिनोर लोकर अद सहरता वेहचते पिसनुर. ब्रूमतगडोर राजालोर तमाड बंगर-वेंडिड, इद सहरता लोप्पा ततनुर.✧

25 अगा बेस्केन ईकळ आयो.✧ अदिनेनाहक सहरता तेलपतुन बेस्केन केहोर.✧

26 सबे जातिनोरा सोबाता सामनतुन, अद सहरता लोप्पा ततनुर.✧

27 ओसो कळवोग आतोर मन्कलोर आयिर, कळवोग आतद माल आयि, अद सहरता लोप्पा ओळिय पगवो. एड वायनद कबळ केवालोर मन्कलोर, ओसो जोल वळहकवालोर,✧ तानगा ओळिय पगवोर.✧ मति सिरप गोरपिलाता अमेसातुहक पिसवालोर पुस्तकतगा, पेदिर्क रासिस मनवालोर,✧ अद सहरतगा ओळिय पगयनुर.✧

22

जीवा ईयनद बेरेग ओसो मराड

1 पया अद देवतुल नाक उंद बेरेग तोहता. अद बेरेटा एगु आदुर्कना लेहकान, सिरसिर एडिस मता. अद एगु जीवा ईयनद मता.✧ देवुळता ओसो गोरपिलाता राजकुर्सतगडाहि, अद बेरेग पोडसोर मता.

2 ताना एगु सहरता बेरा अगदा नडुमतुहक पोडसोर मता.✧ बेरेटाड रेंड आस

✧ 21:21 21:21 4:6; 22:2 ✧ 21:22 21:22 मत्याल 24:2; मार्कल 13:2; लुकाल 21:6; योहन 4:21 ✧ 21:23 21:23 यशायाह 24:23; 60:19-20; तोहचीतव पोल्लोड 22:5 ✧ 21:24 21:24 देवुळताड पाटाड 72:10-11; यशायाह 49:23; 60:3,5,16

✧ 21:25 21:25 जकर्याह 14:7; तोहचीतव पोल्लोड 22:5 ✧ 21:25 21:25 यशायाह 60:11 ✧ 21:26 21:26 देवुळताड पाटाड 72:10-11; यशायाह 49:23; 60:16

✧ 21:27 21:27 1 तिमोति 1:9-10 ✧ 21:27 21:27 यशायाह 52:1; तोहचीतव पोल्लोड 22:14-15 ✧ 21:27 21:27 3:5 ✧ 21:27 21:27 2 पत्रु 3:13 ✧ 22:1

22:1 देवुळताड पाटाड 46:4; यहजेकल 47:1; जकर्याह 14:8; तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17 ✧ 22:2 22:2 21:21

दडिन्गा, हामुरलेवा जीवा ईयनव मराड मताड. ✧ अव मराड, नेला-नेलातुहक, अलग-अलग रीतताड पंडिड आदिदुड. इद्रम वर्सामेटे बारा मल्काड आदिदुड. ओसो अव मरानाड आकिने, सबे जातिनोर मन्कलोर सत्रेम आंदुर. ✧

3 अद सहरतगा, देवुळ सरप ईतद बेदे मनो आयगा; ✧ मति देवुळि ओसो गोरेपिला, अविना राजकुर्सि अगा मनदगा. ✧ देवुळतुन माळवालोर ताना सेवा कीयनुर. ✧

4 ओसो ताना मोकमतुन ऊळनुर. ✧ ताना पेदिर ओराड तला-कपरानगा रासतद मनदगा. ✧

5 पया अगा बेस्केन नका आयो आयगा. अहे अगा चिमलि वेहचता, पोळद वेहचता गर्ज इले आयगा. अगा बेरा डीसाता देवुळिये, ओरिहक तना वेहच ईयगा. ✧ ओर अमेसा-अमेसातुहक ताना संगे राजेम ताकिह कीयनुर. ✧

6 इव सबेटविन तोहतस्के, अद देवतुल नाक इता, “इंजेक जल्दि आयनव पोल्लोन, तन्क माळवालोरिन तोहतलाहि, तना कबुरतोरिन वेहनाह कीयनद देवुळि, मावा सामि, तना देवतुलतुन लोहता. ✧ इव पोल्लोड बर्वस कीयना लायकताड ओसो निटमताड मन्हाताड. ✧

7 (येसुसामि इन्हतोग,) ‘ऊळाट! नना जल्दि वायकन! ✧ इद पुस्तकतगा पया आयनव पोल्लोड रासिस मन्हाताड. ✧ अविस्किन केंजिसि, अहलेहका ताकवालोर मन्कलोर देव्वातोसु,’ (इनजोर येसु किस्तु नाक कबुर वेहतलाह लोहतोग,)” इन्जि देवतुल इता.

उसरते मनदनव आक्रिताड पोल्लोड

8 नना योहननन इव पूरा पोल्लोन केंजतन, ऊळतन. नना इविन केंजिसि, ऊळिसि, नाक इव पूरा पोल्लोन तोहतद देवतुलतुन दंडुम अरयलाह, तानाड काल्क अरतन. ✧

9 मति अद इता, “नाक दंडुम अरमा! नीवा लेहकान, नीवा ऐंगेटोर देवुळता कबुरतोर लेहकान, इद पुस्तकताड पोल्लोड वेहतप ताकवालोर लेहकान, नना

✧ 22:2 22:2 पटमुळि 2:9; 3:22; तोहचीतव पोल्लोड 2:7 ✧ 22:2 22:2 यहजेकल 47:12 ✧ 22:3 22:3 जकर्याह 14:11 ✧ 22:3 22:3 7:9 ✧ 22:3 22:3 7:15; 21:3 ✧ 22:4 22:4 देवुळताड पाटाड 17:15; 42:2; मत्याल 5:8 ✧ 22:4 22:4 3:12; 7:3; 14:1 ✧ 22:5 22:5 यशायाह 60:19; जकर्याह 14:7; तोहचीतव पोल्लोड 21:11,23,25 ✧ 22:5 22:5 दानिय्येल 7:18,27; मत्याल 19:28; तोहचीतव पोल्लोड 20:4,6 ✧ 22:6 22:6 1:1; 4:1 ✧ 22:6 22:6 19:9; 21:5 ✧ 22:7 22:7 1:3; 3:3,11; 16:15-16 ✧ 22:7 22:7 1:11 ✧ 22:8 22:8 19:10

वने देवुळतुन माळवानन आंदन. ✨ अदिनेनाहक (नाक आयो; मति) देवुळतुने दंडुम अर्म,” इनजोर इता.

10 ओसो अद नाक इता, “इद पुस्तकताड पोल्लोड करल आयनद कगो एरे एवता. ✨ अदिनेनाहक इद पुस्तकताड पोल्लोन मकिह कीस तासमा. ✨

11 बोर लाग्वाड कीसोर ताकिहतोर, ओर अहलेहकाने ताकिर; करब बुदतोर अहलेहकाने आसोर मनिर. ओसो बोर सेतेमतोर मन्हतोर, ओर अहलेहकाने मनिर; बोर पवित्रते मन्हतोर, ओर अहलेहकाने मनिर.

12 “(येसु नावा मेटे वळहकलाह आतोग,) ‘ऊळाट! नना जल्दि वायकन. ✨ ओर्वोर्ग-ओर्वोर्ग मन्कल, तनाड कीतव कबस्कना इसबते, ओन्क बूति ईयलाहि वायकन. ✨

13 सबेटविना मोदुल वने ननाये; सबेटविना कोड वने ननाये. सुस्तोनन ननाये, मारेंगातोनन वने ननाये! सबेटविन सुरु केवानन वने ननाये, सबेटविन मारिह केवानन वने ननाये. ✨

14 बोर आपुनाड गेंदेन नोःस वेडिह कीस्तोर, ओर देव्वातोः! ✨ ओर सहरतगा अगिनगाहक ओळियिसि, ✨ जीवा ईयनव मरानाड पंडिन तिनदलाह, ओरिहक अदिकर दोर्कगा. ✨

15 मति देवुळताड पोल्लोन पास्कवालोः, ओदेड पंडवालोः, साट्याल कबळ केवालोः, हक्कवालोः, पेन-बोमान मोळकवालोः, जोल पोल्लोड कीयलाह गिर्दा आसि मनवालोः सबेटोः, ✨ अद सहरता लोप्पा ओळिय पगवोर. ✨

16 इव विस्वासिरा मुडोरेनाहक पोल्लोड आंदुड. इविस्किन मीक वेहतलाहि नना येसुनन, नावा देवतुलतुन लोहतन. ✨ नना दाविद राजाना कूळतोनन आंदन. ✨ नना दीचनद विय उकालेहकाडोनन आंदन, ✨* (इन्जि येसु इन्हतोग,)” इनजोर

✨ 22:9 22:9 बळयिर 10:26; तोहचीतव पोल्लोड 19:10 ✨ 22:10 22:10 रोम सहरतोर 13:12 ✨ 22:10 22:10 दानिय्येल 8:26; तोहचीतव पोल्लोड 10:4 ✨ 22:12 22:12 3:11 ✨ 22:12 22:12 देवुळताड पाटाड 28:4; यशायाह 40:10; 62:11; यिर्मयाह 17:10; मत्याल 16:27; रोम सहरतोर 2:6; तोहचीतव पोल्लोड 2:23 ✨ 22:13 22:13 यशायाह 44:6; 48:12; तोहचीतव पोल्लोड 1:4-5,8,17; 2:8; 3:14; 21:6 ✨ 22:14 22:14 7:14 ✨ 22:14 22:14 21:12,27 ✨ 22:14 22:14 पुटमुळि 2:9; 3:22; तोहचीतव पोल्लोड 2:7 ✨ 22:15 22:15 1 तिमोति 1:9-10 ✨ 22:15 22:15 मत्याल 8:12; 1 कुरिततोर 6:9-10; तोहचीतव पोल्लोड 21:8,27 ✨ 22:16 22:16 1:1,4-5,11; 3:22 ✨ 22:16 22:16 यशायाह 11:1,10; मत्याल 1:1; रोम सहरतोर 15:12; तोहचीतव पोल्लोड 5:5 ✨ 22:16 22:16 2 पत्र 1:19; तोहचीतव पोल्लोड 2:26-28 ✨ 22:16 22:16 रोम राजेमते विय उका गेल्समुळता सीना आंदु.

देवतुल नाक इता.

17 देवुळता जीवा, ☆ ओसो गोरेपिलाता संगे जोळेम आयनद मर्मपिला, ☆ येसुन “वय!” इनजोर इन्हताड. इद पोल्लोतुन केंजवालो वने, “वय” इनजोर इनिर. एण उनडा वसतोर वायिर, विचर मनवालो मन्कलोर, जीवा ईयनद एतुन पुनेमते उनिर. ☆

18 इद पुस्तकतगा इंजेटाड ओसो वायनद कालमताड पोल्लोड मन्हताड. इव पोल्लोन केंजवालो सबेटोर मन्कलोरिन, नना योहननन वेहतलाह आतन: बोगाय इगा रासतव पोल्लोनगा, ओसो उचुक पोल्लोड काल्हपतो! इतेके, इद पुस्तकतगा रासतव गोसाड, ओनगा देवुळि अर्हतगा.

19 अद्रमलेहकाने बोगाय इद पुस्तकतगा रासतव पोल्लोनगडाहि वळगा पोल्लोन तेंडटो! इतेके, इद पुस्तकतगा वेहतद (बर्कत ओन्क दोर्को आयगा. इतेके) देवुळि तना जीवा ईयनद मरातगडाहि, ओना तूसतुन तेंडगा; अहे तना सहरतगडाहि वने, ☆ ओना तूसतुन तेंडगा. ☆

20 इव पोल्लोन वेहवाल येसु इन्हतोग, “इंगो! नना जल्दि वायकन,” इन्हतोग. ☆ आमेन! ए येसुसामि वय! ☆

21 देवुळता मन्कलोर सबेटोरगा येसुसामिना देखा मनि. ☆ आमेन.

☆ 22:17 22:17 2:7; 14:13 ☆ 22:17 22:17 21:2,9 ☆ 22:17 22:17 यशायाह 55:1; तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17; 21:6 ☆ 22:19 22:19 21:2 ☆ 22:19 22:18-19 व्यवस्थाविवरण 4:2; 12:32 ☆ 22:20 22:20 इब्रितोर 10:37; तोहचीतव पोल्लोड 3:11 ☆ 22:20 22:20 1 कुरिततोर 16:22 ☆ 22:21 22:21 रोम सहरतोर 16:20

Hill Madia
Hill Madia standard translation

copyright © 2021 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Maria)

Contributor: The Seed Company

All rights reserved.

2025-05-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 15 May 2025

9f0bdb58-21f8-514e-8286-5b2942b7d458